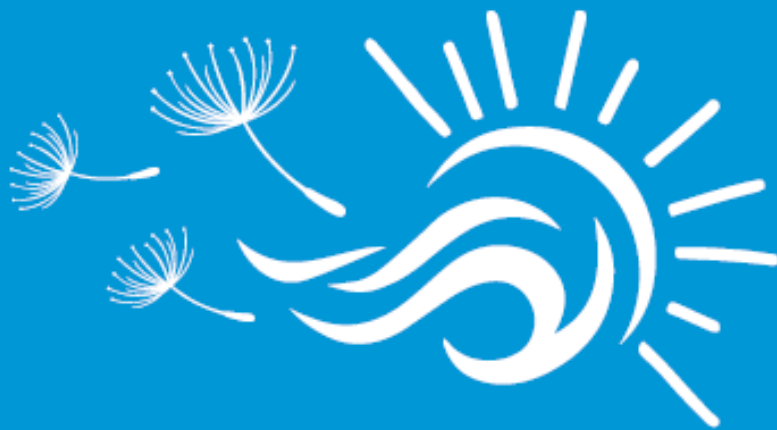

S ponosom se oziramo nazaj,
z zanosom gledamo naprej

Letno poročilo 2021

Pregled vsebine

01 Poslovno poročilo	4
1.1 DEM v letu 2021	5
1.2 Pismo posloводства	7
1.3 Poročilo Nadzornega sveta	8
1.4 Kronologija pomembnejših dogodkov v letu 2021	11
1.5 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2021	13
1.6 Predstavitve družbe	14
Osebna izkaznica družbe	14
Izjava o upravljanju družbe	15
Razmerja z obvladujočo družbo	20
Kapitalske povezave z drugimi družbami	20
Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn	20
Fala – tehniška dediščina	21
1.7 Poslanstvo, vizija, vrednote	21
1.8 Strateške usmeritve družbe	22
1.9 Politika sistema vodenja	22
1.10 Proizvodnja in obratovanje	23
Osnovni hidrološki podatki	23
Osnovni podatki o napravah	24
Porast moči dravskih elektrarn	24
Pretoki	25
Proizvodnja v letu 2021	25
Proizvodni deleži posameznih elektrarn	27
Dogodki	28
1.11 Vzdrževanje	28
1.12 Tržni položaj	30
Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2021	30
Prodaja in kupci	31
Nabava in izvajalci	32
1.13 Investicije	33
1.14 Analiza uspešnosti poslovanja	37
Poslovanje v letu 2021	37
Kapitalska ustreznost	39
Stanje zadolženosti	39
Kazalniki družbe	40
1.15 Upravljanje tveganj in priložnosti	41
1.16 Raziskave in razvoj	43
1.17 Načrti za prihodnost	44
1.18 Preglednost finančnih odnosov	45
1.19 Trajnostno poročilo	46
Izjava o nefinančnem poslovanju	46
Odgovornost do zaposlenih	46
Odgovornost do naravnega okolja	51
Odgovornost do širše družbene skupnosti	63
02 Računovodsko poročilo	66
2.1 Revizorjevo poročilo	67
2.2 Izjava o odgovornosti posloводства	71
2.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	72
2.4 Računovodski izkazi	73
Izkaz finančnega položaja	73
Izkaz poslovnega izida	74
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	74
Izkaz denarnih tokov	75
Izkaz sprememb lastniškega kapitala	76
2.5 Pojasnila k računovodskim izkazom	77

Poročajoča družba.....	77
Podlaga za sestavo	77
Spremembe pomembnih računovodskih usmeritev	78
Podlaga za merjenje.....	79
Valutna poročanja.....	79
Uporaba ocen in presoj	80
Podružnice in predstavništva	80
Pomembne računovodske usmeritve	80
2.6 Razkritja k računovodskim izkazom	90
Razkritja k izkazu finančnega položaja	90
Razkritja k izkazu poslovnega izida.....	109
Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa	114
Razkritja k izkazu denarnih tokov.....	114
Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala	114
Druga razkritja	114
03 Priloge.....	121
3.1 Kontaktni podatki	122
3.2 Pomen kratic	123

01 Poslovno poročilo

1.1 DEM v letu 2021

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji in s tem pomemben člen slovenske energetike.

Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, s petimi malimi hidroelektrarnami ter štirimi sončnimi elektrarnami družba Dravske elektrarne Maribor proizvede skoraj četrtno vse slovenske električne energije.

Poslovanje družbe Dravske elektrarne Maribor je bilo tudi v letu 2021 usmerjeno k zagotavljanju varne, kvalitetne in zanesljive proizvodnje električne energije. Skupaj z ostalimi proizvajalci smo se v nadaljevanju krize iz leta 2020 oziroma v izrednih razmerah še bolj zavedali poslanstva in dolžnosti, da zagotavljamo varno, stabilno in zanesljivo proizvodnjo električne energije in posledično nemoteno preskrbo za gospodinjstva, ustanove in gospodarske subjekte.

Nadpovprečno ugodna hidrologija v prvi polovici leta in podpovprečna druge polovice leta, predvsem pa visoka pripravljenost naših proizvodnih objektov so omogočili, da smo v letošnjem letu proizvedli **2.911 GWh** električne energije.

Z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi cilji je družba v letu 2021 poslovala uspešno. Nadaljevala je svojo začrtano pot in večino načrtovanih ciljev dosegla, nekatere celo preseгла.

DEM:

Nacionalno pomembna hidroenergetska družba

Proizvodnja:

2.911 GWh

proizvedene električne energije v letu 2021

Finančni rezultat:

1,82 mio EUR

ustvarjenega čistega poslovnega izida v letu 2021

Investicijska dejavnost:

12,75 mio EUR

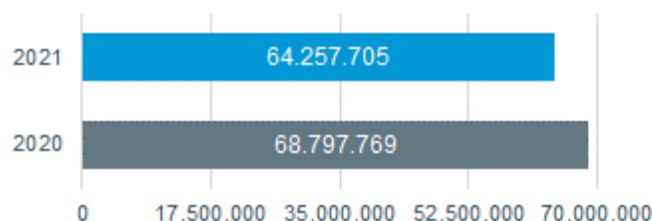
investicijskih vlaganj

Ključni kazalniki poslovanja

	2021	2020	2021/2020
Čisti prihodki od prodaje v EUR	64.257.705	68.797.769	93,4
Čisti poslovni izid v EUR	1.816.548	10.047.014	18,1
Prihodki v EUR	65.697.896	69.464.205	94,6
Odhodki v EUR	63.687.465	57.698.086	110,4
EBIT v EUR	1.991.733	11.726.642	17,0
EBITDA (EBIT + odpisi vrednosti) v EUR	18.464.366	28.658.166	64,4
Sredstva v EUR	470.273.556	465.403.548	101,0
Kapital v EUR	451.793.347	449.855.717	100,4
Investicije v EUR	12.753.387	15.258.041	83,6
Proizvedena električna energija v GWh	2.911	3.202	90,9
Število zaposlenih konec obdobja	246	242	101,7
Dodana vrednost v EUR*	30.113.671	39.646.069	76,0
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	123.417	165.883	74,4

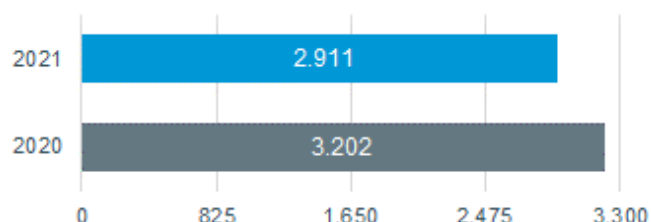
* Dodana vrednost = poslovni prihodki – stroški blaga, materiala in storitev – drugi poslovni odhodki

Čisti prihodki od prodaje v EUR

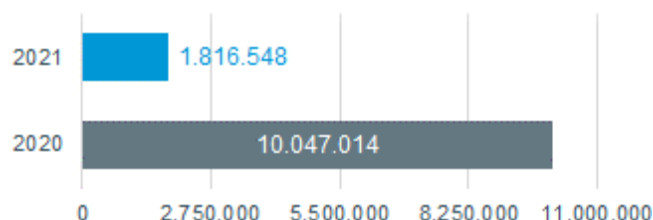
Čisti prihodki od prodaje so se v primerjavi z letom 2020 zmanjšali za 6,6 %.

Proizvedena električna energija v GWh

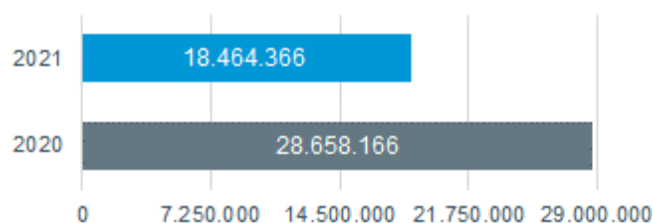
V letu 2021 smo proizvedli 2.911 GWh električne energije, kar je za 9,1 % manj kot v predhodnem letu.

Čisti poslovni izid v EUR

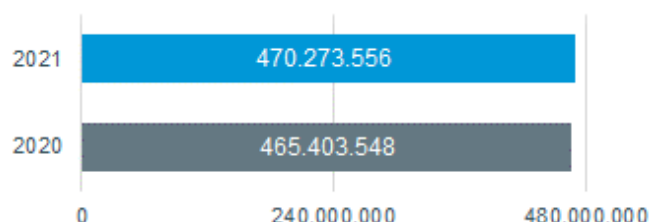
Dosegli smo čisti dobiček v višini 1.816.548 EUR. V primerjavi z letom 2020 se je čisti dobiček zmanjšal za 81,9 %.

EBITDA = EBIT + odpisi vrednosti v EUR

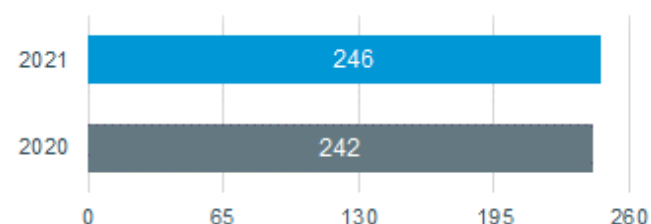
EBITDA je v letu 2021 znašal 18.464.366 EUR. V primerjavi z letom 2020 se je EBITDA zmanjšal za 35,6 %.

Sredstva v EUR

Sredstva na dan 31. 12. 2021 znašajo 470.273.556 in so v primerjavi s predhodnim letom višja za 1 %.

Zaposleni na dan 31. 12.

Na dan 31. 12. 2021 je bilo zaposlenih 246 delavcev. Število zaposlenih se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za štiri zaposlene oziroma 1,7 %.

1.2 Pismo posloводства

Čeprav si vsi želimo drugačnega scenarija, so že drugo leto zapored naše delo in življenja krojila priporočila, navodila in omejitve, vezane na zamejitev širjenja virusa SARS-CoV-2. Vse naštetu smo in še vedno upoštevamo, zavedajoč se odgovornosti do sebe in najširše družbe, ki vsak trenutek potrebuje zanesljivo in varno proizvodnjo električne energije.

Družba Dravske elektrarne Maribor je, kot vsako leto, v roku izvedla vse potrebne revizije in remonte na obstoječih proizvodnih enotah ter hkrati izvajala številne aktivnosti, potrebne za realizacijo novih projektov oziroma objektov, ki bodo omogočali proizvodnjo električne energije tudi iz drugih obnovljivih virov.

Skladno s ciljem dviga proizvodnje iz ostalih obnovljivih virov, je družba v začetku leta podpisala pismo o nameri s partnerjema Petrolom in Nafto Lendava o vzpostavitvi pilotne geotermalne elektrarne – gre za prvo aplikacijo slovenskega patenta, ki lahko predstavlja pomemben mejnik za izrabo geotermalne energije na opuščeni plinsko-naftni vrtni v Sloveniji.

V mesecu maju je bila, z namenom ugotavljanja stanja dovodnega kanala, izvedena izredna zaustavitev hidroelektrarne Formin, katere rezultati so bili potrebni za pripravo dokumentacije, ki je rezultirala s podpisom pogodbe z družbo HSE Invest za izdelavo projektne, razpisne in investicijske dokumentacije za celovito rekonstrukcijo hidroelektrarne Formin. Izvedba le-te družbo čaka v naslednjem investicijskem obdobju. Konec istega meseca so Dravske elektrarne Maribor pridobile gradbeno dovoljenje za izgradnjo prve faze sončne elektrarne sončnega parka na dovodnih in odvodnih kanalih hidroelektrarn Zlatoličje ter Formin in avgusta pričele z izgradnjo.

Ob zaključku prve polovice leta je bil v Dravskih elektrarnah Maribor, na osnovi spremembe zakonodaje in posledično sprejetega novega Akta o ustanovitvi, ponovno ustanovljen in imenovan Nadzorni svet.

V drugi polovici poslovnega leta smo se pripravljali na slavnostni dogodek, 70. obletnico družbe, kar smo želeli obeležiti na dan uradne ustanovitve podjetja, 1. oktobra. V skladu s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje in lastnim zavedanjem, z namenom preprečevanja širjenja virusa, smo se bili primorani dogodku odpovedati ter ga prestaviti v naslednje leto. Uspelo nam je izvesti le otvoritev razstave na prostem »Drava, reka, velika kot življenje – Zgodovina in pomen Dravskih elektrarn Maribor za regijo in državo«, ob kateri so se v mesecu dni, kolikor je bila na ogled, ustavili številni mimoidoči.

Vzporedno so se izvajale aktivnosti na številnih razvojnih in izvedbenih projektih, med katerimi velja posebej izpostaviti sanacijo naklonskih površin asfaltne obloge Ptujkega jezera; projekt energetskega koriščenja sonca na različnih lokacijah, s poudarkom na sončni elektrarni Zlatoličje in Formin; projekt energetskega koriščenja geotermalne energije; projekt hranilnikov električne energije ter načrtovane in izvedene študije za pripravo okoljskih poročil pri projektih energetskega koriščenja vetrne energije na treh lokacijah. Zelo pomembna je tudi odgovornost do družbe, s katero sobivamo, in ki smo ji tudi letos namenili znatna sredstva v obliki donacij in sponzorstev, vključno z donacijo zaščitnih mask, z namenom preprečevanja širjenja virusa SARS-CoV-2. Odgovornost čutimo tudi do okolja, ki nas gosti, in ki mu z različnimi akcijami, posegi in ukrepi skušamo vračati; eden takšnih je tudi projekt sonaravne večnamenske ureditve brežin reke Drave, izveden v sodelovanju z Mestno občino Maribor.

Ob vsem naštetem je leto zaznamovala tudi nadpovprečno ugodna hidrologija prve polovice in podpovprečna druge polovice leta.

S 1. decembrom sva, po prejetem soglasju s strani Nadzornega sveta HSE in skupščine DEM, prevzela vodenje Dravskih elektrarn Maribor – z dobro popotnico, saj je družba 4. decembra, kljub prej omenjeni slabi hidrologiji, dosegla načrtovan letni plan proizvodnje 2.793 GWh električne energije.

Stabilnost in zanesljivost obstoječih proizvodnih enot nameravamo nadgraditi z najino ustvarjalnostjo, kompetencami, komplementarnostjo delovanja in angažiranostjo. Dvig učinkovitosti umeščanja v prostor in postavitve novih proizvodnih enot iz obnovljivih virov energije bo, s podporo sodelavcev, še naprej omogočal izpolnjevanje zadano poslanstvo, vizijo in razvojno naravnost našega podjetja, kot vodilnega na področju učinkovite izrabe obnovljivih energetskih virov v Sloveniji. S tem bo tudi prihodnost varna in zanesljiva. Rezultati, tako proizvodni kot finančni, pa še naprej odlični.

mag. Danijan Seme
direktor DEM

Aleksander Brunčko
generalni direktor DEM

1.3 Poročilo Nadzornega sveta

Na podlagi Zakona o gospodarskih družbah, Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o., Poslovnika o delu Nadzornega sveta družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. ter Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, izdaja Nadzorni svet družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. poročilo Nadzornega sveta družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za poslovno leto 2021.

Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe DEM med poslovnim letom 2021

Nadzorni svet DEM je bil konstituiran dne 4. junija 2021. V letu 2021 se je, poleg konstitutivne seje, sestel na šestih rednih sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani Nadzornega sveta DEM. Udeležba članov je razvidna iz tabele, vključene v izjavo o upravljanju. Nadzorni svet se je redno seznanjal z operativnimi aktivnostmi in tekočimi rezultati poslovanja družbe DEM ter z realizacijo sklepov Nadzornega sveta, obravnaval je poslovna in strateška področja družbe, ki pomembno vplivajo na interese družbe DEM. Poslovodstvo DEM je Nadzorni svet redno seznanjalo s poslovanjem družbe DEM, s poročili o izvajanju ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja, o solventnosti in kapitalski ustreznosti, o likvidnosti, o stanju in predvidevanjih v zvezi z zadolževanjem, o terjatvah, s poročili o upravljanju tveganj v družbi in s poročili Službe notranje revizije (SNR).

Nadzorni svet DEM je podal soglasje k dolgoročnemu in letnemu načrtu dela SNR za družbo DEM za leto 2022 ter se redno seznanjal z revizijskimi pregledi te službe in s kvartalnim Poročilom o delu SNR. Nadzorni svet DEM je nadalje intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v nadzor likvidnostnega položaja in kapitalske ustreznosti družbe. V okviru funkcije nadzora je Nadzorni svet DEM pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjih gradivih za seje nadzornega sveta.

Nadzorni svet DEM ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z ZSDH-1 in Aktom o ustanovitvi družbe, ter ob upoštevanju referenčnega Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (različica iz novembra 2019 in marca 2021, SDH d. d.). Poslovodstvo družbe je Nadzorni svet DEM redno seznanjalo s pomembnimi projekti in dogodki v družbi DEM.

Delovanje Revizijske komisije Nadzornega sveta družbe DEM

V letu 2021 je delovala Revizijska komisija nadzornega sveta Dravskih elektrarn Maribor, d. o. o. (RK NS DEM) v sestavi: mag. Urška Gašperlin, predsednica, Marjan Kirbiš, član in Rado Sodin, zunanji član.

RK NS DEM je bila konstituirana v juniju 2021. V letu 2021 se je poleg konstitutivne seje sestala na štirih rednih sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani RK NS DEM. Revizijska komisija je obravnavala Poslovnik o delu RK NS DEM ter njen načrt dela za leto 2021, v nadaljevanju pa je obravnavala vprašanja skladno z ZGD-1, Priporočili za delo revizijskih komisij, Poslovnikom o delu revizijske komisije, za leto 2021 sprejetim načrtom dela RK NS DEM in sklepi nadzornega sveta DEM. Na sejah je izvajala pristojnosti vezane na računovodsko poročanje, notranje kontrole in obvladovanje tveganj, izvajanje zunanje revizije in ostale naloge v njeni pristojnosti. O svojem delu je poročala članom nadzornega sveta DEM, ki niso člani revizijske komisije, in sicer na način, da je predsednica RK NS DEM o delu in ugotovitvah RK NS DEM redno poročala na sejah nadzornega sveta DEM in jih seznanjala s sprejetimi zapisniki sej.

V letu 2021 se je RK NS DEM seznanjala s kvartalnim poročili o delu službe notranje revizije in poročili o izvajanju njenih priporočil ter z osnutkom poslovnega načrta družbe za leto 2022 in registrom tveganj v družbi.

Mnenje o delu poslovodstva družbe DEM

Nadzorni svet DEM je v letu 2021 skladno z zakonodajo v okviru svojih pristojnosti nadziral vodenje in poslovanje družbe DEM. Sej Nadzornega sveta DEM se je udeleževalo tudi poslovodstvo, njegovi člani pa so pri vsaki točki tudi podrobno poročali in skupaj z ostalimi poročevalci služb družbe DEM odgovarjali na dodatna vprašanja članov Nadzornega sveta. Strokovne službe so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delu Nadzornega sveta DEM. Delo poslovodstva je nadzorni svet redno spremljal in vrednotil, ko je obravnaval obdobje rezultate poslovanja. Poslovodstvo je po mnenju članov NS DEM delovalo skrbno in zavzeto v smeri doseganja postavljenih ciljev poslovanja in optimalnega gospodarjenja v družbi ter dobro sodelovalo z nadzornim svetom.

Mnenje o poslovanju družbe v letu 2021

Poslovanje družbe DEM je bilo tudi v letu 2021 preliminarno usmerjeno k zagotavljanju varne, kvalitetne in zanesljive proizvodnje električne energije. Skupaj z ostalimi proizvajalci v skupini družb HSE se je družba DEM v nadaljevanju krize iz leta 2020 oziroma v izrednih razmerah še bolj zavedala poslanstva in dolžnosti, da zagotavlja varno, stabilno in zanesljivo proizvodnjo električne energije in posledično nemoteno preskrbo za gospodinjstva, ustanove in gospodarske subjekte.

Nadpovprečno ugodna hidrologija v prvi polovici leta in podpovprečna v drugi polovici leta, predvsem pa visoka pripravljenost proizvodnih objektov, so omogočili proizvodnjo električne energije v višini 2.911 GWh.

Poslovanje družbe v letu 2021 je bilo uspešno, saj so bili čisti prihodki od prodaje višji od načrtovanih za skoraj milijon evrov, čeprav je bil čisti poslovni izid zaradi bistveno višjih cen električne energije na trgu in posledično višjih koncesijskih dajatev nižji od načrtovanega.

Preveritev in potrditev letnega poročila družbe za leto 2021 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo poslovodstvu

Poslovodstvo družbe DEM d. o. o. je v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) takoj po sestavi in izdaji revizorjevega mnenja nadzornemu svetu DEM predložilo Letno poročilo družbe DEM za leto 2021 skupaj z revizorjevim poročilom za leto 2021, ki ga je nadzorni svet družbe DEM obravnaval na svoji 9. redni seji, dne 2. junija 2022.

Revidiranje Letnega poročila družbe DEM za leto 2021 je opravila revizijska družba Deloitte revizija d. o. o., ki je dne 20. maja 2022 izdala Poročilo neodvisnega revizorja. Revizijska komisija nadzornega sveta DEM je na svoji 8. redni seji, dne 2. junija 2022 obravnavala revidirano Letno poročilo družbe DEM za leto 2021 in ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, kot jih je sprejela Evropska unija, določili Energetskega zakona (EZ-1) in drugo relevantno zakonodajo (ZFPPIPP, ZRev idr.).

Revizijska komisija NS DEM se je seznanila tudi z ugotovitvami in priporočili iz Pisma poslovodstvu DEM d. o. o. po opravljeni reviziji za leto 2021, ki ga je pripravila revizijska družba Deloitte revizija d. o. o. Revizijska komisija na Letno poročilo družbe DEM za leto 2021 ni imela pripomb, zato je predlagala nadzornemu svetu DEM, da le-ta v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) sprejme odločitev o potrditvi Letnega poročila družbe DEM za leto 2021.

V okviru pregleda Letnega poročila je nadzorni svet preveril tudi Poročilo poslovodstva o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2021. Nadzorni svet nima pripomb na izjavo poslovodstva v Poročilu o odnosih do povezanih družb za leto 2021, da v poročevalnem obdobju družba DEM kot odvisna in povezana družba ni bila prikrajšana.

V skladu s 546a. členom ZGD-1 je nadzorni svet preveril tudi Poročilo neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitvi glede Poročila poslovodstva o odnosih do povezanih družb za leto 2021. Revizor je v predmetnem poročilu izdal sklep, v katerem potrjuje, da niso opazili ničesar, zaradi česar ne bi verjeli, da:

- so navedbe v poročilu o odnosih do povezanih družb za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, v vseh pomembnih pogledih točne;
- ni bila pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe v pomembnem pogledu nesorazmerno visoka;
- ne obstajajo okoliščine, ki bi glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, kazale bistveno drugačno oceno prikrajšanosti od tiste, ki jo je dalo poslovodstvo.

Nadzorni svet na izid revidiranja poročila o razmerjih s povezanimi družbami nima pripomb.

Na podlagi revizorjevega poročila, stališča Revizijske komisije nadzornega sveta DEM, podatkov in razkritij v Letnem poročilu družbe DEM za leto 2021 nadzorni svet DEM ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo neodvisno in strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe DEM na dan 31. december 2021, poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Na revizorjevo poročilo nadzorni svet DEM nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo družbe DEM za leto 2021 NS DEM nima nobenih pripomb, ki bi ga kakorkoli zadrževale pri sprejetju odločitve o njegovi potrditvi. Zato je nadzorni svet DEM v skladu s 3. odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrdil Letno poročilo družbe DEM za leto 2021. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je poslovodstvo družbe predložilo letno poročilo za leto 2021 nadzornemu svetu DEM.

Ugotovitev bilančnega dobička

Družba DEM d. o. o. je poslovno leto 2021 po revidiranih podatkih zaključila s čistim dobičkom v višini 1.816.547,59 EUR.

NS DEM d. o. o. je na svoji 9. redni seji, dne 2. junija 2022 soglašal s predlogom poslovodstva, da bilančni dobiček poslovnega leta 2021, ki znaša 17.958.366,07 EUR in je sestavljen iz neuporabljenega čistega dobička poslovnega leta 2021 v vrednosti 1.816.547,59 EUR in prenesenega dobička preteklih let v vrednosti 16.141.818,48 EUR, ostane nerazporejen.

Maribor, 2. junij 2022

dr. Viktor Vračar
predsednik Nadzornega sveta DEM

1.4 Kronologija pomembnejših dogodkov v letu 2021

Januar

Remonti in revizije v letu 2021

Uresničevanje strateških ciljev naše družbe, povečanje zanesljivosti in nemotene proizvodnje električne energije ter izboljšanje razpoložljivosti ključne opreme in naprav je v velikem deležu odvisno od kakovostno izvedenih vsakoletnih revizij agregatov. V zimskih mesecih, ko je pretok Drave praviloma najnižji, po programih preventivnega vzdrževanja za posamezni agregat izvedemo vse predpisane vzdrževalne aktivnosti in potrebno investicijsko vzdrževanje. Planirane zaustavitve agregatov smo, zaradi izvajanja revizij, pričeli 28. novembra 2020 z agregatom dva na hidroelektrarni Formin in še treh agregatih na zgornje dravskih elektrarnah. Skupno smo izvedli štirinajst revizij in osem podaljšanih revizij agregatov večjih elektrarn. V okviru podaljšane revizije smo zaradi povečanih vibracij na agregatih t. i. druge faze prenove izvedli še sanacijo generatorjev na agregatih dva na hidroelektrarni Ožbalt in Vuhred. V času revizij smo izvedli večino načrtovanih del in kljub izrednim razmeram zaradi epidemije korona virusa remonte in revizije uspešno zaključili.

Pilotni projekt proizvodnje električne energije z geotermalno gravitacijsko toplotno cevjo v vrtini Pg-8

Dravske elektrarne Maribor, s ciljem krepitve položaja največjega proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov energije v Sloveniji skupaj s partnerji Petrol, d. d., Ljubljana in Nafta Lendava, d. o. o. načrtujejo vzpostavitev pilotne geotermalne elektrarne v Občini Lendava, za kar je bilo konec meseca januarja podpisano pismo o nameri. Projekt bo prva aplikacija slovenskega patenta in lahko predstavlja pomemben mejnik za izrabo geotermalne energije na opuščeni plinsko-naftnih vrtinah v Sloveniji in po svetu.

Marec

Svetovni dan vode

22. marec, svetovni dan vode je vsako leto priložnost za razmislek o različnih aktualnih temah, povezanih s to, za človeka eno ključnih dobrin. V družbi Dravske elektrarne Maribor - največji proizvajalki električne energije iz vodnega vira, o njej razmišljamo vsak dan, saj že dobro stoletje sobivamo z reko Dravo in koristimo njene danosti za proizvodnjo električne energije. Primerna vodnatost reke in ustrezna pripravljenost proizvodnih objektov tako omogočata, da naša proizvodnja v povprečju zadosti približno četrtini letnih potreb Slovenije po električni energiji.

April

Proizvodnja električne energije zanesljiva tudi v času zaostrenih ukrepov

Tudi v obdobju zaostritve ukrepov za zajezitev širjenja novega korona virusa, tj. med 1. in 11. aprilom, smo v družbi zagotavljali varno, stabilno in zanesljivo proizvodnjo električne energije ter posledično prispevali k nemoteni oskrbi gospodinjstev, ustanov in gospodarskih subjektov.

Maj

Pridobitev gradbenega dovoljenja za prvi del sončnega parka na kanalih hidroelektrarn Zlatoličje in Formin

V mesecu maju smo s strani Upravne enote Ptuj prejeli gradbeno dovoljenje za novogradnjo objekta sončne elektrarne Zlatoličje – segment pet, ki bo umeščen na levem bregu odvodnega kanala največje slovenske hidroelektrarne Zlatoličje – od mostu čez kanal do karting steze oziroma dirkališča Slovenja vas – v dolžini devetsto pet metrov. 5.820 foto-napetostnih modulov, skupne nazivne moči skoraj 2,7 MWp in načrtovane letne proizvodnje približno 3 GWh, bo krasilo sicer neizkoriščeno strmino odvodnega kanala.

Junij

Imenovani člani Nadzornega sveta družbe Dravske elektrarne Maribor

4. junija se je Nadzorni svet družbe Dravske elektrarne Maribor (NS DEM), ki je bil imenovan na osnovi sprejetega novega Akta o ustanovitvi družbe s strani ustanovitelja, sestal na konstitutivni seji. Nadzorni svet ima tri člane, za predsednika je bil soglasno izvoljen dr. Viktor Vračar, za podpredsednico pa mag. Urška Gašperlin. Predstavniki zaposlenih DEM v Nadzornem svetu je Marjan Kirbiš.

Svetovni dan okolja¹

Ob svetovnem dnevu okolja, ki ga obeležujemo 5. junija, smo se lahko pohvalili s številnimi projekti, ki so skozi leta prispevali k izboljšanju kakovosti življenja in okolja. Med najpomembnejše okoljske projekte preteklega obdobja štejemo postavitev deponij za izvlečeno plavje na vseh osmih velikih hidroelektrarnah na reki Dravi. V zadnjih petih letih smo namreč odstranili dobrih 18 milijonov kilogramov plavja in s tem dnevno skrbeli za primerno pretočnost ter čistost reke Drave. Z Mestno občino Maribor smo sodelovali pri projektih sonaravne večnamenske ureditve brežin reke Drave, pri sonaravni večnamenski ureditvi brežin na levem bregu bazena hidroelektrarne Mariborski otok in pri ureditvi servisne poti med Meljem in Metavo.

Avgust

Dravske elektrarne Maribor v izgradnjo nove sončne elektrarne

V mesecu avgustu smo pričeli z gradnjo sončne elektrarne Zlatoličje – segment pet – na levi brežini odvodnega kanala hidroelektrarne Zlatoličje. Na ta način bo energetski objekt – odvodni kanal – pridobil dodatno vrednost, Slovenija pa dodatne gigavatne ure električne energije iz obnovljivega vira.

September

Dravske elektrarne Maribor in Mestna občina Maribor podpisali pismo o nameri glede sodelovanja pri projektu »Dravska promenada«

16. septembra sta družba Dravske elektrarne Maribor in Mestna občina Maribor podpisali pismo o nameri, s čimer sta izrazili željo in interes sodelovanja pri oživitvi nabrežja reke Drave skozi mesto Maribor oziroma projektu »Dravska promenada«.

Oktober

Družba Dravske elektrarne Maribor slavi 70 let obstoja

1. oktobra je družba Dravske elektrarne Maribor praznovala sedemdeset let.

Z namenom predstavitve družbe in njenih dejavnosti širši javnosti, smo 1. oktobra na trgu Leona Štuklja v Mariboru odprli razstavo [Drava, reka, velika kot življenje – Zgodovina in pomen Dravskih elektrarn Maribor za regijo in državo](#).

Dravske elektrarne Maribor in HSE Invest podpisala pogodbo za izdelavo projektne, razpisne in investicijske dokumentacije za rekonstrukcijo hidroelektrarne Formin in jezcu Markovci

21. oktobra je bila med družbama Dravske elektrarne Maribor in HSE Invest podpisana pogodba za izdelavo projektne, razpisne in investicijske dokumentacije za rekonstrukcijo hidroelektrarne Formin in jezcu Markovci, ki predstavlja začetek večletnega projekta.

¹ Več o okolju v poglavju 1.19 Trajnostno poročilo – Odgovornost do naravnega okolja na straneh 49 do 61

November

Imenovano novo poslovodstvo družbe Dravske elektrarne Maribor

30. novembra je bilo imenovano novo poslovodstvo družbe Dravske elektrarne Maribor, ki je po novem dvočlansko. Od 1. decembra je generalni direktor družbe s polnim, štiriletnim mandatom Aleksander Brunčko, direktor družbe, prav tako s štiriletnim mandatom pa mag. Damjan Seme, ki je funkcijo nastopil 1. januarja 2022.

December

Dosežen letni plan proizvodnje

4. decembra, skoraj mesec dni pred koncem leta je družba Dravske elektrarne Maribor kljub slabi hidrologiji zadnjih mesecev dosegla za leto 2021 načrtovano proizvodnjo 2.793.477 MWh električne energije.

1.5 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2021

Epidemija Covid-19

Začetek leta 2022 je zaznamovalo nadaljevanje epidemije bolezni Covid-19. V družbi smo nadaljevali z izvajanjem osnovnih preventivnih in varnostnih (zaščitnih) ukrepov in nalog za zmanjšanje tveganja pred okužbo oziroma po potrebi s sprejemanjem novih.

Vsa prizadevanja smo, ob tem, da imamo ves čas v prvi vrsti v mislih zdravje sodelavcev, usmerili v zagotavljanje temeljne dejavnosti naše družbe - zagotavljanja varnega in stabilnega obratovanja objektov in s tem proizvodnje električne energije ter izvajanje in zaključevanje nujnih vzdrževalnih del (remonti in revizije). Nujno potrebni podporni procesi proizvodnji električne energije potekajo razmeram primerno, a nemoteno.

Vojna v Ukrajini

Začetek leta 2022 je zaznamovala tudi ukrajinska kriza oziroma vojna v Ukrajini. Eskalacija konflikta med Rusijo in Ukrajino je zamajala trge energentov in delnic ter povzročila še ekstremno rast cen energentov na globalni ravni. Velikost posledic vojne bo sicer odvisna predvsem od dolžine trajanja invazije in resnosti posledic.

Zaradi trenutnih geopolitičnih razmer so cene surovin pod močnim pritiskom, vendar pa kriza na same cene vhodnih surovin za proizvodnjo električne energije ne bo imela pomembnega vpliva, saj je primarni vir voda. Vpliv situacije Ukrajina/Rusija se zaenkrat še ne pozna pri ostalih dobavah, dejstvo pa je, da so se ostale surovine že podražile, predvsem kot odraz vpliva Covid-19. Vpliva na storitve vzdrževanja zaradi situacije Ukrajina/Rusija trenutno še nismo zaznali, ocenjujemo pa, da se bo vpliv, ob nadaljevanju omenjenega konflikta kmalu odrazil tudi na cenah storitev vzdrževanja.

V zvezi aktualnih dogodkov v povezavi z Ukrajino in Rusijo smo v družbi kakor tudi v skupini HSE zaznali povečano zavračanje dohodne e-pošte na sistemu zaščite elektronske pošte skupine HSE. V povezavi s povečano stopnjo nevarnosti kibernetičnih napadov smo posledično za zaščito ključnih informacijskih sistemov in obratovanja oziroma nemotenega delovanja proizvodnih objektov okrepili izvajanje aktivnosti na področju informacijske varnosti. Vzpostavili smo tudi dežurno ekipo 24/7 v okviru skupine HSE za nadzor IT omrežja z znanjem in pravicami za začasno deblokado prometa. Za primer kibernetičnega napada oziroma v primeru izpada in/ali namerne blokade telekomunikacijskih omrežij/storitev imamo že pripravljene scenarije ročnega upravljanja proizvodnih objektov, vključno z usposobljeno posadko, vzpostavljen način komunikacije med posadkami in/ali družbami preko radijskih zvez, satelitskih telefonov, pozivnikov (t. i. »pager«), analogne telefonije, ipd., vse skupaj s ključnim ciljem, da ohranimo neprekinjeno obratovanje in proizvodnjo električne energije. Za nemoteno delovanje imamo zagotovljeno tudi lastno napajanje iz neodvisnega električnega vira (npr. diesel agregat).

1.6 Predstavitev družbe

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji.

Povprečna letna proizvodnja družbe, ki znaša 2.800 GWh, predstavlja 80 % slovenske električne energije, ki ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS (Renewable Energy Certificates System).

S svojo razvojno naravnostjo Dravske elektrarne Maribor zagotavljajo kakovostno energijo na okolju sprejemljiv način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja.

Energija iz narave
za človeka in
naravo.
**Za naslednja
desetletja.**

Osebna izkaznica družbe

Ime družbe	Dravske elektrarne Maribor, d. o. o.
Skrajšano ime družbe	DEM, d. o. o.
Organizacijska oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Sedež družbe	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor, Slovenija
Standardna klasifikacija dejavnosti	35.111 (Proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah)
Registracija	Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Mariboru, številka registrskega vložka 1/278/000
Znesek osnovnega kapitala	395.011.180,00 EUR
ID številka za DDV	SI96254459
Matična/registrska številka	5044286000/5031000010
TRR	SI56 0451 5000 0337 195, NKBM
Poslovodstvo družbe	Aleksander Brunčko, generalni direktor mag. Damjan Seme, direktor
Lastniška struktura	100 % Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.
Število elektram	8 velikih hidroelektram, 5 malih hidroelektram, 4 sončne elektrarne
Moč elektram na pragu	591,95 MW
Povprečna letna proizvodnja	2.800 GWh
Telefon	+ 386 2 300 50 00
E - naslov	info@dem.si
Spletni naslov	http://www.dem.si

Dravske elektrarne Maribor so družba z omejeno odgovornostjo, katere 100 % lastnik je od 21. avgusta 2007 Holding Slovenske elektrarne d. o. o..

Družba nima podružnic.

Družba ima registriranih več dejavnosti. Glavna dejavnost družbe je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah.

Izjava o upravljanju družbe

Družba Dravske elektrarne Maribor, d. o. o., Obrežna ulica 170, 2000 Maribor (DEM), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2021 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo DEM in s priporočili, navedenimi v Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države. Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila in je dostopna na spletni strani družbe <http://www.dem.si>.

Izjava o skladnosti s kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH) in s Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

Poročilo o izvajanju Kodeksa SDH

Družba DEM kot svoj referenčni kodeks uporablja Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (SDH), sprejet novembra 2019 in noveliran marca 2021 (Kodeks), ki je javno dostopen na spletni strani SDH.

Poslovodstvo družbe DEM skladno s točko 3.4.1. Kodeksa izjavlja, da je družba DEM Kodeks sklenila prostovoljno uporabljati. Kodeks je družba pri poslovanju upoštevala dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Družba je v letu 2021 po načelu »spoštuj ali pojasni« v celoti spoštovala pretežni del priporočil Kodeksa. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 3.2: Družba nima sprejete politike upravljanja družbe - upravljanje družbe poteka v skladu z Aktom o ustanovitvi, poslovnim načrtom in veljavnim normativnim okvirjem.
- Priporočilo št. 6.1: Nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za imenovanje in odpoklic članov poslovodstva ter odločanju o izdaji soglasja k posameznim pomembnejšim vrstam poslov.
- Priporočilo št. 6.2: Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za pripravo politike nasledstva v sodelovanju s poslovodstvom.
- Priporočilo št. 6.5.1: Priporočilo uporabljamo smiselno. Ustanovitelj pri imenovanju članov nadzornega sveta upošteva strokovno znanje in kompetence članov. Kompetenčni profil ni bil objavljen na spletni strani družbe.
- Priporočilo št. 6.9: Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za izbiro kandidatov za člane nadzornega sveta.
- Priporočilo št. 6.12: Priporočilo izvajamo delno. Samoocenjevanje bo prvič opravljeno za leto 2022, ker je bil nadzorni svet družbe konstituiran šele junija 2021.
- Priporočilo št. 6.13: Postopek vrednotenja učinkovitosti dela nadzornega sveta bo izveden v letu 2022, ker je bil nadzorni svet družbe konstituiran šele junija 2021.
- Priporočilo št. 6.14: Priporočilo se ne uporablja v delu, ki se nanaša na kadrovsko komisijo, ki je nadzorni svet ni ustanovil. Skladno z Aktom o ustanovitvi imenovanje, nagrajevanje in odpoklic članov poslovodstva ni pristojnost nadzornega sveta.
- Priporočilo št. 8.5: Ne izvajamo, ker ima družba organizacijsko obliko d. o. o. in ne d. d..
- Priporočilo št. 9.2.3: Priporočilo se uporablja delno – družba je odvisna družba in ima notranje revizijsko dejavnost urejeno preko obvladujoče družbe.

Poročilo o izvajanju Priporočil SDH

Priporočila Slovenskega državnega holdinga (avgust, 2020) je družba v letu 2021 pri poslovanju, upoštevala dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala.

Po načelu spoštuj ali pojasni je v celoti spoštovala pretežni del priporočil. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 4.5: Družba priporočila ni izvedla, je pa poročala o vseh izplačilih in dogovorih lastniku HSE, d. o. o., kot nadrejeni družbi v skupini. Na spletni strani je objavljena kolektivna pogodba dejavnosti.
- Priporočila št. 5: Priporočila ne uporabljamo v celoti. Izvedena je bila prva samoocena. Delno ga uporabljamo pri uvedbi sistemov vodenja in skozi izvajanja notranjih presoj po standardih (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 in ISO 27001), ki so tudi podlage za samoocenjevanje po modelu EFQM.

- Priporočilo št. 7: Družba v svojem letnem poročilu vključuje ekonomske, okoljske in družbeno-socialne vidike, ki prispevajo k trajnostnemu poslovanju in razvoju družbe. Podrobnejše poročilo je predstavljeno v letnem poročilu skupine HSE.
- Priporočilo št. 8: Delno izvajamo, zaveze za spoštovanje človekovih pravic so umeščene v Etičnem kodeksu skupine HSE.

Podatki o delovanju organov vodenja in nadzora

V letu 2021 je v skladu z Aktom o ustanovitvi DEM družbo v vlogi edinega družbenika upravljal Holding Slovenske elektrarne. Organa vodenja in nadzora družbe DEM sta poslovodstvo in nadzorni svet. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je bila sprejeta 1. oktobra 2021 in je objavljena na spletni strani. Cilj politike raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je doseči večjo učinkovitost Nadzornega sveta oziroma poslovodstva kot celote. Politika raznolikosti se izvaja zlasti z ustreznim postopkom nabora in selekcije kandidatov za člane Nadzornega sveta in poslovodstva. Pomembno je uporabiti naborne poti, ki omogočajo pritegnitev dovolj širokega nabora različnih kandidatov. Za doseganje ciljev politike raznolikosti si prizadevata tako Nadzorni svet kot tudi edini družbenik. S politiko raznolikosti so postavljeni okvirji, ki omogočajo ustrezno sestavo organa vodenja in nadzora, glede na specifične družbe DEM, da imata ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebne za poglobljeno razumevanje dejavnosti družbe in s tem povezanih ključnih tveganj ter zasledovanje bistvenih ciljev. Teži se k čim bolj enakomerni zastopanosti obeh spolov, kontinuiteti v smislu, da se prizadeva k cilju, da se hkrati ne menja vseh članov poslovodstva. Pomembni sta tudi komplementarnost in neodvisnost članov Nadzornega sveta. Nadzorni svet in ustanovitelj, kot tudi svet delavcev DEM, Politiko raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM glede na nabor kandidatov vsakokrat izvajajo v največji možni meri. Raznolikost spolov je v Nadzornem svetu zastopana z 66,67:33,33 % in v poslovodstvu 100:0 %, v prid moškim članom.

Organi upravljanja družbe

V skladu z Aktom o ustanovitvi DEM z družbo upravlja ustanovitelj neposredno in preko organov družbe.

Ustanovitelj

Ustanovitelj ima vlogo in vse pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe DEM in veljavno zakonodajo kot velja za družbe z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom. Ustanovitelj svoje odločitve v skladu s 526. členom ZGD-1 vpisuje v knjigo sklepov. Ustanovitelj je v letu 2021 deloval v skladu s pristojnostmi, določenimi v Aktu o ustanovitvi družbe DEM. Nekaj ključnih pristojnosti ustanovitelja:

- sprejem strategije razvoja družbe na predlog poslovodstva in predhodnem soglasju nadzornega sveta;
- sprejem utemeljene poslovne politike in programa razvoja družbe na predlog poslovodstva;
- odločanje o poslovnem načrtu družbe;
- odločanje o uporabi bilančnega dobička in pokrivanju izgube, po predlogu nadzornega sveta;
- podelitev razrešnice poslovodstvu in nadzornemu svetu;
- odločanje o nakupu, delitvi in prenehanju poslovnih deležev;
- imenovanje revizorja družbe;
- imenovanje in odpoklic članov poslovodstva družbe;
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta družbe in revizijske komisije;
- odločanje o spremembah osnovnega kapitala družbe;
- odločanje o statusnem preoblikovanju in prenehanju družbe in ostale pristojnosti, nadalje določene z Aktom o ustanovitvi in aktualno veljavno zakonodajo.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2021 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Zakonu o gospodarskih družbah, ZSDH-1, Aktu o ustanovitvi družbe DEM, Poslovniku o delu nadzornega sveta DEM in Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kot referenčnem kodeksu (po načelu spoštuj ali pojasni). Akt o ustanovitvi DEM določa sestavo, štiriletni mandat in pristojnosti nadzornega sveta. Nadzorni svet DEM je bil konstituiran 4. junija 2021. Nadzorni svet so v letu 2021 sestavljali trije člani, dva člana sta zastopala interese ustanovitelja, en član pa interese zaposlenih (imenujejo in odpokličejo se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju).

Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Sestava in delovanje nadzornega sveta sta predstavljeni v poročilu nadzornega sveta, prav tako revizijske komisije nadzornega sveta kot strokovne pomoči pri delovanju nadzornega sveta.

Sestava nadzornega sveta in revizijske komisije v letu 2021

Ime in priimek	dr. Viktor Vračar	mag. Urška Gašperin	Margan Kirbiš
Funkcija (predsednik, namestnik, član NS)	predsednik NS	namestnica predsednika NS	član NS
Prvo imenovanje na funkcijo	4. 6. 2021	4. 6. 2021	4. 6. 2021
Zaključek funkcije/mandata	4. 6. 2025	4. 6. 2025	4. 6. 2025
Predstavniki kapitala/zaposlenih	predstavniki kapitala	predstavnica kapitala	predstavniki zaposlenih
Udeležba na sejah NS glede na skupno število sej NS	6/6	6/6	6/6
Spol	moški	ženski	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1971	1978	1965
Izobrazba	doktor znanosti	univ. dipl. prav., magistra znanosti	diplomiran inženir geodezije (vs)
Strokovni profil	poslovođenje, organizacija, investicije, razvoj, prestrukturiranje	magistrica pravnih znanosti	kartografi in geodeti/kartografije in geodetije
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa (DA/NE)	da	da	da
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu (DA/NE)	ne	ne	ne
Članstvo v organih nadzora drugih družb	TEŠ d.o.o., Stelkom d.o.o.	Elektro Ljubljana d.d.	/
Članstvo v komisijah	/	Revizijska komisija (RK)	Revizijska komisija (RK)
Predsednik/član komisije	/	predsednica	član
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij	/	4/4	4/4

Zunanji člani v revizijski komisiji v letu 2021

Ime in priimek	Rado Sodin
Komisija	Revizijska komisija (RK)
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej	4/4
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1982
Izobrazba	univerzitetni diplomirani ekonomist
Strokovni profil	ekonomija, pooblaščen revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, državni notranji revizor
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih oseb	/

Delovanje posloводства

Organ vodenja družbe je posloводство.

Družba ima dva člana posloводства, ki na lastno odgovornost vodita posle družbe in jo zastopata, in sicer v sestavi: Aleksander Brunčko, generalni direktor in mag. Damjan Seme, direktor.

Člana posloводства imenuje in odpokliče ustanovitelj. Mandat člana posloводства traja 4 leta, z možnostjo ponovnega imenovanja.

V skladu z določilom Akta o ustanovitvi posloводства družbe ne sme brez soglasja družbenika sklepati pravnih poslov, razen pravnih poslov, kjer je pogodbeni stranka družba HSE d. o. o. ali sprejemati odločitev, ki se nanašajo na:

- sklepanje pravnih poslov in najemanje posojil, ki presegajo 400.000,00 EUR za isti predmet poslovanja v tekočem poslovnem letu, pri čemer se kot vrednost pri večletnem poslu upošteva sorazmerna vrednost, glede na obdobje trajanja pravnega posla;
- nakup, odsvajanje in zastavljanje nepremičnin;
- kapitalne naložbe družbe v drugih pravnih osebah;

- razpolaganje in obremenjevanje poslovnih deležev/delnic v odvisnih in pridruženih družbah;
- potrditev investicijskih programov, ki presegajo vrednost 1.000.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije kot izvenplansko postavko, kjer predvidena vrednost presega 100.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije iz področja informatike, kjer predvidena vrednost presega 50.000,00 EUR (zaradi potreb po usklajenem razvoju informatike v skupini HSE);
- dajanje poroštva, jamstev ali garancij za obveznosti drugih oseb;
- dezinvesticije poslovno nepotrebne premoženja nad 50.000,00 EUR, če so vključene v poslovni načrt in vse dezinvesticije, ki niso vključene v poslovni načrt.

Družbenik lahko kadarkoli s sklepom določi, da mora poslovodstvo predhodno soglasje ustanovitelja pridobiti tudi za sklepanje dolgcenih pravnih poslov, opredeljenih po vrsti in/ali vrednosti, ki zgoraj niso navedeni.

Sestava poslovodstva v poslovnem letu 2021

Ime in priimek	Aleksander Brunčko	mag. Damjan Seme
Funkcija	generalni direktor	direktor
Področje dela	ni opredeljeno v Poslovniku o delu poslovodstva	ni opredeljeno v Poslovniku o delu poslovodstva
Prvo imenovanje na funkcijo	1. 12. 2021	1. 1. 2022
Zaključek mandata	30. 11. 2025	31. 12. 2026
Spol	moški	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1972	1980
Izobrazba	magister poslovnih ved/2.bol.st	magister elektrotehniških znanosti
Strokovni profil	poslovođenje, organizacija	močnostna elektrotehnika (energetika)
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb /	/	/

Notranja revizija

Za opravljanje notranje revizijske dejavnosti družba nima organizirane lastne službe s svojimi zaposlenimi, ampak se ta dejavnost izvaja z zunanjim izvajalcem. Z matično družbo HSE d. o. o. ima družba sklenjeno pogodbo o izvajanju notranjega revidiranja, ki se izvaja v skladu z Mednarodnim okvirom strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju. Deluje s ciljem dodajanja vrednosti pri uresničevanju strateških in poslovnih ciljev.

Neodvisnost notranjega revidiranja je uresničena s tem, da je izvajalec poslovno odgovoren poslovodstvu družbe DEM, funkcijsko pa revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu družbe DEM.

Notranje kontrole in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Z vidika zagotavljanja računovodskih informacij, ki ustrezajo kriterijem Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, imamo vzpostavljene notranje kontrole, ki zmanjšujejo tveganja, povezana z računovodskim poročanjem.

Z računovodskimi kontrolami zagotavljamo verodostojnost, pravilnost in popolnost računovodskih podatkov.

Skrbimo za redno strokovno usposabljanje zaposlenih, kar omogoča, da s svojim delom prispevajo kakovostne, pravilne in pravočasne računovodske informacije. Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij ima osrednji informacijski sistem SAP.

S sistemom notranjih kontrol v družbi razumemo načrtno in sistematično vzpostavitev postopkov in metod, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov ter internih aktov družbe.

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda vodenja varnosti in zdravja pri delu ISO 45001, sistema ravnanja z okoljem ISO 14001, sistema upravljanja informacijske varnosti ISO 27001 ter internih aktov družbe z izdelanim sistemom poročanja. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obvladovanje podatkov.

Za vzpostavitev celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi, da se vodstvu družbe in ustanovitelju zagotovijo kakovostne podlage za upravljanje in vodenje družbe ter z namenom doseganja načrtovanih ciljev je v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi. Družba ima sprejet etični kodeks, ki je objavljen na intranetni strani družbe.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovorno poslovodstvo družbe.

Opis sistema skladnosti poslovanja in integritete

V okviru služb edinega družbenika deluje tudi Služba za skladnost poslovanja. Njeno delovanje v sistemu notranjih kontrol je določeno s pravilnikom, ki velja za družbe v skupini HSE, torej tudi družbo DEM in je bil sprejet januarja 2021, poglobljena naloga pa je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo. Glavna vsebinska področja delovanja funkcije skladnosti poslovanja so tako sodelovanje pri upravljanju sistema notranjih kontrol, preprečevanje korupcije in prevar, uresničevanje etičnega kodeksa skupine HSE, obvladovanje nasprotij interesov, komunikacija z oziroma poročanje zunanjim institucijam oziroma nadzornim organom v skladu z interno razmejitvijo z drugimi ključnimi in poslovnimi funkcijami v skupini HSE ter kolektivne aktivnosti za krepitev integritete.

Spodaj podpisana člana poslovodstva in predsednik nadzornega sveta DEM smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov Letnega poročila družbe DEM d. o. o. za leto 2021 in s tem tudi s celotnim Letnim poročilom družbe DEM d. o. o. za leto 2021. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Maribor, 20. maj 2022

Aleksander Brunčko
generalni direktor DEM

mag. Damjan Seme
direktor DEM

dr. Viktor Vračar
predsednik Nadzornega sveta DEM

Razmerja z obvladujočo družbo

Družba Dravske elektrarne Maribor je povezana v skupino Holding Slovenske elektrarne. Družba Holding Slovenske elektrarne, d. o. o., s sedežem v Ljubljani, Koprška ulica 92, je na dan 31. decembra 2021 za DEM obvladujoča družba, ki je sestavila skupinsko letno poročilo za leto 2021 za skupino družb, za katere je obvladujoča družba.

Poslovodstvo družbe DEM je v skladu s 545. členom ZGD-1 podalo Poročilo o odnosih do povezanih družb za leto 2021. Poročilo je bilo v skladu s 546. členom ZGD-1 predloženo pooblaščenemu revizorju. Iz poročila izhaja, da: DEM na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da v navedenih poslih z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami, ni bila prikrajšana, oziroma v letu 2021 ni bil opravljen noben pravni posel in storjeno ali opuščeno dejanje, ki bi družbi povzročilo škodo in bi to bila posledica vplivanja družbe HSE ali z njo povezane družbe.

Kapitalske povezave z drugimi družbami

V družbi Dravske elektrarne Maribor imamo lastniške deleže v štirih družbah:

▪ HSE Invest, d. o. o.	21,05 % lastniški delež
▪ Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d. o. o.	30,80 % lastniški delež
▪ MHE Lobnica, d. o. o.	65,00 % lastniški delež
▪ RGP, d. o. o.	86,90 % lastniški delež

Zaradi vstopa novih družbenikov je bila v mesecu marcu 2021 izvedena sprememba družbene pogodbe družbe HSE Invest d. o. o. s čimer se je lastniški delež družbe Dravske elektrarne Maribor v družbi HSE Invest d. o. o. zmanjšal iz 25,00 % na 21,05 %.

Zgoraj omenjeni lastniški deleži, so knjigovodsko prikazani med dolgoročnimi sredstvi kot dolgoročne finančne naložbe.

Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn

Sklenjena veriga osmih elektrarn na Dravi je bila zgrajena v obdobju od leta 1918 do leta 1978, že izvedene in načrtovane prenove pa moči dravskih elektrarn ohranjajo še za mnoga desetletja tretjega tisočletja.

Prva dravska hidroelektrarna v Sloveniji, HE Fala, je bila v času svojega nastanka ob zaključku prve svetovne vojne najmodernejša in najmočnejša hidroelektrarna na območju vzhodnih Alp in v srednji Evropi ter nosilec industrijskega razvoja in električnega omrežja v osrednji in severovzhodni Sloveniji.

Med drugo svetovno vojno sta nastajali HE Dravograd in HE Mariborski otok, rečni elektrarni stebnega tipa. V HE Dravograd, ki je med vojno že delovala, so leta 1945 izvedena obsežna obnovitvena in dopolnitvena dela, s katerimi so bile odpravljene posledice bombardiranja in so omogočila delovanje prvih dveh turbin. V HE Mariborski otok, ki je bila po vojni opuščeno gradbišče, je prva turbina začela obratovati leta 1948, do leta 1960 pa sta se ji pridružili še dve turbini.

Prva v celoti po vojni zgrajena elektrarna je bila HE Vuzenica, ki je začela obratovati leta 1953. Leta 1956 ji je sledila HE Vuhred in nato leta 1960 še HE Ožbalt.

Elektrarne, zgrajene na reki Dravi med Dravogradom in Mariborom, razen HE Fala, so vse stebnega tipa, pri čemer so turbinski stebri in pretočna polja postavljeni v rečno strugo.

HE Zlatoličje, zgrajena v letih med 1964 in 1969, je bila prva elektrarna rečno-kanalskega tipa. Elektrarna, ki ji vodo zagotavlja 17,2 km dolg dovodni kanal od zajezitve v Melju, voda pa se v strugo Drave vrača po 6,2 km dolgem odvodnem kanalu, je najmočnejša HE v Sloveniji. Dobro petino vse energije, ki jo v omrežje oddaja družba Dravske elektrarne Maribor, proizvede HE Zlatoličje. Kanalskega tipa je tudi HE Formin, ki je začela obratovati leta 1978. Njen veliki akumulacijski bazen povečuje prilagodljivost obratovanja in zagotavlja večjo proizvodnjo v konicah.

**Energetski
časovni tok moči
od Fale do
Formina**

Zmogljivosti najstarejše dravske elektrarne, HE Fala, so bile leta 1977 povečane z dograditvijo osmega agregata. Leta 1991 sta bila zgrajena še dva nova agregata, ki sta nadomestila proizvodnjo sedmih najstarejših, zaradi dotrajanosti opuščenih agregatov. V zadnjih dveh desetletjih je bilo prenovljenih tudi preostalih pet gornje dravskih elektrarn, s čimer sta bili povečani zmogljivost in konična moč vsake elektrarne, skupno povečanje pa je primerljivo z obratovanjem še ene dodatne elektrarne.

Fala – tehniška dediščina

Na območju najstarejše hidroelektrarne na Dravi, ki prenovljena deluje še danes, je za obiskovalce urejen monumentalni prostor prvotne strojnice z ohranjeno horizontalno Francisovo turbino.

Obnovljena turbina z delno odprtim turbinskim pokrovom omogoča vpogled v način delovanja elektrarne in spreminjanja energije vode v mehansko energijo.

Stari del HE Fala je bil za pomembno tehniško dediščino razglašen leta 1986. Ko so se prvotni agregati 10 let kasneje dokončno ustavili, so DEM v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območno enoto Maribor, poskrbele za obnovo strojnice z vsemi ohranjenimi generatorji in vso pomožno opremo. Informativna in izobraževalna postavitvev je obiskovalcem vrata odprla leta 1998. Odtlej si jo vsako leto ogleda okoli 5000 obiskovalcev, ki lahko ob strokovnem vodenju in filmski predstavitvi primerjajo nekdanje in sedanje delovanje elektrarne. Leta 2008 je bil muzejski del HE Fala z odlokom vlade Republike Slovenije razglašen za kulturni spomenik državnega pomena.

Posebna pozornost, ki jo DEM namenjajo ohranjanju tehniške dediščine, je pomemben del družbeno in okoljsko odgovornega ravnanja. Razumevanje vpetosti v okolje poleg ekologije vključuje tudi spoštovanje kulturnih in tehniških vrednot.

Prvotna moč prve dravske hidroelektrarne leta 1918 je bila 20 MW (5 agregatov po 4 MW) in šele leta 1932 je bila dokončno dograjena še z dvema agregatoma po 7 MW, kar je povečalo moč elektrarne na 34 MW. Današnja moč HE Fala je 58 MW.

Na začetku delovanja je bila opremljena z vodoravnimi Francisovimi turbinami, kjer sta bila po dva turbinska tekača nameščena v enem ohišju. Danes obratujejo trije agregati z navpično Kaplanovo turbino.

Dediščina dravske
energetike:
**Ohranjena za
zanimce**

1.7 Poslanstvo, vizija, vrednote

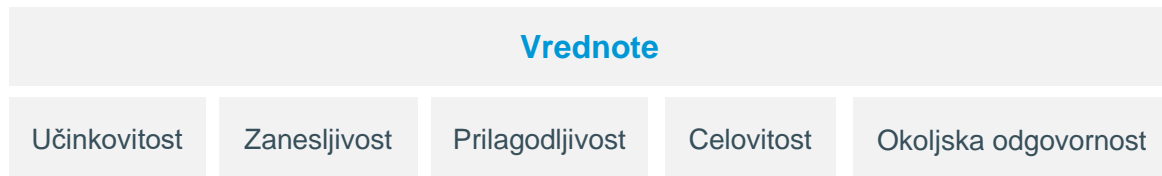
Čista in okolju prijazna energija Dravskih elektrarn Maribor predstavlja skoraj četrtino v Sloveniji proizvedene električne energije. Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta [zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih](#) in [prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnikov in zunanjega okolja](#). Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še nameravamo vzpostaviti.

Poslanstvo

Dravske elektrarne Maribor so vodilno podjetje na področju učinkovite izrabe obnovljivih energetskih virov v Sloveniji, ki s svojo razvojno naravnostjo zagotavlja kakovostno energijo na okolju prijazen način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja okolja in tržišča, na katerem deluje.

Vizija

Z učinkovito izrabo obnovljivih virov in optimalno razporeditvijo lastnih virov ohraniti položaj vodilnega hidroenergetskega sistema v Sloveniji, hkrati pa se s strateškimi partnerstvi in smiselno širitvijo dejavnosti uveljavljati na tržno zanimivih področjih.

1.8 Strateške usmeritve družbe

Varna in zanesljiva proizvodnja ter izgradnja novih proizvodnih zmogljivosti

- Zagotavljanje zanesljive in nemotene proizvodnje električne energije;
- Izvajanje optimalne in skupne politike vzdrževanja;
- Vlaganje v izgradnjo novih in v posodobitev obstoječih energetskega objektov;
- Skrb za trajnostni razvoj
- Maksimalno izkoriščanje naravnih danosti reke Drave in njenih pritokov;
- Racionalna izraba hidroenergetskega potenciala z malimi HE;
- Ostati nosilec hidroenergetskega stebra v skupini HSE;
- Zagotavljanje vseh pogojev (kadri, organizacija, finance) za izvedbo strateških projektov.

Upravljanje s človeškimi viri

- Skrbeti za izobražene, kompetentne, zadovoljne in motivirane zaposlene;
- Zagotavljati optimalno število zaposlenih;
- Zagotavljati optimalno kadrovske strukturo;
- Skrbeti za nenehno usposabljanje;
- Skrbeti za kakovost delovnega življenja.

Racionalizacija poslovanja

- Zagotavljanje konkurenčnosti z zniževanjem stroškov poslovanja.

Upravljanje s finančnimi viri

- Zagotavljati kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost;
- Obvladovati finančna tveganja;
- Zagotavljati optimalne vire financiranja;
- Voditi optimalno finančno politiko;
- Optimirati strukturo virov financiranja in kapitalsko sestavo.

1.9 Politika sistema vodenja

Obseg delovanja sistema kakovosti v družbi Dravske elektrarne Maribor zajema:

- Sistem kakovosti skladno s standardom ISO 9001;
- Sistem ravnanja z okoljem skladno s standardom ISO 14001;
- Sistem varnosti in zdravja pri delu skladno s standardom ISO 45001;
- Sistem informacijske varnosti po ISO IEC 27001;
- Sistem neprekinjenega poslovanja in
- Certifikat družini prijazno podjetje.

Gre za enoten sistem, ki smo ga poimenovali sistem vodenja kakovosti. Zavezali smo se, da bomo vsi, vsak na svojem področju in skupaj, dosledno uresničevali ter nenehno izboljševali naš sistem dela in tako prispevali k uspešnemu delovanju družbe. Nenehno izboljševanje sistema vodenja se izvaja na več področjih in nivojih.

Izhaja iz analize delovanja posameznih procesov, medsebojnih povezav med procesi in delovanje vseh procesov kot celote. Popravljalni ukrepi ali izboljšave se izvajajo preko korektivnih in preventivnih ukrepov za izvedbo katerih so odgovorni lastniki in skrbniki procesov.

Sistem kakovosti

V letu 2021 so bile aktivnosti na področju vzdrževanja sistemov vodenja usmerjene na izvedbo vseh potrebnih ukrepov za uspešno izvedbo notranjih in zunanjih presoj. Pri izvajanju aktivnosti je bilo potrebno spoštovati priporočila zaradi epidemije Covid-19. Zaradi Covid-19 je bilo potrebno stalno dopolnjevanje in ažuriranje sistemskih dokumentov na področju varnosti in zdravja pri delu.

Glavni poudarek je bil na naslednjih aktivnostih:

- izvedba notranjih presoj v vseh procesih in po vseh standardih (v mesecu aprilu);
- izvedba vodstvenega pregleda (11. maj 2021);
- izvedba zunanje presoje (v mesecu juniju);
- izvajale so se aktivnosti povezane z ugotovitvami notranjih in zunanjih presoj v letu 2020;
- usklajevanje sistemske dokumentacije v skladu s priporočili Vlade RS in glede na zakonodajne spremembe na področju obvladovanja Covid-19;
- dopolnjevanje sistemov vodenja v smislu večje skladnosti s sistemom vodenja družbe HSE;
- usposabljanje po modelu poslovne odličnosti - EFQM;
- uskladitev procesov družb sHSE (izdelana tabela procesov HSE in družb);
- revidiranje vseh sistemskih dokumentov skladno s tabelo procesov sHSE ter izvedba preštevilčenja dokumentov;
- pričetek projekta »Upravljanje s premoženjem - Asset management« z namenom certificiranja po standardu ISO 55001.

Ob tem so se izvajali sestanki Sveta vodenja DEM za urejanje in usklajevanje izvedb zunanjih in notranjih presoj.

Sistem ravnanja z okoljem²

V procesu Sistema ravnanja z okoljem smo določili aktivnosti, odgovornosti in pooblastila pri planiranju, delovanju, vrednotenju delovanja in stalnih izboljšavah ravnanja z okoljem.

Glavni cilj procesa Sistema ravnanja z okoljem je vzpostaviti sistem podpore pri trajnostnem upravljanju verige HE na reki Dravi na način, da bodo upoštevani trajnostni principi upravljanja ter obveznosti DEM (koncesionarja) v skladu z zahtevami Vodne direktive. Za trajnostno upravljanje verige HE na reki Dravi upoštevamo celoten rečni sistem z vsemi njegovimi medsebojnimi funkcijami in prostorskimi povezavami, pri tem pa poleg energetske ciljev upoštevamo relevantna področja kot so varstvo narave in voda, varstvo pred poplavami ter drugo rabo. Okoljske cilje in programe izvajamo v skladu s planom aktivnosti in terminskim planom.

1.10 Proizvodnja in obratovanje

V letu 2021 je bila v prvi polovici leta proizvodnja izrazito ugodna, tako da smo kljub slabi hidrologiji v drugi polovici leta presegli načrtovano proizvodnjo, ki je določena s 57 % verjetnostjo srednjih mesečnih pretokov preteklih let. V letu poročanja smo zabeležili četrto najvišjo proizvodnjo v zgodovini obratovanja Dravskih elektrarn Maribor.

Osnovni hidrološki podatki

Reka Drava izvira na Toblaškem polju v Italiji na nadmorski višini 1.200 m. V Slovenijo priteče pri Dravogradu na nadmorski višini 339,30 m. Skupna dolžina struge znaša 718 km. V Sloveniji je dolžina reke Drave 133 km s padcem 148,3 m.

² Več o okolju v poglavju 1.19 Trajnostno poročilo – Odgovornost do naravnega okolja na straneh 49 do 61

Povprečni srednji letni pretok na elektrarni Mariborski otok znaša 297 m³/s, medtem ko bilančni pretok, s katerim se izračuna možna proizvodnja, znaša 271 m³/s in predstavlja 30 letno povprečje pretoka na profilu HE Mariborski otok.

Glede na navedeno se izračunava letna proizvodnja reke v upravljanju DEM in znaša 2.646 GWh oziroma 31 % celotnega energetskega potenciala reke.

Reka Drava zajema v svojo strugo padavinsko območje 14.564 km². V Italiji, Švici in v Avstriji znaša to območje 10.964 km², v Sloveniji 2.700 km² in ostanek na Hrvaškem. V zgornjem delu padavinskega območja je reka Drava izrazito alpska reka, kar pomeni, da so največji pretoki v mesecih ko se topi sneg (april, maj in delno junij). V spodnjem delu (v Sloveniji) pa kaže značaj dolinske reke in ta značaj pride do izraza pri padavinah, ki trajajo dalj časa (tri ali več dni), ko nastanejo lokalni dotoki tudi do vrednosti polovice dotoka iz Avstrije (v jeseni).

Koristna vsebina bazenov v dovoljenem nihanju znaša v Sloveniji 13.892.000 m³. Iz bazenov je možno pri idealnih pogojih pridobiti 2.652 MWh električne energije.

Osnovni podatki o napravah

Osnovni tehnični podatki elektrarn

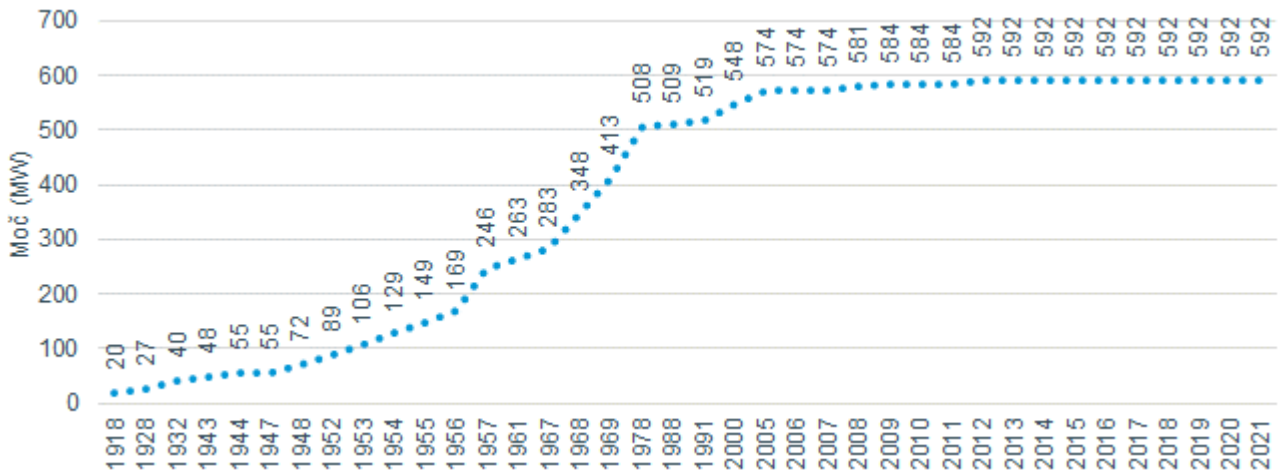
Elektrarna	Začetek obratovanja	Št. agr.	St. padec (m)	Neto padec (m)	Nazivni pretok (m ³ /s)	Moč generatorjev (MVA)	Moč turbin (MW)	Moč na pragu (MW)	Proizvodnja (GWh)
HE Dravograd	1943	3	8,9	7,4	405	36	25,6	26,2	142
HE Vuzenica	1953	3	13,7	11,8	550	78	56,0	55,6	247
HE Vuhred	1956	3	17,4	15,1	550	90	73,7	72,3	297
HE Ožbalt	1960	3	17,4	15,2	550	90	74,2	73,2	305
HE Fala	1918	3	14,6	13,1	525	74	59,8	58,0	260
HE Mariborski otok	1948	3	14,2	12,9	550	78	61,5	60,0	270
HE Zlatoličje	1968	2	33,0	29,5	530	170	136,5	126,0	577
HE Formin	1978	2	29,0	26,0	500	148	118,0	116,0	548
Skupaj		22	148,3	130,8		764	605,3	587,3	2.646
Srednja HE Jez Melje	1988	2	9,9	8,8	33	3,42	2,63	2,27	8,69
MHE Markovci	2012	2	10,7	10,5	10	1,11	0,92	0,90	4,32
MHE Ceršak	1955	3	3,3		27,3	1,00	0,74	0,66	4,74
MHE Rogoznica		2			1,14	0,02	0,02	0,02	0,12
Skupaj		9				5,55	4,31	3,848	17,87
Sončni park Zlatoličje	2011	1				0,7770		0,76898	0,893
SE Formin	2012	1				0,1120		0,112	0,123
SE OCV3	2012	1				0,0260		0,0255	0,028
SE Dravograd	2012	1				0,0410		0,0405	0,042
Skupaj		4				0,956		0,94698	1,086
Skupaj DEM		35				771	610	592	2.665
MHE Ruše*	2012	2	10,0	9,0	1,4	0,16	0,11	0,10	0,53

* MHE Ruše samostojna pravna enota v solastništvu DEM in Hmezad Trgovine Žalec d. o. o.

Porast moči dravskih elektrarn

Moč agregatov dravskih elektrarn se je od leta 1918, ko so pričeli obratovati prvi agregati elektrarne Fala do leta 2000, ko je bila zaključena prva faza prenove elektrarn na Dravi (elektrarne Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok), povečala iz 20 MW na 548 MW. V letu 2005 pa je bila zaključena še prenova agregatov na elektrarni Ožbalt in elektrarni Vuhred in je moč elektrarn na pragu znašala 574 MW. Od julija 2007 do junija 2009 je potekala prenova agregata 2 na elektrarni Zlatoličje. Po prenovi je povečana moč elektrarne Zlatoličje na pragu za 6 MW. V letu 2008 je pričel z obratovanjem novi agregat na Jezju v Melju z močjo 1,6 MW na pragu. Moč agregatov na pragu je ob koncu leta 2011 znašala 584 MW. V letu 2012 je bila končana prenova agregata 1 HE Zlatoličje, s katero je bila povečana moč HE Zlatoličje na pragu na 126 MW. Prav tako sta v letu 2012 pričela z obratovanjem agregata MHE Markovci z močjo na pragu 0,900 MW. Tako je ob koncu leta 2012 moč na pragu skupaj s sončnimi elektrarnami znašala 592 MW, kar velja tudi za leto 2021.

Porast moči agregatov

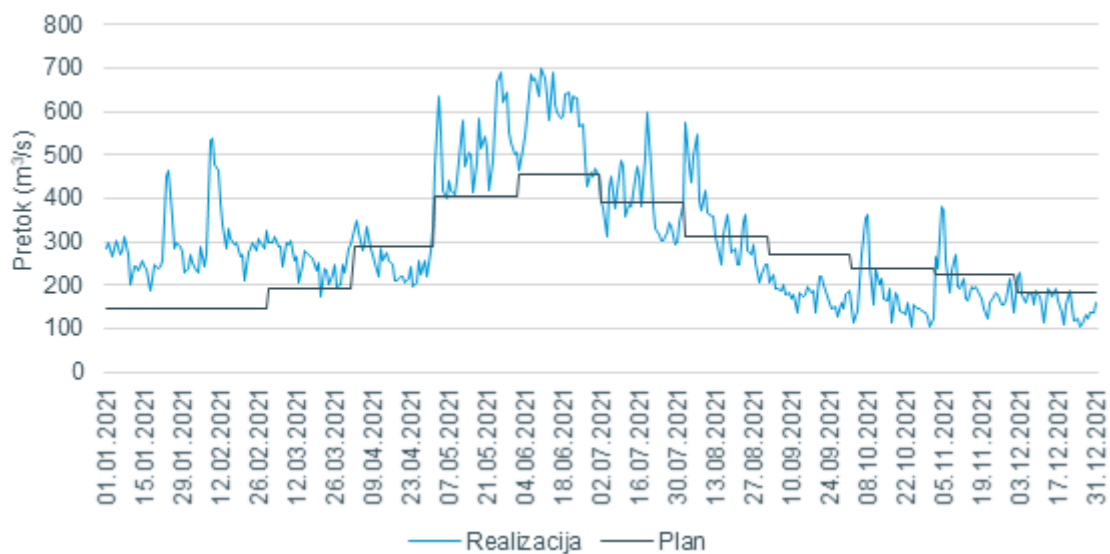

Pretoki

Srednji pretok reke Drave na elektrarni Mariborski otok je v letu 2021 znašal 304 m³/s, kar predstavlja 112 % planskega pretoka s 57 % verjetnostjo nastopa srednjih mesečnih pretokov, ki znaša 271 m³/s. Povečanih pretokov za uvedbo ukrepov ob visokih vodah v letu 2021 nismo zabeležili.

Pretoki so bili v prvi polovici leta nad načrtovanimi, v drugi polovici pa pod načrtovanimi. V letu 2021 smo imeli 180 dni pretoke večje od bilančnega.

Letni diagram pretoka 2021

Proizvodnja v letu 2021

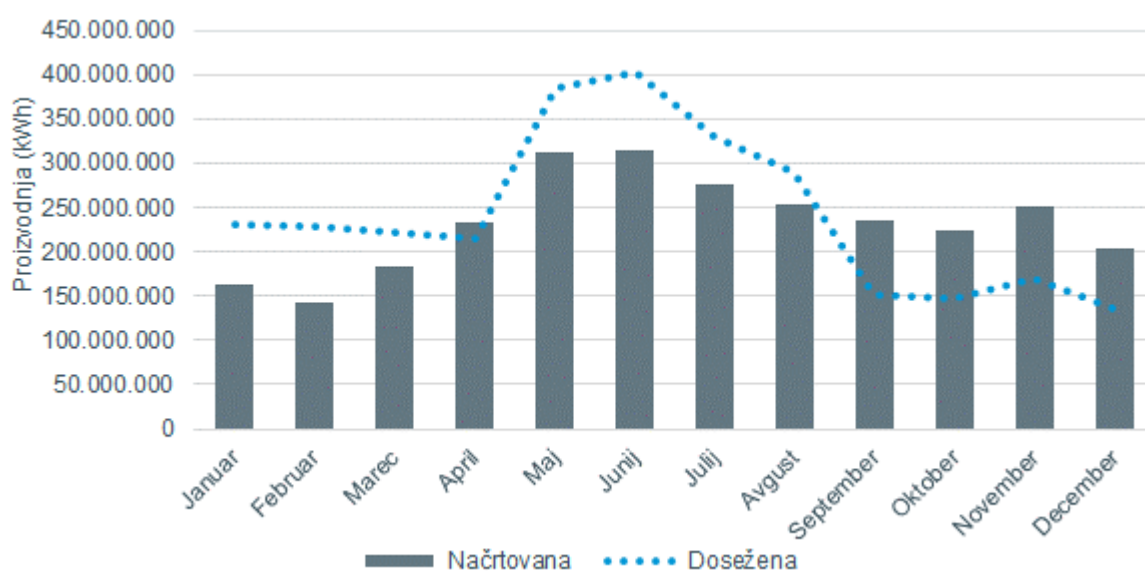
V letu 2021 so agregati dravskih elektrarn skupaj proizvedli **2.911.395.225 kWh** ali 104,2 % načrtovane proizvodnje. Pri tem negativni saldo z 110 kV ni upoštevan. Skupaj s saldom pa 2.911.323.908 kWh. Veliki agregati so proizvedli 2.888.269.793 kWh, agregati MHE so proizvedli 22.102.594 kWh in sončne elektrarne 1.022.838 kWh proizvodnje. Vsa električna energija je bila oddana HSE.

Načrtovana proizvodnja je bila izrazito presežena v prvi polovici leta, medtem, ko v drugi polovici leta zaradi slabe hidrologije ni bila dosežena.

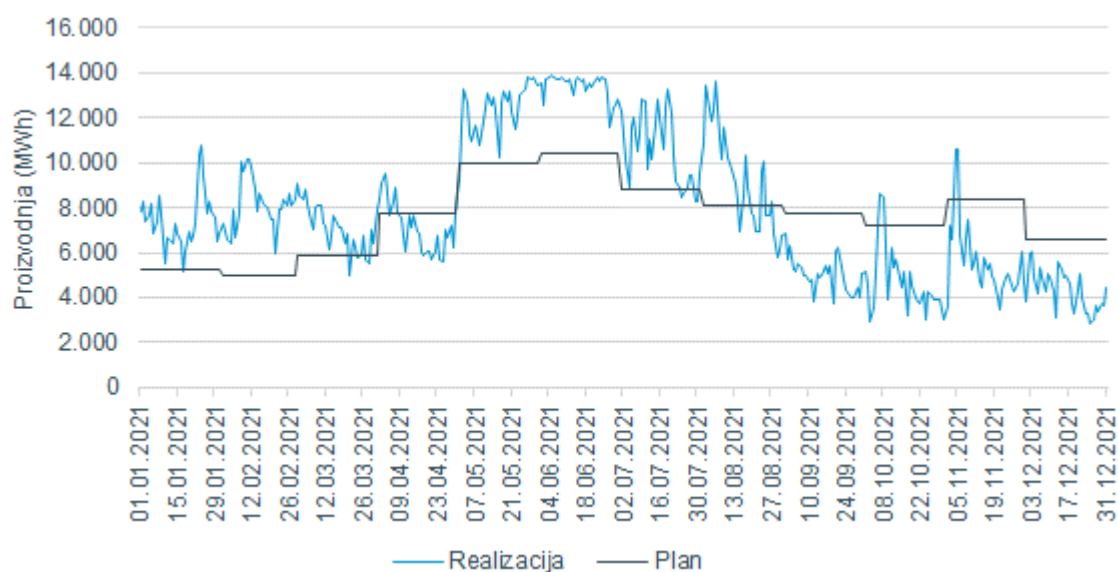
Proizvodnja po mesecih v letu 2021

Mesec	Proizvodnja (kWh)			
	velike HE	male HE	SE	Skupaj
Januar	229.423.223	2.115.115	42.966	231.581.304
Februar	227.063.841	1.893.234	73.001	229.030.076
Marec	220.139.972	1.874.079	106.792	222.120.843
April	212.994.507	2.043.057	94.017	215.131.581
Maj	383.029.338	2.298.036	103.207	385.430.581
Junij	401.878.660	2.027.733	138.889	404.045.282
Julij	328.749.353	1.744.197	113.886	330.607.436
Avgust	287.819.880	2.047.332	106.248	289.973.460
September	150.176.871	1.978.134	96.586	152.251.591
Oktober	145.794.146	1.342.870	69.823	147.206.839
November	167.575.287	1.169.117	37.300	168.781.704
December	133.624.715	1.569.690	40.123	135.234.528
Skupaj	2.888.269.793	22.102.594	1.022.838	2.911.395.225

Proizvodnja v letu 2021 po mesecih in primerjava s planom

Letni diagram proizvodnje 2021

Podatki o proizvedeni energiji v elektrarnah v letu 2021

	Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	Mariborski otok	Zlatoličje	Formin	MHE	SE	Skupaj VHE	Oddano HSE
Plan [kWh]	144.380.000	257.910.000	329.470.000	337.930.000	269.600.000	277.340.000	607.470.000	548.750.000	19.540.000	1.087.000	2.772.850.000	2.793.477.000
Proizvodnja generatorjev [kWh]	153.664.151	276.419.641	343.432.862	360.218.085	286.025.381	290.081.419	644.238.388	574.685.659	22.528.475	1.124.422	2.928.765.586	2.952.418.483
Prag [kWh]	151.250.734	272.391.753	339.638.256	356.539.692	280.107.481	284.443.944	634.906.257	568.991.676	22.102.594	1.022.838	2.888.269.793	2.911.395.225
Oddaja v omrežje 110 kV [kWh]	151.407.874	272.391.837	339.640.928	356.542.875	280.396.058	285.163.266	635.360.446	568.992.128	22.102.594	1.055.254	2.889.895.412	
Prejem iz omrežja 110 kV [kWh]	181.863	247.496	145.762	132.599	288.577	725.512	872.336	580.842	32.246	18.598	3.174.986	
Jalova proizvodnja [kVArh]	790.253	3.750.994	1.157.563	1.019.860	634.467	1.471.713	1.120.631	557.240	40.941	16.882	10.502.720	
Realizacija [%]	105	106	103	106	104	103	105	104	113	94	104	104

Pokazatelji proizvodnje v letu 2021

	Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	Mariborski otok	Zlatoličje	Formin	DEM
Neto padec [m]	8,31	12,99	16,28	16,31	13,64	13,41	31,70	27,50	17,52
Skupni pretok [m ³ /s]	287	297	292	298	307	303	316	310	301
Pretok turbin [m ³ /s]	269	285	277	286	292	291	279	282	283
Specifična poraba vode [MW/m ³]	0,060	0,101	0,129	0,131	0,102	0,103	0,225	0,212	0,133

Faktor zanesljivosti in razpoložljivosti naprav (F) v letu 2021

Mesec	Faktor F
Januar	0,9950
Februar	0,9953
Marec	0,9967
April	0,9986
Maj	0,9991
Junij	0,9998
Julij	0,9988
Avgust	0,9995
September	0,9999
Oktober	0,9991
November	0,9997
December	0,9977
Letno	0,9983

Proizvodni deleži posameznih elektrarn

Proizvodnja in delež posamezne elektrarne v letu 2021

Elektrarna	Proizvodnja (kWh)	Delež (%)
Dravograd	151.250.734	5,2
Vuzenica	272.391.753	9,4
Vuhred	339.638.256	11,7
Ožbalt	356.539.692	12,2
Fala	280.107.481	9,6
Mariborski otok	284.443.944	9,8
Zlatoličje	634.906.257	21,8
Formin	568.991.676	19,5
MHE Melje	12.402.441	0,4
MHE Markovci	6.726.368	0,2
MHE Ceršak	2.973.774	0,1
MHE Rogoznica	11	0,0000004
Sončne elektrarne	1.022.838	0,04
Skupaj	2.911.395.225	100,0

Delež proizvodnje posamezne elektrarne v verigi je odvisen od instalirane moči elektrarne, pretoka in padca. Elektrarne zgrajene v rečni strugi (Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbalt, Fala in Mariborski otok) so proizvedle 57,9 %, kanalski elektrarni (Zlatoličje in Formin) pa 41,4 % od celotne v omrežje oddane energije. Preostalih 0,8 % v omrežje oddane energije so proizvedle male hidroelektrarne Melje, Markovci, Ceršak in Rogoznica ter sončne elektrarne Zlatoličje, Formin, Dravograd in OCV3.

V času obratovanja elektrarn od leta 1918 do konca leta 2021 so DEM oddale v omrežje skupno 156.825.586.939 kWh električne energije.

Spodnja tabela prikazuje skupno proizvodnjo posameznih elektrarn od začetka obratovanja elektrarne do vključno leta 2021 in njihov delež v skupni proizvodnji. Pri tem je potrebno povedati, da so to deleži električne energije oddane v omrežje (prag).

Skupna proizvodnja posameznih elektrarn

Elektrarna	Proizvodnja od začetka obratovanja vključno z letom poročanja (kWh)	Delež (%)
Dravograd	9.852.742.103	6,3
Vuzenica	15.330.887.328	9,8
Vuhred	19.995.966.232	12,8
Ožbalt	18.568.561.711	11,8
Fala	20.547.005.028	13,1
Mariborski otok	17.949.240.888	11,4
Zlatoličje	31.012.241.081	19,8
Formin	23.243.285.621	14,8
Velike elektrarne	156.499.929.992	99,8
Melje	208.444.205	0,13
Markovci	51.906.956	0,03
Ceršak	55.690.618	0,04
Rogoznica	14.022	0,00001
Male elektrarne	316.055.801	0,2
Sončne elektrarne	9.601.146	0,01
Skupaj	156.825.586.939	100,0

* Negativni saldo prejete energije iz 110 kV ni zajet

Dogodki

Vsaka sprememba stanja proizvodnih naprav, zaradi katere je bilo potrebno ukrepanje obratovalnega osebja in spremembe pogojev obratovanja so zapisane kot dogodki. V letu 2021 ni bilo dogodkov, ki bi bistveno vplivali na obratovanje in proizvodnjo dravskih elektrarn.

Remonti in revizije

Remonte in revizije agregatov opravljamo na Dravi praviloma od decembra do februarja, ko so statistično najmanjši dotoki vode. V letu 2021 so revizije potekale po zastavljenem planu.

1.11 Vzdrževanje

Za zagotavljanje visoke razpoložljivosti proizvodnih agregatov in s tem nemoteno proizvodnjo električne energije izvajamo aktivnosti rednega, izrednega preprečevalnega ter popravljalnega vzdrževanja na 22 velikih agregatih in 11 agregatih s pomožnimi sistemi MHE in 4 SE (sončne elektrarne). Vse načrtovane revizije proizvodnih agregatov, stikališč, hidromehanske opreme pretočnih polj, pomožnih tehnoloških sistemov smo izvedli v načrtovanem obsegu in v planiranem terminskem okviru z manjšimi odstopanji zaradi odprave ugotovljenih pomanjkljivosti med izvajanjem vzdrževanja.

V revizijah proizvodnih agregatov in EEP večino vzdrževalnih aktivnosti izvajamo v lastni režiji, za sisteme tehničnega opazovanja pregrad, akumulacijskih bazenov, gradbenega vzdrževanja objektov, vzdrževanja brežin, podvodnih del, vzdrževanj požarnih naprav, servisnih pregledov, periodičnih pregledov in preizkusov tlačnih naprav, sistemov lastne porabe, vzdrževanja programske opreme so izvedene tudi različne zunanje storitve specializiranih in pooblaščenih izvajalcev. V lastni režiji v okviru razpoložljivega kadra in delovne opreme izvajamo na objektih DEM tudi splošne vzdrževalne aktivnosti kot so košnja, zatiranje in odstranjevanje podrastja na brežinah, odstranitev vegetacije ter razna t. i. manjša obrtniška dela v okviru vzdrževanja objektov.

Stroški vzdrževanja v okviru rednega vzdrževanja se na letnem nivoju spreminjajo glede na stanje in življenjsko dobo naprav ter obsega izrednega preprečevalnega in popravljalnega vzdrževanja.

Za vzdrževanje naprav in objektov smo v letu 2021 porabili **2.438.942 EUR**, kar je 9,1 % ali 244.237 EUR manj kot v letu 2020.

Za nadomestne dele in material za vzdrževanje osnovnih sredstev smo porabili 240.389 EUR, za storitve vzdrževanja pa 2.198.553 EUR, od tega za vzdrževanje neopredmetenih sredstev 596.727 EUR.

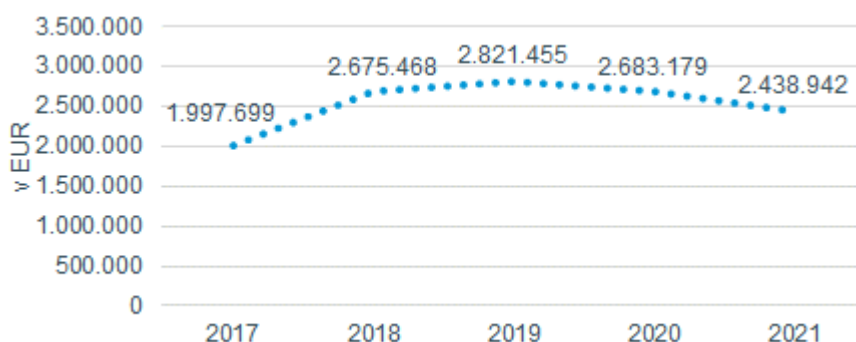
Realizacija stroškov vzdrževanja

Postavka	2021 (EUR)	%	2020 (EUR)	%	2021/2020
Nadomestni deli in material za vzdrževanje OS	240.389	9,9	251.191	9,4	95,7
Storitve vzdrževanja	2.198.553	90,1	2.431.988	90,6	90,4
Stroški vzdrževanja NNO	1.601.826	65,7	1.979.033	73,8	80,9
Stroški vzdrževanja neopredmetenih sredstev	596.727	24,5	452.955	16,9	131,7
Skupaj	2.438.942	100,0	2.683.179	100,0	90,9

V strukturi stroškov vzdrževanja storitve vzdrževanja predstavljajo 90,1 %, preostalih 9,9 % predstavljajo stroški materiala za vzdrževanje.

V letu 2021 so v primerjavi s predhodnim letom stroški materiala in storitev rednega vzdrževanja nižji. Z uporabo novo uvedenega informacijskega sistema SAP lahko namreč stroške učinkoviteje nadzorujemo in na podlagi analize podatkov prepoznavamo šibke točke v tehničnih sistemih proizvodnih naprav in pravočasno odpravljamo oziroma zmanjšujemo tveganja izpada proizvodnje električne energije.

Gibanje stroškov vzdrževanja po letih

Nižji stroški vzdrževanja so v pretežni meri posledica sprememb na trgu ter manjšem obsegu korektivnega vzdrževanja. Stroški vzdrževanja IKT se pokrivajo s CSA pogodbami, ki jih imamo sklenjene z družbami HSE, TEŠ, PV in SENG.

1.12 Tržni položaj

Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2021³

Leto 2021 je zaznamovalo nadaljevanje epidemije bolezni Covid-19. Številne države evrskega območja so zaradi naraščanja okužb s Covid-19 na začetku leta podaljšale oziroma zaostrele zaježitvene ukrepe. Ti glede na razpoložljive gospodarske kazalnike niso vidneje vplivali na predelovalne dejavnosti, še naprej pa so zavirali aktivnost v storitvenem sektorju. Po izrazitem zvišanju v predhodnih dveh četrletjih se je rast gospodarske aktivnosti evrskega območja po razpoložljivih kazalnikih v zadnjem četrletju upočasnila. Ob poslabšanih epidemičnih razmerah se upočasnjuje rast aktivnosti v storitvenih dejavnostih, vztrajanje motenj v dobavnih verigah pa zavira predelovalne dejavnosti, zlasti avtomobilsko industrijo. Ovire v gospodarstvu povzročajo še visoke cene surovin in energentov ter pomanjkanje usposobljene delovne sile. Te pomembno vplivajo tudi na zviševanje inflacije v evrskem območju, ki je bila decembra 5 %.

V Sloveniji izvozno usmerjen del gospodarstva ni bil vidneje prizadet zaradi poslabšanja epidemioloških razmer konec leta 2020 in na začetku letošnjega leta. Večina kazalnikov gospodarske aktivnosti tudi v zadnjem četrletju leta kaže na ohranjanje razmeroma ugodnih gibanj izvoznega dela gospodarstva in domače potrošnje, poslabšanje epidemičnih razmer pa je vplivalo zlasti na kazalnike zaupanja v storitvenih dejavnostih. Zaradi nizke osnove v letu 2020 je bila aktivnost v večini gospodarskih dejavnosti na začetku zadnjega četrletja medletno opazno višja in je presegala vrednosti pred začetkom epidemije. Še vedno pa za temi ravnimi zaostajajo predvsem dejavnosti, povezane s turizmom, in gradbeništvo. Negotovost, povezana s poslabšanjem epidemičnih razmer, je na splošno razpoloženje v gospodarstvu vplivala zlasti v začetku zadnjega četrletja, v storitvenih dejavnostih pa vse do konca leta. Poraba elektrike je bila decembra v primerjavi z decembrom 2019 in 2020 višja za okoli 4 %. K rasti porabe sta prispevali zlasti nizka osnova v decembru 2020 zaradi strogih omejitvenih ukrepov in manj ugodna razporeditev praznikov z vidika delovanja gospodarstva v decembru 2019. Na trgu dela razmere še naprej ostajajo ugodne; zaposlenost je na zgodovinsko visoki ravni, brezposelnost se še naprej znižuje. Po originalnih podatkih je bilo konec decembra brezposelnih 65.969 oseb, kar je sicer 0,9 % več kot konec novembra, a je to večinoma odraz sezonskih gibanj, povezanih z večjim prilivom v brezposelnost zaradi izteka zaposlitev za določen čas. Brezposelnih je bilo za 24,4 % manj kot pred letom in tudi za 12,4 % manj kot decembra 2019. Inflacija se je decembra še okrepila in znašala 4,9 %. Medletno so k temu največ prispevale višje cene energentov. Kot posledica visokih cen surovin in energentov na svetovnih trgih ter težav v dobavnih verigah so bile višje tudi cene trajnega in poltrajnega neenergetskega industrijskega blaga ter hrane.

ECB je v svoji decembrski napovedi ocenila, da je bila gospodarska rast evrskega območja lani 5,1 %, za leti 2022 in 2023 pa kljub trenutno številnim zaviralnim dejavnikom napoveduje nadaljevanje razmeroma močne rasti (4,2 oziroma 2,9 %). Gospodarska aktivnost bo po napovedi ECB namreč ponovno pridobila zagon od sredine leta 2022, ko naj bi se motnje v dobavnih verigah sprostile, ukrepi za zaježitev epidemije in z njo povezana negotovost zmanjšala, inflacija pa znižala. Glavni dejavnik rasti bo še naprej zasebna potrošnja, h kateri prispevajo krepitev realnega razpoložljivega dohodka, nakopičeni prihranki in ugodna gibanja na trgu dela.

Količinska bilanca električne energije⁴

V letu 2021 je bilo v prenosno omrežje skupaj oddano 10.638,4 GWh električne energije (upoštevano je 50 % delež NEK), kar je 8,6 % ali 1.000,7 GWh manj kot v predhodnem letu. Termoelektrarne so oddale v omrežje 3.428,9 GWh ali 32,2 %, hidroelektrarne so prispevale 4.503,8 GWh oziroma 42,3 %, 50 % prispevek Nuklearne elektrarne Krško pa znaša 2.705,7 GWh ali 25,4 %.

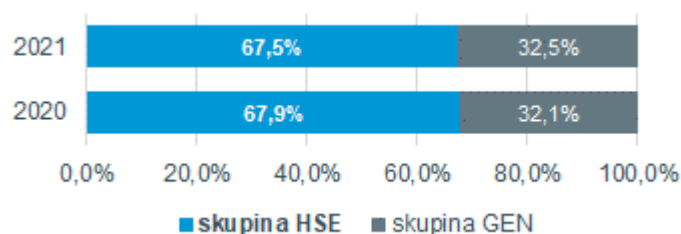
³ Vir: UMAR

⁴ Vir podatkov: ELES – Mesečno poročilo o obratovanju prenosnega EES za mesec XII 2021

Oddaja električne energije v prenosno omrežje

Oddaja (GWh)	2021	2020	Delež 2021 (%)
DEM	2.888,3	3.182,3	27,1
HESS	549,8	524,6	5,2
SEL	339,8	327,4	3,2
SENG	725,9	712,5	6,8
TEB	46,1	47,6	0,4
TEŠ	3.112,0	3.581,6	29,3
TET	-1,6	-1,7	0,0
TE-TO Ljubljana	272,4	244,7	2,6
NEK (50 %)	2.705,7	3.020,1	25,4
OVE in SPTE	0,0	0,0	0,0
Skupaj	10.638,4	11.639,1	100,0

Oddaja v prenosno omrežje po skupinah

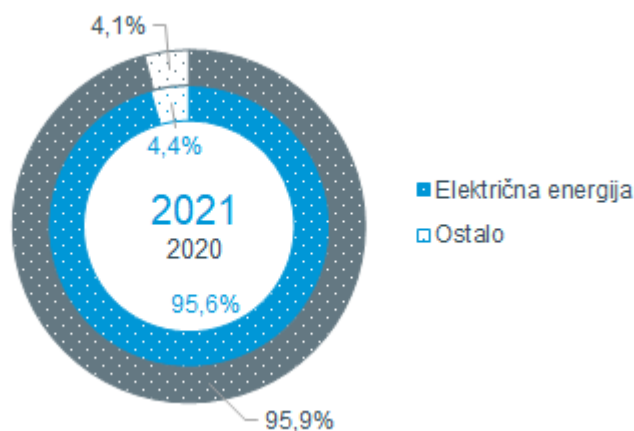

Skupina HSE (DEM, SENG, 49 % HESS, TET, TEŠ) je v letu 2021 v prenosno omrežje skupaj oddala 6.994 GWh, kar predstavlja 67,5 % od vse oddane električne energije leta 2021. Delež skupine GEN (SEL, TEB, 50 % NEK, 51 % HESS) v letu 2021 znaša 32,5 % oziroma 3.372 GWh oddane električne energije v prenosno omrežje.

Prodaja in kupci

Družba DEM je v letu 2021 ustvarila 64.257.705 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 6,6 % manj kakor v letu 2020, ko so ti znašali 68.797.769 EUR. Na domačem trgu smo ustvarili 99,95 % čistih prihodkov od prodaje, preostalih 0,05 % smo ustvarili na tujem trgu.

Struktura čistih prihodkov od prodaje

V strukturi čistih prihodkov od prodaje je z 95,6 % najpomembnejša prodaja električne energije, prihodki od prodaje ostalih proizvodov in storitev pa predstavljajo 4,4 % čistih prihodkov od prodaje.

Prodaja električne energije

Ustvarjeni prihodki od prodaje električne energije

Postavka v EUR	2021	2020
Prodaja el. energije iz HE na Dravi	59.775.370	64.425.055
Prodaja el. energije iz MHE	1.079.194	1.070.433
MHE Melje	606.479	480.574
MHE Markovci	327.297	379.419
MHE Ceršak	145.418	209.942
MHE Rogoznica	1	498
Prodaja el. energije iz SE	53.546	67.113
SE Dravograd	2.051	2.503
SE OCV3	1.263	1.510
SE Zlatoličje	48.594	60.650
SE Formin	1.638	2.449
Prihodki iz naslova prejema obratovne podpore iz MHE in SE (Borzen)	502.069	426.646
Skupaj	61.410.179	65.989.246

V družbi večino čistih prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije. Električno energijo prodamo kupcema HSE (ustvarjeni prihodki iz naslova prodane električne energije v letu 2021 znašajo 60.908.110 EUR) ter Borzen (ustvarjeni prihodki iz naslova prodane električne energije v letu 2021 znašajo 502.069 EUR).

Ostala prodaja

S prodajo ostalih proizvodov in storitev smo v letu 2021 ustvarili 2.847.525 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 39.002 EUR ali 1,4 % več kot v letu 2020, ko so ti znašali 2.808.523 EUR. Ostali čisti prihodki od prodaje so sestavljeni iz prihodkov na tujem trgu, prihodkov iz naslova storitev (IT, poslovne storitve), najemnin ter prihodkov od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala. Med prihodki od prodaje ostalih storitev glavnino predstavljajo druge storitve za informatiko (uporaba systemske in telekomunikacijske infrastrukture, kar DEM zaračunava drugim družbam v skupini HSE).

Ustvarjeni prihodki od ostale prodaje

Postavka v EUR	2021	2020
Prihodki od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala	974	582
Prihodki od najemnin	463.453	459.515
Prihodki od prodaje ostalih storitev	2.351.765	2.324.232
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	31.334	24.194
Skupaj	2.847.525	2.808.523

Nabava in izvajalci

Pri uresničevanju razvojnih in strateških ciljev podjetja so ustrezno usposobljeni in kvalitetni izvajalci ključnega pomena. Postopke nabave v DEM ureja Pravilnik o postopkih naročanja. Pri izvajanju naročil upoštevamo Zakon o javnem naročanju ZJN-3, ki je začel veljati 1. 4. 2016.

Za učinkovito izvedbo naročil po ZJN-3 so pred družbo mnogi izzivi na strateški in izvedbeni ravni. Za poslovanje skladno z zakonom o javnem naročanju in celostno obvladovanje nabavnih postopkov je potrebna dobra organiziranost ter sodelovanje posameznih služb, ki terja dobro poznavanje zakonodaje s področja javnih naročil in poznavanje prakse DKOM.

Pri izvedbi javnih naročil ustrezno ekonomsko, finančno in tehnično usposobljenost ugotavljamo z ustreznimi pogoji, zahtevami in merili, ki so smiselno povezani s posameznim predmetom javnega naročila.

V DEM težimo k čim večji centralizaciji nabavne funkcije, vendar zaradi narave dela tega ni mogoče v celoti izvajati. Z namenom zmanjševanja drobitve naročil in doseganja boljših ekonomskih učinkov ter posledično racionalizacije poslovanja težimo k zmanjševanju števila izvajalcev.

Izvajanje postopkov skupnega naročanja blaga, storitev in gradenj je eden od inštrumentov optimizacije in racionalizacije stroškov ter investicijskih vlaganj, tako na ravni posamezne družbe kot tudi skupine HSE.

Zaradi boljše izkoriščenosti obstoječih virov v skupini HSE, tako kadrov kot opreme, se v skladu s Sporazumom o poslovnem sodelovanju pri izvajanju storitev poslužujemo oddaje naročil povezanim družbam v skupini družb HSE in skupnemu podjetju v skladu z 29. členom ZJN-3, s ciljem pozitivnega prispevka k poslovnemu izidu skupine HSE.

Med poglavitne naloge nabave uvrščamo ustrezno in zakonito izvedbo nabavnih postopkov s ciljem zagotoviti, glede na zastavljena merila in kriterije, najugodnejšega izvajalca storitev ali dobavitelja opreme.

Kakovost dobave materiala in storitev posameznih izvajalcev neposredno vpliva na brezhibno delovanje naših naprav, kar je pogoj za nemoteno proizvodnjo električne energije. Zaradi pomembnosti zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije ima izbor kakovostnih izvajalcev še toliko večji pomen.

1.13 Investicije

Investicijska vlaganja v letu 2021 po skupinah

Postavka	Realizacija (EUR)	Delež (%)
Investicije v nove proizvodne kapacitete	2.178.705	17,1
Razvojni projekti	690.139	5,4
Novogradnje	1.476.682	11,6
Študije	11.885	0,1
Investicijsko vzdrževanje	9.571.422	75,1
Rekonstrukcije za povečanje zmogljivosti (REK PZ)	10.312	0,1
Rekonstrukcije po izteku življenjske dobe (REK ŽD)	1.604.589	12,6
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje (VZP)	6.699.880	52,5
Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji (VOS)	1.129.497	8,9
Vlaganja zaradi regulatornih zahtev (VRZ)	127.144	1,0
Investicije v ostala osnovna sredstva	1.003.260	7,9
Informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT)	871.388	6,8
Ostalo	131.872	1,0
Skupaj	12.753.387	100,0

V letu 2021 smo za investicijska vlaganja namenili **12.753.387 EUR**, kar je 16 % ali 2.504.654 EUR manj kot v letu 2020. Prevladovale so investicije, ki so nujne za zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje električne energije, za katere smo v letu 2021 porabili 52,5 % vseh investicijskih vlaganj.

Razvojni projekti

ČHE Kozjak

Projekt črpalne hidroelektrarne Kozjak na Dravi in 400 kV daljnovidne povezave do RTP Maribor je z državnim prostorskim načrtom (DPN) umeščen v prostor.

Konec leta 2019 oziroma v začetku leta 2020 je bil na vladi potrjen NEPN 5.0., na podlagi katerega smo pristopili k pripravi analize trga v prihodnosti in preveritvi poslovnega modela za ČHE Kozjak. Preveritev poslovnega modela je v letu 2021 pripravilo beograjsko podjetje EKC. Preveritev je izdelana v skladu z ENTSO-E metodologijo in obravnava več scenarijev (National Trends, Global Ambition in Distributed Energy) za leta 2030 in 2040. Iz omenjene analize je možno razbrati kje so potencialna področja za ustvarjanje prihodkov, ki so ocenjeni na letnem nivoju.

Na podlagi te analize in strateških ocen za prihodnost se je pristopilo k nadaljnji analizi možnih tehnoloških rešitev oziroma izbora ustrezne primarne opreme.

Vetrna elektrarna Ojstrica

Načrtuje se postavitev treh agregatov skupne moči 10,8 MW in letne proizvodnje 25 GWh. Vlada RS je 8. marca 2018 sprejela sklep o pričetku priprave DPN. Samo pobudo smo v letu 2020 dopolnili še z območjem priključnega kablovoda in dostopne ceste. Za projekt VE Ojstrica so zaključene vse strokovne podlage, ki so izhajale iz dokumenta vsebinjenja in zaključuje se okoljsko poročilo. Vzporedno oziroma iterativno se je zaključil tudi IDZ. Zaradi skupne razgrnitve tako okoljskega poročila kot tudi študije variant (ŠV) v postopku DPN je potrebno zaključiti še dokument ŠV, nakar bo vse skupaj poslano pripravljavcu DPN (MOP) za pridobitev mnenja o ustreznosti.

Vetrna elektrarna Paški Kozjak

Namen in cilj projekta je izgradnja vetrne elektrarne s štirimi vetrnimi agregati v skupni instalirani moči 14,4 MW (4 x 3,6 MW). Ministrstvo za okolje je 14. aprila 2020 v postopku presoje obveznosti izvedbe celovite presoje vpliva na okolje izdalo Odločbo o potrebnosti izdelave CPVO in Vlada je dne 3. septembra 2020 sprejela Sklep o izvedbi državnega prostorskega načrtovanja za polje vetrnih elektrarn Paški Kozjak. Po sprejetju tega sklepa so se pričele nadaljnje aktivnosti na tem projektu in sicer je bila narejena vizualizacija umestitve vetrnih elektrarn v prostor, pridobljene geodetske podlage za nadaljnje načrtovanje in izveden pregled geoloških kart na lokaciji.

V letu 2021 je bila izvedena študija transporta ključne opreme in projektant je iskal t. i. izvedljivo varianto. Slednja se bo obdelala v končni verziji IDZ, ki bo služil kot podlaga za izdelavo strokovnih podlag. Predlog izvedljive variante je predviden tudi izven območja pripravljene pobude (spremenjene trase dostopnih cest), zato je bilo potrebno počakati z naročili posameznih strokovnih podlag, da je bilo območje obdelave definirano.

Vetrna elektrarna Rogatec

Namen in cilj projekta je izgradnja vetrne elektrarne s šestimi vetrnimi agregati v skupni instalirani moči 21,6 MW (6 x 3,6 MW). Ministrstvo za okolje je v postopku presoje obveznosti izvedbe celovite presoje vpliva na okolje izdalo Odločbo o potrebnosti izdelave CPVO in Vlada je dne 8. julija 2020 sprejela Sklep o izvedbi državnega prostorskega načrtovanja za polje vetrnih elektrarn Rogatec.

Po sprejetju sklepa so se pričele nadaljnje aktivnosti na tem projektu in sicer je bila narejena vizualizacija umestitve vetrnih elektrarn v prostor in pridobljene geodetske podlage za nadaljnje načrtovanje. Na podlagi potrjenega dokumenta vsebinjenja za okoljsko poročilo je pripravljen program izdelave strokovnih podlag za okoljsko poročilo. Projektant je v končni verziji obdelal tudi t. i. izvedljivo varianto transporta, ki je pokazala, da so stroški za dostopno cesto in tudi samo izvedbo transporta višji od načrtovanih v okviru idejnih rešitev. Narejena je bila ekonomska analiza zaradi spremenjenih vhodnih parametrov tako na odhodkovni kot prihodkovni strani, ki kaže ustrezno donosnost projekta. Nadaljuje se do faze študije variant, kjer bo izdelana tudi naslednja investicijska dokumentacija – PIZ.

Sončne elektrarne

Izgradnja sončnih elektrarn na dovodnih in odvodnih kanalih hidroelektrarn Zlatoličje in Formin (moč 30 MW) predstavlja možnost dodatnega izkoriščanja naravnih potencialov na področju obnovljivih virov (sončna energija).

Za sončne elektrarne na HE Zlatoličje in HE Formin je v izvajanju postopek umeščanja v prostor s pripravo potrebne dokumentacije in izvedba postopkov do sklepa vlade o pričetku postopka o DPN. V decembru smo uspešno dopolnili vlogo, ki jo je MZI nato posredovalo na MOP. V letu 2022 pričakujemo pridobitev smernic nosilcev urejanja prostora in predlogov javnosti, ki so osnova za izoblikovanje usmeritev za nadaljnje načrtovanje. Ob predpostavki, da ne bo večjih težav pri umeščanju v prostor pričakujemo pridobitev sklepa o DPN septembra 2022. Izgradnja je predvidena v letih 2024 in 2025.

Ostale MHE na porečju Drave

Namen novih projektov na področju malih hidroelektrarn je v povečanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov. Cilj projektov je, da v največji možni meri izkoristimo razpoložljiv vodni potencial na pritokih reke Drave za proizvodnjo električne energije, seveda ob upoštevanju vseh okoljskih in prostorskih kriterijev.

V sklopu razvoja projektov MHE na porečju Drave so za MHE Pesnica v teku aktivnosti vezane na izdelavo projektne dokumentacije in aktivnosti povezane s pridobivanjem vodnega dovoljenja. Na projektu MHE Ravne so trenutno zmanjšane aktivnosti zaradi vzporednega poteka DPN za planirano cestno povezavo proti Dravogradu.

Novogradnje

Za novogradnje smo v letu 2021 porabili 1.476.682 EUR kar predstavlja 11,6 % vseh investicijskih sredstev. Sredstva so bila porabljena za gradnjo sončne elektrarne Zlatoličje segment 5, katere gradnja se bo nadaljevala še v prvi polovici leta 2022.

Rekonstrukcije

V letu 2021 smo za rekonstrukcije porabili 1.614.901 EUR, kar predstavlja 12,7 % vseh investicijskih sredstev. Sredstva so bila porabljena za prenavo sekundarnih sistemov na elektrarnah Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok, obnovo jezov Markovci ter za rekonstrukcijo HE Formin.

Prenava sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok

Cilj investicije je zagotoviti nadaljnjo visoko razpoložljivost treh HE DEM do leta 2040 oziroma do konca življenjske dobe primarne opreme (iz leta 1995), ki se ocenjuje na 45 let.

Obnova jezov Markovci

Jez Markovci že vse od izgradnje HE Formin opravlja funkcijo odvajanja viška vode v staro strugo reke Drave. Vgrajena oprema in vodenje je na koncu življenjske dobe zato je za nadaljnjo nemoteno obratovanje jezov in ohranjanje njegove funkcionalnosti jez potrebno korenito prenoviti.

Obnova jezov Markovci se je pričela v letu 2020. V letu 2021 so se nadaljevala dela na pretočnem polju 5 (PP5) in pričela dela na pretočnem polju 6 (PP6). Dela povezana s PKZ sanacijo na PP5 in izdelavo provizorij rešitve za krmiljenje PP5 v času sanacije PP6 so bila uspešno zaključena. Zaključena so tudi že vsa dela na PP6, izvesti je potrebno samo še funkcionalno preizkušanje pretočnega polja, ki pa se zaradi remontov in revizij prestavlja v začetek leta 2022.

Rekonstrukcija HE Formin

Rekonstrukcija HE Formin bo prinesla izenačitev instaliranega pretoka dravske verige, optimizacijo proizvodnje, povečala zmogljivost in podaljšala življenjsko dobo elektrarne. V letu 2021 je bila podpisana pogodba s projektantom za izdelavo investicijske in vse projektne dokumentacije za rekonstrukcijo HE Formin in jezov Markovci z rokom zaključka 31. decembra 2026.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

Za vlaganja v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2021 porabili 6.699.880 EUR. V okviru vlaganj v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2021 zaključili sanacijo in obnovo pretočnega polja 4 HE Mariborski otok, obnovo pretočnega polja 3 HE Dravograd ter remonta zapornih tabel obratovalnih zapornic pretočnih polj HE Fala in prvega pretočnega polja na jezov Melje, nadaljevali s prenavo pretočnih polj ter pričeli oziroma nadaljevali z drugimi projekti obnove in posodobitve opreme in objektov HE. Velik del investicijskih vlaganj je bil namenjen gradbenim delom na objektih ter v akumulacijskih bazenih, sanaciji mostov, kakor tudi projektu ohranjanja energetskega potenciala akumulacij.

Izboljšanje vibracijskega stanja generatorjev HE Vuhred in HE Ožbalt

V letu 2021 se je nadaljevala sanacija vibracijskega stanja generatorjev II faze. V januarju so se pričela dela na generatorju 2 HE Ožbalt, na generatorju 2 HE Vuhred pa v februarju. Kljub situaciji povezani s Covid-19, ki nam tudi pri tokratni sanaciji ni prizanesla, smo dela uspešno zaključili v prvi polovici leta. V drugi polovici leta smo z izvajalcem dogovorili podrobnosti glede pričetka aktivnosti na sanaciji vibracijskega stanja na generatorju 1 HE Vuhred, ki se bodo pričele v začetku leta 2022.

Izgradnja prehodov za vodne organizme

Na podlagi Water Framework Directive (WFD) je bil v Sloveniji sprejet Načrt upravljanja z vodami (NUV), najprej za obdobje 2009 – 2015 in NUV 2 za obdobje 2016 – 2021. Ena od bistvenih zahtev in ciljev načrta upravljanja z vodami se nanaša na vzpostavitev vzdolžne povezljivosti vodotokov za vodne organizme. Te poti so z gradnjo jezovnih zgradb prekinjene. Drava je razvrščena med močno preoblikovana vodna telesa in je gradnja prehodov za vodne organizme prioriteta naloga med dvanajstimi ukrepi, ki so določeni v NUV. Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja št.: 007-166/2016, ki jo je potrdila Vlada RS, dne 21. septembra 2016 je podaljšala roke do 22. decembra 2027, za doseganje okoljskih standardov kakovosti, kar pomeni, da je potrebno zgraditi vse prehode za vodne organizme do leta 2027.

V letu 2021 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo prehoda za vodne organizme na jezov Melje. Za prehod za vodne organizme na levem bregu ob HE Fala so izvedene geomehanske raziskave, na podlagi katerih se je dokončala projektna dokumentacija DGD in PZI.

Za prehod za vodne organizme na jezu Markovci je naročena izdelava DGD in PZI dokumentacije, ki poteka v skladu s terminskim planom in katere dokončanje je predvideno v letu 2022.

Obnova mostov na kanalih

V letu 2021 je bila uspešno dokončana obnova mostu Formin – Placerovci, ki poteka preko odvodnega kanala HE Formin. Z deli se je pričelo v sredini leta 2020, dela so bila dokončana v juniju 2021. Za sanacijo mostu Starše - Trniče, ki poteka preko dovodnega kanala HE Zlatoličje je bila izdelana DGD in PZI dokumentacija ter pridobljeno gradbeno dovoljenje. Dela so se pričela izvajati v mesecu novembru 2021 in se izvajajo v skladu s terminskim planom. Za most preko odvodnega kanala HE Formin; Formin – Velika Nedelja je bila izdelana novelacija projektne dokumentacije in podana vloga za gradbeno dovoljenje. Za most preko odvodnega kanala HE Formin; Formin – Cvetkovci je bila v letu 2021 izdelana DGD in PZI dokumentacija.

Ohranjanje energetskega potenciala

Dela na ohranjanju energetskega potenciala so se v letu 2021 izvajala na območju Ptujskega jezera. Realizirana so bila vsa planirana dela.

Informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT)

Kljub težkim razmeram zaradi Covid-19 situacije smo se v IKT DEM lotili številnih projektov za varno in nemoteno delovanje storitev, ki jih v naši delovni enoti zagotavljamo za celotno skupino HSE, ter projekte uspešno končali.

Zraven številnih aktivnosti, ki smo jih izvedli v letu 2021, izpostavljam naslednje večje projekte:

- Prenova sistema za registracijo delovnega časa ŠPICA - v letu 2021 smo zamenjali preko 120 dostopnih točk in regulatorjev sistema za registracijo delovnega časa ŠPICA. S prenovljenim načinom prijave smo zagotovili bistveno varnejšo komunikacijo med registracijsko ročko in kartico.
- Skrben pregled IT okolja (SPIS 2021) - leta 2016 je bil izveden skrbni pregled informacijskega sistema skupine HSE. Na osnovi rezultatov pregleda se je izvedla konsolidacija in optimizacija na področju IKT sredstev/storitev. Po preteku petih let se je v letu 2021 izvedel ponovni pregled informacijskega sistema s potrebo po preveriti obstoječega stanja in ugotoviti, ali se optimalno izkoriščajo razpoložljivi viri iz tehnološkega in finančnega vidika, z vidika zahtevane visoke razpoložljivosti ter optimalnega delovanja storitev. Pregled je potrdil tehnično ustreznost tehnologij, ki jih v IKT uvajamo in izvajamo za skupino HSE. Ugotovljeno je bilo, da so bili zaključeni projekti izvedeni po pravilih stroke ter bili utemeljeni.
- Nadgradnja požarne pregrade - v letu 2021 smo pričeli s projektom posodobitve dotrajane požarne pregrade, katerega cilj je zagotavljanje visoke razpoložljivosti in zmogljivosti sistema požarnih pregrad, poenotenje sistema na nivoju skupine in vpeljava modernih mehanizmov varovanja omrežja.
- Nadgradnja privatnega oblaka IKT DEM - v letu 2021 smo uspešno zaključili 2. fazo projekta. Preselili smo virtualne strežnike ter občutno zmanjšali število fizične strežniške opreme. S tem smo privarčevali na prostoru, električni energiji, stroških vzdrževanja ter poenotili upravljanje in nadzor. Izvedena je bila nadgradnja oziroma dokup kapacitet. Dokupili smo dodatne strežnike ter diske, namenjene shranjevanju in varnostnemu kopiranju podatkov.
- Zamenjava strežniške infrastrukture, namenjene storitvi ORACLE – v letu 2021 smo dotrajano opremo zamenjali z novo, spremenili in izboljšali smo prav tako dizajn postavitve.
- Projekt nadgradnje telekomunikacijskega omrežja – FAZA 2 – v letu 2021 se je migracija Ethernet storitev uspešno zaključila in v celoti prenesla na novo IP/MPLS omrežje. Uspešno je bila izvedena tudi migracija E1 storitve za povezavo PBX DEM – PBX SENG in migracija vseh E1 storitev namenjenih prenosu kriterija distančne zaščite (PKDZ). Projekt se je zaključil z uspešno opravljenim poskusnim obratovanjem konec julija 2021.

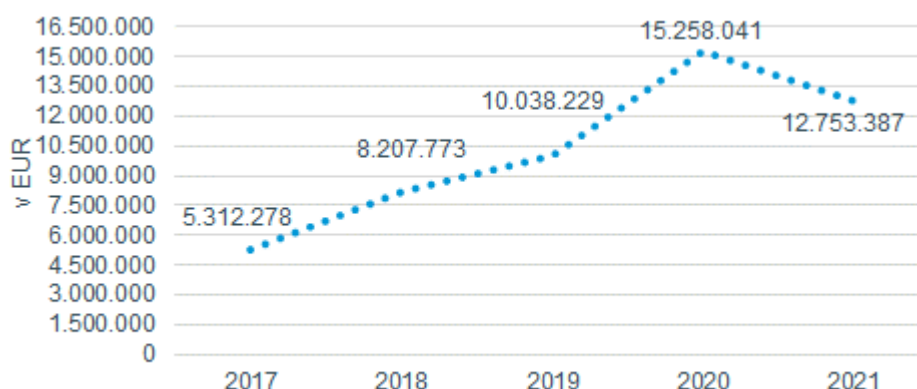
Drobne investicije

Zaradi zagotovitve pogojev za nemoten proces proizvodnje, vzdrževanja in poslovanja je potrebno v podjetju izvajati tudi naložbe na področju drobnih investicij.

V letu 2021 je bil v okviru drobnih investicij izveden nakup enega vozila za potrebe vzdrževanja. Prav tako so bila za nadomeščanje izrabljene opreme nabavljena razna orodja in naprave, stroji, merilni instrumenti ter oprema za poslovne in delavniške prostore in počitniške kapacitete.

V okviru komunalne infrastrukture je bila zgrajena mala čistilna naprava na hidroelektrarni Vuzenica.

Realizacija investicij po letih

1.14 Analiza uspešnosti poslovanja

Poslovanje v letu 2021

Družba DEM je v letu 2021 poslovala v skladu s Poslovnim načrtom za leto 2021, ki je bil sprejet s sklepom edinega družbenika na skupščini dne 9. novembra 2020.

Proizvodnja v letu 2021 je bila predvsem zaradi izjemno ugodne hidrologije reke Drave v prvi polovici leta višja od načrtovane proizvodnje, ki je bila določena s 57 % verjetnostjo srednjih mesečnih pretokov preteklih let. Agregati dravskih elektrarn so skupaj proizvedli 2.911.395.225 kWh ali 104,2 % načrtovane proizvodnje.

EBITDA je bil v letu 2021 glede na preteklo leto nižji za 10.193.800 EUR, kar je predvsem posledica višje realiziranih drugih stroškov (dajatve za koncesije).

V letu 2021 je družba realizirala **celotne prihodke** v višini 65.697.896 EUR, ki so za 5,4 % nižji, kot realizirani v letu 2020. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 99,9 % delež, sledijo finančni prihodki z 0,1 % deležem.

Prihodki v EUR	2021	%	2020	%	2021/2020
Poslovni prihodki	65.661.617	99,9	69.402.675	99,9	94,6
Finančni prihodki	36.279	0,1	61.530	0,1	59,0
Skupaj	65.697.896	100,0	69.464.205	100,0	94,6

Poslovne prihodke predstavljajo čisti prihodki od prodaje, usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve ter drugi poslovni prihodki. Družba je v letu 2021 realizirala čiste prihodke od prodaje v znesku 64.257.705 EUR, kar je 6,6 % manj v primerjavi z realiziranimi v enakem obdobju lani, zaradi nižje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

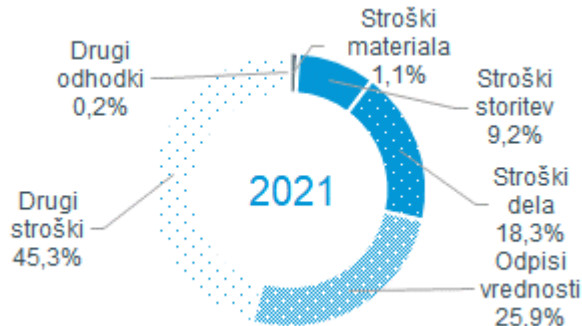
Med drugimi poslovnimi prihodki je zajeta tudi državna pomoč za teste na virus in državna pomoč za izplačilo poročuna kriznega dodatka za Covid-19.

Finančne prihodke predstavljajo finančni prihodki iz danih posojil in depozitov.

V letu 2021 je družba realizirala **celotne odhodke** v višini 63.687.465 EUR, ki so za 10,4 % višji, kot realizirani v predhodnem letu. Najpomembnejši med vsemi odhodki so poslovni odhodki, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 99,97 % delež, delež finančnih odhodkov pa znaša 0,03 %.

Odhodki v EUR	2021	%	2020	%	2021/2020
Poslovni odhodki	63.669.884	99,97	57.676.033	99,96	110,4
Finančni odhodki	17.581	0,03	22.053	0,04	79,7
Skupaj	63.687.465	100,0	57.698.086	100,0	110,4

Struktura poslovnih odhodkov

V strukturi poslovnih odhodkov največji delež predstavljajo drugi stroški (45,3 %), sledijo odpisi vrednosti (25,9 %) in stroški dela (18,3 %). Skupni delež stroškov materiala in storitev znaša 10,3 %, drugi odhodki pa predstavljajo 0,2 % vseh poslovnih odhodkov.

Med poslovnimi odhodki so zajeti tudi stroški, ki so nastali zaradi epidemije Covid-19 in zajemajo predvsem stroške zaščitnih sredstev (zaščitne maske, respiratorji, testi za samo testiranje, razkužila), razne storitve (najemnine, testiranje, druge storitve) ter izplačan krizni dodatek.

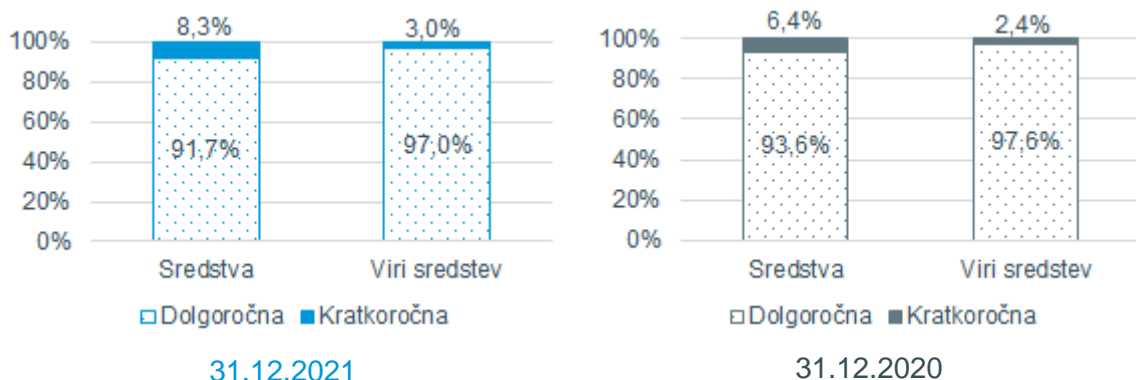
Dosežen **poslovni izid iz poslovanja** v letu 2021 v znesku 1.991.733 EUR, je za 83 % nižji od realiziranega v preteklem letu.

Čisti dobiček v višini 1.816.548 EUR je za 81,9 % nižji v primerjavi z letom 2020. Na nižji poslovni izid so predvsem vplivali nižje realizirani prihodki od prodaje električne energije ter višji stroški koncesijskih dajatev.

Sredstva družbe na dan 31. 12. 2021 v znesku 470.273.556 EUR so za 1 % ali 4.870.008 EUR višja v primerjavi s stanjem konec leta 2020. V strukturi sredstev večino (91,7 %) predstavljajo dolgoročna sredstva, med katerimi največji delež zajemajo osnovna sredstva. Kratkoročna sredstva na dan 31. 12. 2021 predstavljajo 8,3 % vseh sredstev in so v primerjavi s predhodnim letom za 29,8 % ali 8.918.574 EUR višja, zaradi višje vrednosti denarnih sredstev.

Med **virih sredstev** glavnino predstavlja kapital družbe, ki je na dan 31. 12. 2021 znašal 451.793.347 EUR, kar je za 0,4 % ali 1.937.630 EUR več glede na stanje konec leta 2020. Razlog za povečanje v primerjavi s preteklim letom je predvsem višji preneseni čisti poslovni izid v letu 2021. Dolgoročne obveznosti so konec leta 2021 znašale 4.262.621 EUR in so na nivoju dolgoročnih obveznosti predhodnega leta oziroma nekoliko nižje. Stanje kratkoročnih obveznosti je bilo 14.217.588 EUR in je za 28,3 % ali 3.138.191 EUR višje od leta 2020.

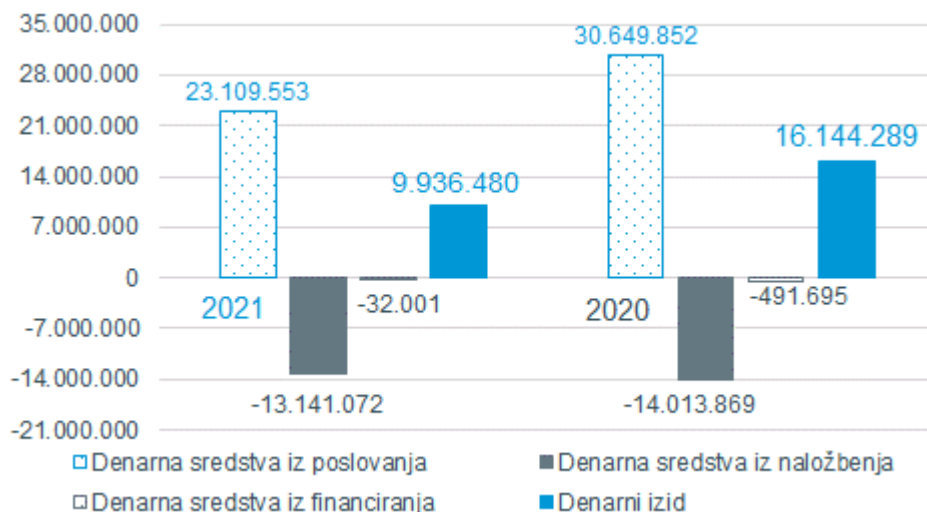
Struktura finančnega položaja

Iz strukture izkaza finančnega položaja družbe je razvidno, da na presečni dan 31. 12. 2021 družba z dolgoročnimi viri financira dolgoročna sredstva.

V letu 2021 je družba dosegla pozitiven denarni tok iz poslovanja, iz naložbenja in financiranja pa je bil dosežen negativen denarni tok. Denarna sredstva na dan 31. 12. 2021 so v primerjavi s stanjem konec leta 2020 višja za 9.936.480 EUR.

Denarna sredstva v EUR

Kapitalska ustreznost

Kapitalsko ustreznost lahko enačimo z investicijsko sposobnostjo družbe. Družba je kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z dovolj visokimi dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter z ustrezno politiko obvladuje tveganja, ki jim je pri poslovanju izpostavljena.

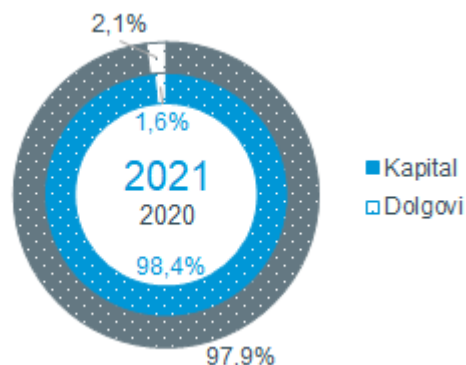
Kapitalska ustreznost družbe

Postavka v EUR	2021	2020
1. Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.816.548	10.047.014
2. Preneseni čisti poslovni izid	16.141.818	6.112.746
3. Zadržani poslovni izid (1 + 2)	17.958.366	16.159.760
4. Kapitalske rezerve	0	0
5. Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
6. Skupaj (3 + 4 + 5)	57.459.484	55.660.878
7. Osnovni kapital	395.011.180	395.011.180
Kapitalska ustreznost = 6/7	0,15	0,14

Stanje zadolženosti

Stanje zadolženosti je pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja družbe.

Dolžniška struktura družbe

Delež dolgov (upoštevane so postavke dolgoročne in kratkoročne poslovne obveznosti iz izkaza finančnega položaja) v financiranju družbe po stanju na dan 31. 12. 2021 znaša 1,6 %, po stanju na dan 31. 12. 2020 pa 2,1 %.

Kazalniki družbe

Kazalniki stanja financiranja in investiranja

Postavka	31.12.2021	31.12.2020	2021/2020
Stopnja lastniškosti financiranja	96,07	96,66	99,4
Stopnja dolgoročnosti financiranja	96,98	97,62	99,3
Stopnja osnovnosti investiranja	72,39	74,01	97,8
Stopnja dolgoročnosti investiranja	91,70	93,53	98,0

Konec leta 2021 predstavlja kapital družbe 96,07 % vsega kapitala in obveznosti. Družba se je torej skoraj v celoti financirala s svojimi lastnimi viri, kar pomeni veliko varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov.

Iz tabele je razvidno, da je družba svoja sredstva v višini 96,98 % financirala z dolgoročnimi viri, 3,02 % pa s kratkoročnimi viri.

Prav tako je razvidno, da ima družba v celotnih sredstvih 72,39 % delež nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, vsa dolgoročna sredstva pa konec leta 2021 predstavljajo 91,7 % celotnih sredstev družbe.

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Postavka	31.12.2021	31.12.2020	2021/2020
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,33	1,31	101,6
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.)	1,94	1,52	127,6
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koef.)	2,60	2,66	97,7
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.)	2,73	2,70	101,2

Iz tabele je razvidno, da je družba v letu 2021 z lastnimi viri financirala vsa svoja stalna sredstva po neodpisani vrednosti. Razvidno je tudi, da je družba v opazovanem obdobju z likvidnimi sredstvi pokrivala vse svoje kratkoročne obveznosti.

Koeficient pokritja kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami družbe je konec leta 2021 znašal 2,60. Družba je torej v opazovanem obdobju v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti z dobroimetjem pri bankah (denarnimi sredstvi) in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti pa je konec leta 2021 znašal 2,73, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti.

Kazalniki gospodarnosti

Postavka	2021	2020	2021/2020
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,03	1,20	85,7

V letu 2021 je družba ustvarila 3 % več poslovnih prihodkov, kot so znašali poslovni odhodki. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2020 nižja, zaradi nižjih poslovnih prihodkov.

Kazalniki dobičkonosnosti

Postavka	2021	2020	2021/2020
Koeficient čist dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,004	0,023	17,8
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,004	0,022	17,8
Dodana vrednost	30.113.671	39.646.069	76,0
Dodana vrednost/zaposlenega	123.417	165.883	74,4

Družba je v letu 2021 ustvarila 0,4 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2020 nižja, zaradi nižjega čistega poslovnega izida.

Donosnost sredstev leta 2021 v višini 0,4 % je bila v primerjavi s preteklim letom nižja, zaradi nižjega čistega poslovnega izida.

Dodana vrednost leta 2021 se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 24 %, zaradi nižjih poslovnih prihodkov in višjih drugih poslovnih odhodkov.

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2021 je v primerjavi s preteklim letom nižja za 25,6 %.

1.15 Upravljanje tveganj in priložnosti

Tveganje je možnost pojavitve negativnega ali negotovost nastanka pozitivnega dogodka, ki bo neugodno vplival na doseganje opredeljenih ciljev.

Osnovni namen delovanja in poslovanja družbe DEM je doseganje strateških in operativnih ciljev na podlagi učinkovitega, uspešnega ter s predpisi usklajenega delovanja.

Pri tem družba vedno posluje v tveganih razmerah oziroma se pri svojem poslovanju srečuje s tveganji zunanjega in notranjega izvora, ki jih mora prepoznati in oceniti ter jih ustrezno obvladovati, kar imenujemo postopek upravljanja s tveganji.

V družbi DEM se zavedamo izpostavljenosti različnim vrstam tveganj, ki imajo vpliv na poslovanje podjetja, uresničevanje našega poslanstva in doseganje zastavljenih strateških ciljev, zato konstantno preučujemo obstoječa ter morebitna novo nastala tveganja. Proces ocene tveganj izvajamo v skladu s sistemskim predpisom Upravljanje tveganj v skupini HSE, sistemskim navodilom Upravljanje s tveganji v družbi DEM in enotno metodologijo ocenjevanja tveganj skupine HSE, po naslednjih korakih:

- Prvi korak: Opredelitev poslovnih ciljev, ki so izpostavljeni tveganjem
- Drugi korak: Ugotovitev tveganj, ki lahko vplivajo na doseganje ciljev
- Tretji korak: Ocenitev verjetnosti in vpliva oziroma posledic, ki jih lahko povzroči uresničitev tveganj
- Četrty korak: Sprejem odločitev o odzivanju na tveganja in prepoznavanje priložnosti
- Peti korak: Določitev ukrepov za obvladovanje (pomembnejših) tveganj ali realizacijo prepoznane priložnosti

Ker se v družbi zavedamo tudi nujnosti pravočasnega in vnaprejšnjega prepoznavanja vseh vrst tveganj in priložnosti na vseh nivojih, vseh pet zgoraj navedenih korakov izvajamo na nivoju posamezne organizacijske enote (področij, sektorjev in služb), projektov ter na nivoju družbe kot celote. Cilj izvedbe vseh korakov postopka upravljanja s tveganji je izdelava registrov tveganj/priložnosti po posameznih procesih/slужbah, projektih in za družbo kot celoto. Za izdelavo registra tveganj/priložnosti za svoje področje delovanja so zadolženi vodje služb, vodje delovnih enot in vodja projektne pisarne. Izdelani registri se nato redno preverjajo in dopolnjujejo.

Predpogoj za učinkovito upravljanje s tveganji je postavitvev ciljev, ki so v družbi definirani tako na ravni družbe, kakor tudi na ravni posameznih aktivnosti, dejavnosti, organizacijskih enot, projektov ter na vseh ravneh poslovanja medsebojno povezani. Cilji na nivoju družbe, kot tudi cilji na ravni posameznih aktivnosti, organizacijskih enot, dejavnosti, projektov, investicij, so povzeti po strateškem ter letnem poslovnem načrtu družbe in skupine HSE.

Ker tveganja prepoznavamo na nivoju družbe, ter na nivoju posameznih organizacijskih enot in projektov je nabor tveganj precej obsežen. V osnovi smo tveganja, ki jih prepoznavamo v družbi razdelili v pet skupin.

Vsa tveganja zajeta v registru tveganj družbe, se periodično spremlja in posodablja ter o njih tudi poroča.

Prav tako, je z namenom boljšega in bolj transparentnega spremljanja ter aktivnega delovanja na področju upravljanja s tveganji v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi.

Varnostna tveganja tveganja, ki izhajajo iz nepredvidljivih dogodkov v okolju poslovanja	Tveganje naravnih nesreč, katastrof in izrednih dogodkov Tveganje varovanja stvarnega premoženja Tveganje informacijske varnosti Tveganje varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti
Strateška in poslovna tveganja tveganja, ki vplivajo na nesposobnost doseganja strateških ciljev	Regulatorna tveganja Investicijsko tveganje
Proizvodna/količinska tveganja tveganja, ki nastanejo kot posledica okvar na tehnoloških sistemih in nepredvidljivih vremenskih razmer	Tveganje izpada načrtovane hidrologije Tveganje izpada proizvodnih naprav
Operativna tveganja tveganja izgube zaradi neustreznih ali neuspešnih notranjih procesov, oseb in sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov	Kadrovsko tveganje Okoljska tveganja IT tveganje Tveganje prevar Tveganje skladnosti poslovanja
Finančna tveganja tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij	Kreditno tveganje Likvidnostno tveganje

Varnostna tveganja

Tveganja, ki jim je družba pri svojem delovanju in poslovanju najbolj izpostavljena so varnostna tveganja. Najpomembnejša tveganja v okviru varnostnih tveganj so **tveganja naravnih nesreč**, ki lahko povzročijo poškodbe ali uničenje naprav in opreme ter posledično nerazpoložljivost ali zmanjšano razpoložljivost naprav in opreme in **tveganja izrednih dogodkov**, predvsem tveganje visokih vod in razlitja vode ter poplave. Varnostna tveganja obvladujemo z ukrepi za zmanjšanje verjetnosti nastopa tveganj ter z ukrepi prerazporeditve posledic nastopa tveganja oziroma z zavarovanjem premoženja in opreme.

Strateška in poslovna tveganja

Strateška in poslovna tveganja, ki po izpostavljenosti sledijo varnostnim tveganjem so tveganja, ki jim je družba izpostavljena v svoji viziji, poslanstvu, vrednotah, strateških ciljih in načrtih. Najpomembnejša tveganja v okviru te skupine tveganj so tveganja, za katera imamo zelo omejene možnosti obvladovanja:

- **makroekonomska tveganja**, ki se kažejo v padanju cen električne energije na svetovnih in evropskih borzah ter posledično na nižjih prodajnih cenah oziroma prihodkih,
- **regulatorna tveganja** - tveganja dviga stopnje nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč, koncesnin in vodnih prispevkov, ki močno vplivajo na stroške ter s tem na poslovne rezultate družbe.

V okviru strateških in poslovnih tveganj smo v minimalnem obsegu izpostavljeni tudi **investicijskemu tveganju**, ki izhaja iz nedoseganja načrtovanega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov, kar obvladujemo z ustreznim načrtovanjem in učinkovitim nadziranjem investicij družbe.

Proizvodna/količinska tveganja

Med količinskimi/proizvodnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni **izpadu načrtovane hidrologije** in **izpadu proizvodnih naprav**. Različna količina padavin se odraža v spremembi hidrologije reke Drave, kar povzroči nihanje proizvodnje v višini +/- 10 % ili celo več glede na dolgoletno povprečje. Posledica pri neugodni hidrologiji je nedoseganje načrtovane proizvodnje in s tem zmanjšanje dobička.

Tveganje izpada proizvodnih naprav izhaja iz nedelovanja ali nerazpoložljivosti ključne opreme in proizvodnih zmogljivosti in s tem povezanimi izpadi in remontu. Med pomembnejše ukrepe za obvladovanje tveganja prištevamo izvajanje rednega vzdrževanja ter remontov in revizij naprav in opreme. Do sedaj nam je uspelo zagotavljati zadostna sredstva za takšen nivo vzdrževanja, ki zagotavlja varno in nemoteno obratovanje. Hkrati dolgoročno načrtujemo potrebne aktivnosti na področju vzdrževanja s ciljem pravočasnega odpravljanja največjih tveganj.

Operativna tveganja

Operativna tveganja nastopajo v samem procesu izvajanja poslovne dejavnosti. Med operativnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni **kadrovskemu tveganju**, **okoljskim tveganjem** in **IT tveganju**. Operativna tveganja na nivoju družbe učinkovito obvladujemo zato jih ocenjujemo z nizko stopnjo tveganja.

Finančna tveganja

Finančna tveganja se pojavijo kot posledica neugodnih gibanj različnih kategorij finančnega trga in se nanašajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov in obvladovanja finančnih odhodkov, zmožnost poravnavanja finančnih obveznosti ter zagotavljanje plačilne sposobnosti.

Najpomembnejša finančna tveganja v družbi so:

- **kreditno tveganje**, ki predstavlja tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do družbe.
Kreditno tveganje v DEM minimiziramo tako, da več kot 90 % prihodkov ustvarimo z enim zanesljivim kupcem, za zavarovanje terjatev pa je sklenjena letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.
- **tveganje plačilne sposobnosti oziroma likvidnostno tveganje**, opredeljujemo kot tveganje neuskkljenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti (30. člen).
Ker je likvidnostno tveganje skupni imenovallec drugim tveganjem, je obvladovanje tega tveganja težka, a zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Likvidnostna tveganja dobro obvladujemo, ker dnevno, tedensko in mesečno spremljamo denarne tokove, viške likvidnih sredstev deponiramo pri priznanih bankah po načelu razpršitve tveganja in največjega donosa ter oblikujemo potrebno likvidnostno rezervo.

V družbi ne zaznavamo večjih dolgoročnih negotovosti glede uspešnosti poslovanja, razvoja in stanja premoženja, kajti:

- naš proizvod je cenovno konkurenčen in visoko kakovosten, potrebe po električni energiji so iz leta v leto večje;
- s strokovno usposobljenimi kadri in dobro organizacijo poslovanja zagotavljamo učinkovitost poslovanja;
- 99 % prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije kupcu HSE, s katerim imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji celotne proizvedene električne energije;
- certificirano in standardizirano poslovanje nas zavezuje k uvajanju stalnih izboljšav in celoviti kakovosti poslovanja;
- sodobna tehnološka oprema ter skrb za redna vzdrževanja, vlaganja v povečanja zmogljivosti obstoječih naprav in objektov ter številne nove možnosti proizvodnje povečujejo našo konkurenčno prednost;
- redno spremljamo in nadziramo stroške poslovanja.

Zavedamo se, da tveganj ne moremo v celoti odpraviti, lahko pa jih zmanjšamo s pravočasnim sprejemanjem ustreznih ukrepov na sprejemljivi ravni.

Skladno z zahtevami standarda ISO 9001:2015 smo v letu 2018 v proces upravljanja s tveganji dodali tudi upravljanje priložnosti in pričeli z identificiranjem ključnih priložnosti na nivoju družbe kot tudi na nivoju posamezne organizacijske enote ter pripravo in izvajanje ukrepov za njihovo realizacijo.

1.16 Raziskave in razvoj

Trendi nakazujejo potrebo po doseganju zanesljive in varne oskrbe z električno energijo na stroškovno učinkovit način. Cilj povečanja konkurenčne sposobnosti družbe DEM in skupine HSE zahteva obvladovanje in primerljivost stroškov s konkurenti in zahtevami trga na vseh področjih delovanja in razvoja energetskih podjetij, tako pri obratovanju, vzdrževanju, trgovanju, investiranju, razvoju, kot pri vpeljavi novih storitev.

V cilju po večanju proizvodnje električne energije iz OVE izvajamo razvojne aktivnosti na področju izkoriščenja vetrne energije (trije vetrni parki skupne predvidene moči 45 MW ter 125 GWh letne proizvodnje), na izkoriščanju sončne energije (predvidena moč elektrarne je 30 MW ter letne proizvodnje 37 GWh). V sklopu hranjenja energije načrtujemo tudi raziskovalne aktivnosti na področju uvajanja novih oblik shranjevanja, kar je nujno pri instalaciji večjih proizvodnih enot iz OVE.

Razvojne priložnosti	Skladiščenje električne energije
	Obnovljivi viri energije
	Pametna omrežja
	Digitalizacija
	Okolje
	Izboljšanje tehnoloških in vzdrževalnih procesov

Prav tako pa so predvidene tudi nadaljnje raziskovalne aktivnosti v zvezi s pridobivanjem električne energije iz geotermalnih vrtin na področju Pomurja. V naslednjih letih je tako predviden razvoj geotermalnih elektrarn na opuščeni plinsko/naftnih vrtinah, kar predstavlja inovativno rešitev za ostale opuščene vrtine v Evropi in svetu.

Na podlagi ugodnih rezultatov pilotnega projekta na vrtini Pg-8 (opuščen vrtina) je predvidena nadaljnja širitev gradnje novih geotermičnih elektrarn na širšem območju. V sklopu aktivnih raziskav na področju globoke geotermije je, ob predhodnih sofinanciranih raziskavah s spodbudnimi rezultati, v prihodnosti predvidena tudi izgradnja prve binarne elektrarne v Sloveniji večje moči, katera je predvidena na območju med Petišovci in Murskim Gozdom.

V sklopu izboljšanja poplavne varnosti in vzdrževanja obstoječih kapacitet akumulacij HE so predvidene nadaljnje raziskovalne aktivnosti na področju hidravličnega modeliranja celotnega območja reke Drave, kjer aktivno sodelujemo. V sklopu sedimentov bomo v naslednjih letih aktivno delali na odlagalnih površinah za osuševanje sedimentov in predelavi sedimentnih materialov v gradbene namene v sklopu IP LIFE RESTART projekta in ARRS READY4USE projekta.

Področje pridobivanja EU sredstev

V DEM velik poudarek namenjamo razvoju projektov, podprtih s strani različnih evropskih finančnih mehanizmov. Tako pri razvoju posameznega projekta vključujemo tudi možne načine sofinanciranja s strani aktualnih razpisov, saj slednji prispevajo k doseganju boljše ekonomičnosti projekta. V okviru izvajanja raziskovalnih aktivnosti na DEM smo, skupaj s partnerji, v letu 2021 pridobili sredstva za IP LIFE projekt za naslovom »Boosting waste recycling into valuable products by setting the environment for circular economy in Slovenia«. Ključni cilji projekta so: matematično in hidravlično modeliranje prenosa rečnih sedimentov, določitev strategije upravljanja s sedimenti in doseči visoko stopnjo učinkovitosti pri izrabi naravnih virov t. j. sedimentov.

V letu 2021 smo se prijavi na Javni razpis za sofinanciranje projektov v sklopu programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, s katerim želimo pridobiti sredstva za izvedbo inovativnega projekta pilotne izvedbe geotermične elektrarne na opuščeni plinski vrtini Pg-8.

Prav tako pa v okviru ARRS prijavljamo dva nova projekta, katerih tematika je razvoj namenskega hibridnega baterijskega sistema za podporo obratovanja sistemov turbina generator in razvoj inovativnega sistema sezonskega hranjenja električne energije. Projekt z naslovom »Hibridni hranilnik baterija-superkondenzator kot podpora sistema turbina-generator (HYBSTOR)« naslavlja problematiko optimizacije obratovanja elektrarn in zagotovitev ustreznega delovanja omrežja. Glavni cilj projekta je razvoj namenskega hibridnega baterijskega sistema (baterija+superkondenzator) za podporo obratovanja sistemov turbina generator do nivoja laboratorijskega demo sistema kapacitete nekaj kWh. Namen razvoja je podaljšanje življenjske dobe in nižanje cene hibridnega baterijskega sistema za podporo enote turbina-generator, ki bo doseženo z optimalnim izkoriščanjem lastnosti baterij in superkondenzatorjev v hibridnem baterijskem sistemu pri zahtevani dinamiki delovanja. V DEM namenjamo veliki poudarek tudi ostali okoljski problematiki, pri čemer ne pozabljamo na pospešeno elektrifikacijo prometa in ogrevanja.

1.17 Načrti za prihodnost

V DEM se zavedamo, da je ključen pogoj za uspešen tržni nastop družbe konkurenčna cena električne energije ter varna, kvalitetna in zanesljiva dobava električne energije.

V letu 2022 kakor tudi v prihodnjih letih bomo nadaljevali z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi strateškimi cilji.

V letu 2022 in tudi vnaprej bomo razvijali poslovanje na treh strateško pomembnih področjih in sicer:

področje zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije, ki vključuje strateške dejavnosti:

- proizvodnje električne energije - glavni cilj družbe v obravnavanem dolgoročnem obdobju je varna, kvalitetna in zanesljiva proizvodnja električne energije. Poleg ohranitve in povečanja obstoječih proizvodnih kapacitet želimo svoje proizvodne zmogljivosti še povečati in razširiti na druga področja OVE;
- vzdrževanja naprav in objektov - s kvalitetnim vzdrževanjem želimo dolgoročno zagotoviti, da bodo proizvodne naprave in objekti v svoji predvideni življenjski dobi sposobni opravljati svoje projektno predvidene funkcije.

področje za zagotavljanje ekonomske učinkovitosti družbe, ki zajema razvojna področja človeških resursov in usposabljanj, organiziranosti družbe, obvladovanja sistemov kakovosti in ugleda družbe, organizacijo prodaje proizvodov in storitev, sodelovanja DEM v sistemu HSE ter ohranjanja tehnične kulturne dediščine.

področje za zagotavljanje varnosti obratovanja in poslovanja, ki zajema razvojna področja varnosti obratovanja, obvladovanje zahtev okolja, varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom.

1.18 Preglednost finančnih odnosov

Družbi DEM so bila v letu 2021 dodeljena nepovratna sredstva (subvencije) v višini 67.869 EUR.

Največji del v višini 29.912 EUR se nanaša na odobrena nepovratna sredstva za streho in zunanje stavbno pohištvo na HE Zlatoličje.

Preostali del v višini 37.957 EUR se nanaša na sofinanciranje izobraževanj, na sofinanciranje raziskovalne dejavnosti ter na obračun državne pomoči. Na podlagi 106. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije Covid-19 (ZIUPOPDVE) je družba prejela 9.560 EUR državne pomoči za teste na virus. Na podlagi 26. člena Zakona o dodatnih ukrepih za omilitev posledic Covid-19 (ZDUOP)⁵ pa je družba prejela 5.583 EUR državne pomoči za izplačilo poročila kriznega dodatka za mesec december 2020.

Sredstva družba razkriva na osnovi Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1).

⁵ Z Zakonom o dodatnih ukrepih za omilitev posledic Covid-19 (ZDUOP) so spremenili tolmačenje prvega odstavka 85. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije Covid-19 (ZIUPOPDVE), da se ne upošteva plačilo za poslovno uspešnost v višino dvakratnika minimalne plače.

1.19 Trajnostno poročilo

Izjava o nefinančnem poslovanju

To področje ureja Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki v 1. odstavku 70.c člena določa, da so k pripravi izjave o nefinančnem poslovanju zavezane samo velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500. Zavezanci so tudi družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je 500.

Odvisne družbe ureja 6. odstavek istega člena: »Odvisni družbi, ki je vključena v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe ali ločeno poročilo te obvladujoče ali druge družbe, ni treba izpolniti obveznosti iz prvega odstavka tega člena.«

Ker smo v odvisni družbi DEM, ki je opredeljena kot subjekt javnega interesa, zavezani k trajnostnemu poslovanju in trajnostnemu razvoju družbe, smo v svojem letnem poročilu razkrili tudi ekonomske, okoljske in družbeno-socialne vidike našega delovanja. Dodatne informacije pa so na voljo v konsolidiranem letnem poročilu skupine in družbe HSE za leto 2021.

Maribor, 20. maj 2022

Aleksander Brunčko
generalni direktor DEM

mag. Damjan Seme
direktor DEM

Odgovornost do zaposlenih

Središče delovanja družbe Dravske elektrarne Maribor so zaposleni, ki pomembno prispevajo k uresničevanju ključnih strateških ciljev družbe. Skladno s strateškimi cilji družbe je v okviru upravljanja s človeškimi viri naš ključni cilj skrbeti za izobražene, kompetentne, zadovoljne in motivirane zaposlene.

Zastavljen cilj uresničujemo tako, da sami skrbimo za usposabljanje in strokovni razvoj potrebnega strokovnega kadra, saj se zavedamo dejstva, da je eden izmed ključnih dejavnikov za doseg zastavljenih ciljev znanje zaposlenih. Z nudenjem različnih oblik izobraževanj in usposabljanj gojimo skrben odnos do zaposlenih ter skrbimo, da so zaposleni zadovoljni v svojem delovnem okolju.

Ključni cilj:
izobraženi,
kompetentni,
zadovoljni in
motivirani zaposleni

Število in struktura zaposlenih

Na dan 31. decembra 2021 je bilo v družbi [246 zaposlenih](#), vsi za nedoločen čas. V primerjavi s preteklim letom se je povprečna starost zaposlenih nekoliko znižala in je bila na dan 31. decembra 2021 47,3 leta.

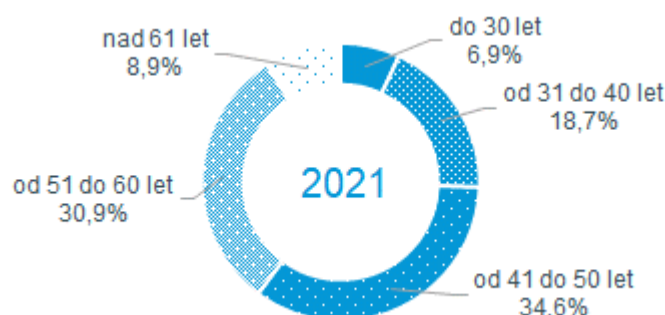
Podatki o zaposlenih	2021	2020
Število zaposlenih 31. 12.	246	242
Povprečna starost 31. 12.	47,3	48,0
Delež zaposlenih moških	83,3%	83,9%
Delež zaposlenih žensk	16,7%	16,1%
Zaposleni za nedoločen čas	246	242
Zaposleni za določen čas	0	0
Zaposleni za polni delovni čas	242	238
Zaposleni za krajši delovni čas	4	4
Zaposleni, ki so koristili starševski dopust	12	6
Delež zaposlenih invalidov	5,3%	6,6%

Konec leta je bilo v družbi zaposlenih 205 moških (83,3 %) in 41 žensk (16,7 %), kar je primerljivo s preteklimi leti. Prav tako se v primerjavi s preteklimi leti ni dosti spremenilo razmerje na vodilnih delovnih mestih. Od 14 % zaposlenih na vodilnem položaju je le dva % žensk.

V letu 2021 je bilo 242 zaposlenih za polni delovni čas, ena zaposlena za krajši delovni čas (6 ur) in trije zaposleni za polovični delovni čas.

V letu 2021 je 12 zaposlenih koristilo starševski dopust. Na zadnji dan leta 2021 smo zaposlovali 13 invalidov, kar predstavlja 5,3 %.

Starostna struktura zaposlenih

Gibanje števila zaposlenih

V primerjavi s stanjem na dan 31. december 2020 se je število zaposlenih povečalo za štiri delavce oziroma za 1,7 %. Med letom 2021 smo zaposlili 13 novih sodelavcev, delovno razmerje pa je v letu 2021 prenehalo devetim sodelavcem, od teh se jih je osem upokojilo.

Prihodi in odhodi zaposlenih po spolu v letu 2021

	Prihodi	Odhodi
Moški	9	7
Ženske	4	2
Skupaj	13	9

Izobrazbena struktura zaposlenih

Po izobrazbeni strukturi ima največ zaposlenih 5 stopnjo izobrazbe oziroma srednjo strokovno izobrazbo (30,9 %).

V primerjavi s preteklim letom so se stopnje izobrazbe nekoliko spremenile. Zmanjšalo se je število zaposlenih s 3 stopnjo izobrazbe, povečalo se je število zaposlenih s 6/1, 6/2, 7 in 8/1 stopnjo izobrazbe, število zaposlenih s 1, 2, 4, 5 in 8/2 stopnjo izobrazbe pa je ostalo na enaki ravni kot predhodno leto.

31.12.2021	Ravni izobrazbe	31.12.2020
4	8/2	4
6	8/1	4
55	7	52
25	6/2	24
41	6/1	40
76	5	76
7	4	7
29	3	32
2	2	2
1	1	1
246	Skupaj	242

Izobraževanje, študij ob delu in štipendiranje

V družbi DEM se zavedamo, da so zaposleni strateška prednost družbe in, da je uspešnost odvisna od zaposlenih, zato nenehno vlagamo v razvoj zaposlenih. Velika pozornost je tako bila tudi v letu 2021 namenjena izobraževanju in usposabljanju zaposlenih.

Zaposleni so se izpopolnjevali z udeležbami na raznih seminarjih, delavnicah in konferencah, ki so v času epidemije Covid-19 potekali v veliki meri v obliki webinarjev in on-line konferenc. Prioriteto so imela zakonsko obvezna izobraževanja oziroma usposabljanja za upravljalce energetskih naprav in usposabljanja s področja varstva pri delu in požarne varnosti. Izvedena so bila tudi usposabljanja zaposlenih na področju telekomunikacij, elektro in strojne stroke, usposabljanja uporabnikov in administratorjev računalniškega omrežja, usposabljanja zaposlenih na področju vzdrževalne funkcije (priprave dela, organizacija dela, računalniški program,...) ter usposabljanja zaposlenih na drugih področjih dela. V okviru projekta KOC je 106 zaposlenih opravilo intenzivni tečaj varne vožnje.

Ure izobraževanja	2021	2020
Število ur izobraževanja	5.735	805
Ure izobraževanja na zaposlenega	23	3

V letu 2021 je bilo skupno izvedenih **5.735 ur izobraževanja**, kar predstavlja v povprečju 23 ur izobraževanja na zaposlenega.

Ob zavedanju, da so vodje ključni kader naše organizacije smo v letu 2021 nadaljevali s [projektom razvoja vodij](#) v družbi. Projekt vključuje tri različne faze: testiranje vodij, ki je bilo izvedeno v letu 2019, izpopolnjevanje iz vodstvenih veščin (8 različnih modulov), ki se je zaradi situacije povezane s Covid-19 v letu 2020 izvedlo le delno, zato se je izvedba podaljšala v leto 2021 ter ocenjevanje učinkovitosti izpopolnjevanj.

V mesecu novembru 2020 smo v družbi predstavili [projekt identifikacije ključnih znanj in njihovih nosilcev](#), katerega namen je vzpostaviti pregleden sistem razvitosti ključnih znanj, ki nam bo pomagal pri dolgoročnem kadrovskem načrtovanju (npr. upokojitve, premestitve zaposlenih in podobno). S pomočjo tega bomo zaznali, na katerih področjih obstaja večje tveganje izgube znanja in vzpostavili sistem internega prenosa znanja, s katerim bomo zagotavljali večopravnost sodelavcev. Rezultat projekta bo matrika znanj (zmogljivosti) po procesih oziroma podprocesih, znotraj tega pa identificirani lastniki posameznih znanj ter potenciali za vodenje in prenos znanja (mentorstvo). Na osnovi tega bomo pripravili razvojne načrte in interne izobraževalne programe, s katerimi bomo zagotovili, da se bo znanje prenašalo in razvijalo, na osnovi česar bomo lahko zaposleni v družbi še učinkovitejši.

V letu 2021 so se skupaj šolali ob delu [štirje zaposleni](#). Od obstoječih zaposlenih, ki se šolajo ob delu, v letu 2021 ni nihče zaključil šolanja.

Na dan 31. decembra 2021 smo imeli v družbi [enajst štipendistov](#). Za šolsko leto 2021/22 je bilo podeljenih novih šest štipendij, na podlagi zunanjega razpisa in v sodelovanju s Srednjo elektro-računalniško šolo Maribor, Srednjo šolo Ravne, Strojno šolo Maribor, Strojno šolo Ptuj, Tehniškim šolskim centrom Maribor, Fakulteto za strojništvo ter Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko.

Pri **iskanju novih kadrov** sodelujemo z različnimi srednjimi šolami elektro, računalniške in strojne stroke in s Fakulteto za strojništvo ter Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko in tako z obvezno prakso dijakom in študentom zagotavljamo prvi stik z delovnim okoljem. Poleg obvezne prakse mladim omogočamo tudi opravljanje študentskega dela.

Letni pogovori

Zaradi sistematičnega upravljanja z zaposlenimi smo v letu 2020 pričeli z uvajanjem rednih letnih pogovorov, ki smo jih prepoznali kot odlično orodje za spremljanje razvoja zaposlenih. Letni pogovori so nam v pomoč pri pregledu potencialov zaposlenih in izobraževalnih potreb, hkrati pa nam omogočajo bolj optimalno izvajanje načrta usposabljanj.

V začetku februarja 2020 je bila izvedena predstavitev oziroma potek izvedbe rednih letnih pogovorov. V mesecu novembru 2020 je za vodje sledilo obnovitveno izobraževanje na temo izvajanja rednih letnih pogovorov. Sledila je določitev ciljev organizacijskih enot s strani vodij, priprava na izvedbo rednih letnih pogovorov, ter izvedba, ki pa ni bila v celoti zaključena v letu 2020 zato se je nadaljevala v letu 2021. V letu 2021 je 243 zaposlenih opravilo redni letni pogovor.

Odsotnosti zaposlenih

Leto/delovne ure	2021	2020
Boleznine v breme družbe	11.323	11.928
Boleznine v breme ZZS	11.850	10.088
Skupaj	23.173	22.016

Zaradi bolniške odsotnosti in odsotnosti zaradi materinskega, starševskega in očetovskega dopusta je bilo v letu 2021 izgubljenih **23.173 delovnih ur**, kar predstavlja 4,8 % skupnega letnega fonda ur rednega dela. V primerjavi s predhodnim letom se je število izgubljenih delovnih ur zaradi bolniške odsotnosti in odsotnosti zaradi materinskega, starševskega in očetovskega dopusta povečalo za 5,3 %.

Varnost in zdravje pri delu

V družbi Dravske elektrarne Maribor je varnost in zdravje ena temeljnih zavez in hkrati zahtev delovanja družbe. Izpolnjujemo vse z zakonodajo določene obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja in življenja zaposlenih. Poleg zakonodajnih zahtev, ki so zgolj minimalna osnova, nas v skrb za zdravje zavezuje tudi prejeti certifikat za sistem varnosti in zdravja pri delu v družbi Dravske elektrarne Maribor (kljub omejitvam Covid-19 uspešno izvedena zunanja presoja po ISO 45001).

Poleg stalnih aktivnosti na področju zagotavljanja varnosti (rednih usposabljanj, izvajanje vaj ob izrednih razmerah, pregledih delovne opreme, stalnega nadzora nad delovnim okoljem, izbira ustrezne varovalne opreme,...) in zdravja (zdravstvenih pregledov) je bistven poudarek na t. i. zavedni varnosti, v okviru katere:

- zaposlene spodbujamo, učimo in motiviramo za iskanje varnejših načinov dela,
- zaposleni prepoznavajo nevarne dogodke oziroma incidente,
- zaposleni aktivno sodelujejo pri analizi nevarnih dogodkov, ocenjevanju tveganj in določanju ukrepov,
- zaposleni na novo zaposlene in druge izvajalce v družbi DEM prenašajo varnostno kulturo,
- zaposlene usmerjamo k dojetju zdravega načina življenja, iz vidika vseh komponent zdravja.

Vsi skupaj želimo in stremimo k temu, da nam delo ne bi pustilo negativnih vplivov na naše zdravje; tako nezgod kot tudi prekomernih psihičnih obremenitev, ki bi lahko negativno vplivale na naše zdravje.

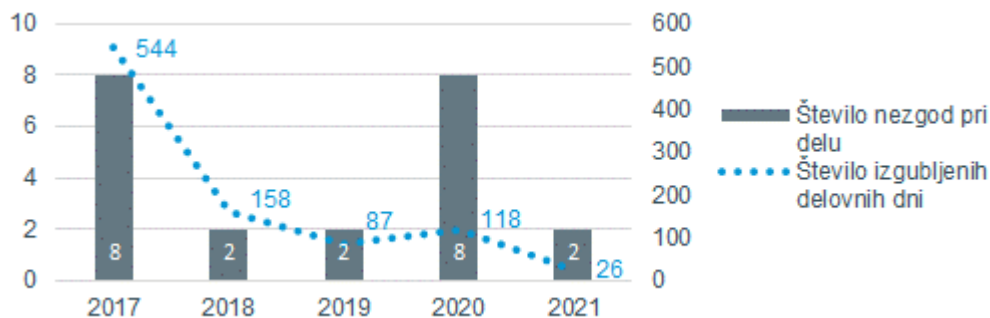
Tudi leto 2021 je žal družbo Dravske elektrarne Maribor zaznamoval Covid-19. V okviru obvladovanja širjenja virusnih okužb s Covid-19 na delovnih mestih DEM je bilo sprejetih več ukrepov, s katerimi družba uspešno omejuje širjenje virusa znotraj delovne organizacije. Vsi sprejeti so bili sprejeti z namenom, da bi v čim večji meri poskušali omejevati širjenje virusnih okužb. Na podlagi ocenitve tveganj za prenos virusnih obolenj, je bilo izdelanih veliko navodil (ki se stalno revidirajo) za varno delo in so plod lastnih izkušenj, uveljavljenih dobrih praks, usmeritev pooblaščenih služb ter zakonodaje.

Ker je po navodilih države eden prvih in pglavitnih ukrepov za preprečitev prenosa socialna distanca, smo že ob prvem pojavu v letu 2020 izdelali oceno tveganja za delo na domu/od doma in s tem zaposlenim dali navodila za varno opravljanje dela na domu. Žal pa zaradi nemotene proizvodnje električne energije in zagotavljanja pretočnosti reke Drave, vsi zaposleni niso in ne morejo opravljati dela doma. Vsem tem smo z vsemi zgoraj navedenimi navodili, organizacijo dela, higieno prostorov in zagotavljanem osebe varovalne opreme, omogočili varno delo.

Za vse svoje zaposlene smo stalno zagotavljali zaščitne maske, razkužila za roke in organizirali testiranja ali sete za samo testiranje. Preverjanje povišane telesne temperature in izpolnjevanje pogojev PCT so se izvajali vsakodnevno.

Poleg vseh aktivnosti in zavedanju zaposlenih, pa žal kot družba, z zelo velikim in obširnim naborom tveganj, ne moremo mimo nezgod pri delu, ki imajo za posledico bolniške odsotnosti zaposlenih. Tako smo žal tudi v letu 2021 beležili 2 nezgodi pri delu, zaradi katerih smo skupno izgubili 26 delovnih dni.

Nezgode pri delu

*15 dni je bilo izgubljenih še v mesecu januarju 2021 zaradi nezgode pri delu iz leta 2020

Podatek o številu nezgod in izgubljenih delovnih dni v letu 2021 nakazuje na ugoden trend nezgod pri delu in njihovo resnost. Glede na nihanja (ki so razvidna) iz grafičnega prikaza, ugotavljamo da žal nimamo neposrednega vpliva na verjetnost nezgod, upamo pa da je padec vseeno posledica vseh t. i. aktivnosti, ki jih izvajamo v nameri zavedne varnosti. Podatek, ki potrjuje, da se zaposleni vedno bolj zavedajo pomena varnosti in zdravja, je vsakoletno povečanje prijav t. i. nevarnih dogodkov oziroma incidentov, ki jih zaposleni prepoznajo v delovnem okolju, z namenom le te odpraviti ali zvišati nivo kvalitete dela.

Promocija zdravja na delovnem mestu

Čeprav se zaradi vseh ukrepov za zaježitev Covid-19 aktivnosti promocije zdravja niso izvajale kot načrtovano, smo vsem zaposlenim omogočili uporabo BODIFIT Play - t. i. spletnega fitness portala z več kot sto strokovno vodenimi vadbami, s pomočjo katerega lahko vsi zaposleni kjerkoli in kadarkoli izvajajo vodene telesne aktivnosti, glede na svoje zmožnosti in želje.

Tako kot v preteklem letu smo tudi v letu 2021 ponovno prejeli Certifikat FIT PODJETJE 2021, ki ga podeljuje društvo Bodifit Slovenija.

Sindikat in Svet delavcev

V družbi delujeta [Sindikat](#) in [Svet delavcev](#), ki imata vlogo povezovalnega člana med zaposlenimi in vodstvom. Preko Sindikata in Sveta delavcev lahko zaposleni posredujejo svoja vprašanja in predloge. Sindikat družbe deluje na podlagi statuta in programa SDE Slovenije ter programa in Pravil sindikata družbe. Sindikat družbe zastopa in predstavlja predsednik, v njegovi odsotnosti pa namestnik predsednika oziroma drugi pooblaščen sindikalni zaupnik. Svet delavcev predstavlja in zastopa predsednik, pristojnosti Sveta delavcev pa so predvsem »upravljalvske« narave.

Certifikat Družini prijazno podjetje

V družbi Dravske elektrarne Maribor se zavedamo, da uspešno poslovanje naše družbe ni le plod strokovnosti in dobrega dela, temveč v veliki meri tudi plod dobrih medsebojnih odnosov in zadovoljstva slehernega zaposlenega v družbi. Pomemben ključ do zadovoljstva zaposlenih je zagotovo uspešno usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, zato smo tudi v naši družbi pristopili k pridobivanju certifikata [Družini prijazno podjetje](#).

V letu 2021 smo nadaljevali z načrtanimi smernicami iz leta 2011 in 2014 ter glede na izredne razmere in ukrepi povezanimi z nalezljivo boleznijo Covid-19, uspešno izvajali vseh 17 ukrepov, ki so implementirani v stalno delovanje sistema.

Zaradi prej navedenega smo bili primorani nekatere ukrepe kot so Dan odprtih vrat, prestaviti za nedoločen čas. Prav tako smo vsa srečanja, ki bi se jih delavci udeležili v »živo« prestavili ali izvedli preko aplikacije Microsoft Teams. Kot vsako leto pa je tudi ta konec leta zaznamoval prihod dobrega moža, ki je obdaril 141 otrok in rojstvo enajstih malih nadobudnežev.

Skrb za zaposlene (v prostem času)

Družba ima počitniške kapacitete v Sloveniji in na Hrvaškem preko katerih je zaposlenim omogočeno preživljanje zimskega in letnega dopusta.

Zaposleni so aktivni v **Športnem društvu DEM (ŠD DEM)**, katerega osnovni namen je, da združuje člane za razvijanje športne in rekreativne dejavnosti na amaterski podlagi. Pod okriljem ima 15 različnih športnih sekcij. Prireja in organizira športna srečanja ter sodeluje na tekmovanjih in drugih rekreativnih dogodkih. Ob tem so številni zaposleni aktivni tudi v različnih eksternih športih, kulturnih, gasilskih in drugih društvih.

Do sedaj smo se zaposleni redno srečevali na t. i. DNEVU DEM, v okviru katerega je bil organiziran team building za vse zaposlene in na novoletnem srečanju zaposlenih, česar pa tudi v letu 2021, s ciljem preprečitve širjenja virusa, nismo izvedli. Tako smo ob zaključku leta, ob dejstvu, da so, zaradi razmer, odpadla vsa interna druženja in srečanja, zaposlene razveselili s poučno-zabavno komedijo v izvedbi Saše Županeka (preko aplikacije Microsoft Teams), kar je bilo zelo dobro sprejeto. Vsak zaposleni ob rojstnem dnevu na domač naslov prejme voščilnico, sodelavke pa s cvetjem obdarimo tudi ob dnevu žena. Prav tako obdarimo zaposlene ob dnevu DEM in ob zaključku koledarskega leta.

Zaposleni v družbi se udeležujemo organiziranih čistilnih akcij ob reki Dravi (od Dravograda do meje s Hrvaško) ter drugih prireditev povezanih z ozaveščanjem pomena zdravega načina življenja v zdravem okolju.

Ključna tveganja in priložnosti

Ključno kadrovsko tveganje predstavlja visoka povprečna starost zaposlenih, kar pa hkrati prepoznavamo kot priložnost zaposlovanja mlajših kadrov, ki se lahko hitro in dinamično odzivajo na spremembe, tveganja in izzive.

Odgovornost do naravnega okolja

Kljub energetski rabi ostaja reka Drava pomembna tudi z naravovarstvenega vidika, saj so ob njej bogati obvodni habitati, ki jim daje tekoča voda izjemno zmožnost prilagajanja različnim posegom. Dravograjsko jezero je sicer umetno jezero za jezom hidroelektrarne Dravograd, vendar so ob njem nastala pomembna mokrišča z bogatim živim svetom. Tu so pomembna drstišča rib, stalno ali občasno na jezeru živi okoli 150 vrst ptic, dom si je našla kolonija bobrov, številne so tudi botanične zanimivosti.

Pred jezom Markovci je na Dravi nastalo največje slovensko umetno jezero - Ptujsko jezero, s katerim je mesto dobilo obsežno vodno površino, ki je pomembna za različne oblike rekreacije ob in na vodi ter za ribolov. Na jezeru in ob njem stalno ali občasno živi več kot 200 vrst ptic, ki so jim namenjeni tudi manjši otoki (narejeni v okviru projekta LIFE Drava); pomembno je tudi kot počivališče za ptice med jesensko in spomladansko selitvijo.

Dol-vodno od jezua je v kotu med strugo Drave in Dravinjo na desnem bregu Drave krajinski park Šturmovci, za katerega je značilno prepletanje poplavnih gozdov, mrtvih rokavov in travnikov z bogatim živim svetom, kjer gnezdi okoli 90 vrst ptic in predstavlja življenjski prostor kačjih pastirjev in metuljev ter več kot 500 rastlinskih vrst.

**Odgovorno do
okolja:
za kakovost
življenja narave in
ljudi**

Obsežni deli poplavne ravnice na levi (madžarski) strani reke Drave so zavarovani kot narodni park Donava-Drava. V njem varujejo zelo raznolike habitate z bogatim živalskim in rastlinskim svetom, od prodišč v rečni strugi do mokrišč, mrtvih rokavov z mrtvicami, poplavnih gozdov in mokrotnih travnikov. **Vse navedeno kaže, da sobivanje industrije, narave in ljudi ni nemogoče. Preplet vedno novih znanj, strokovnih ugotovitev in volje lahko poskrbi za primernost prostora za vse.**

Izhodišča za trajnostno upravljanje reke Drave z vidika vplivov verige hidroelektrarn na naravno okolje

Načelo trajnostnega razvoja je spodbujanje takšnega gospodarskega in socialnega družbenega razvoja, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja.

Glavni okoljski cilj Vodne direktive je doseganje dobrega stanja voda do leta 2015 oziroma najkasneje do leta 2027. Za močno preoblikovana ali umetna vodna telesa je namesto dobrega ekološkega stanja okoljski cilj dober ekološki potencial.

Okvirno direktivo o vodah dopolnjujejo posebne ciljne direktive, kot so direktiva o podzemni vodi, direktiva o pitni vodi, direktiva o kopalnih vodah, direktiva o nitratih, direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode, direktiva o okoljskih standardih kakovosti in direktiva o poplavad.

Glavni cilj procesa Sistema ravnanja z okoljem je vzpostaviti sistem podpore pri trajnostnem upravljanju verige hidroelektrarn na reki Dravi na način, da bodo upoštevani trajnostni principi upravljanja ter obveznosti Dravskih elektrarn Maribor (koncesionarja) v skladu z zahtevami Vodne direktive, ki je v slovensko zakonodajo implementirana z Načrtom upravljanja voda. Za trajnostno upravljanje verige hidroelektrarn na reki Dravi se upošteva celoten rečni sistem z vsemi njegovimi medsebojnimi funkcijami in prostorskimi povezavami, pri tem pa se poleg energetske ciljev upoštevajo relevantna področja, kot so varstvo narave in voda, varstvo pred poplavadami ter drugo rabo.

Z zakonom so podane naloge spremljanja stanja okolja. Na nivoju države se izvaja monitoring naravnih pojavov, stanja okolja in onesnaževanja le-tega. Monitoring naravnih pojavov obsega spremljanje in nadzorovanje meteoroloških, hidroloških, erozijskih, geoloških, seizmoloških, radioloških in drugih geofizikalnih pojavov. Monitoring stanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje kakovosti tal, voda in zraka ter biotske raznovrstnosti. Monitoring onesnaževanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje emisij v tla, vode in zrak.

Model izhodišč za trajnostno upravljanje reke Drave z vidika vplivov verige hidroelektrarn na naravno okolje obsega naslednje vsebine:

- Analiza zakonodajnega okvirja predstavlja pregled nacionalne zakonodaje, lokalnih predpisov in prostorskih aktov, mednarodnih pogodb in konvencij ter programsko političnih dokumentov relevantnih za model trajnostnega upravljanja.
- Analiza stanja – vsebuje dva sklopa:
 - Pregled obstoječih baz podatkov o stanju okolja na področju koncesije s katerimi razpolagajo Dravske elektrarne Maribor in baz, ki so javno dostopne ter
 - Pregled obstoječih načrtov vzdrževanja in drugih ukrepov ter sistemov spremljanja stanja okolja.
- Analiza deležnikov predstavlja opredelitev deležnikov na območju koncesije ter možnosti sodelovanja z njimi:
 - Identifikacija in seznam deležnikov.
 - Izhodišča sodelovanja deležnikov na podlagi analiz.
- Razvoj modela trajnostnega upravljanja reke Drave s strani koncesionarja kot orodje namenjeno načrtovanju upravljanja reke Drave z vidika približevanja zahtevam Vodne direktive in načelom trajnostnega razvoja. Izdelan je koncept in opis sklopov splošnega modela trajnostnega upravljanja reke Drave ter metodologija za izvedbo ukrepov.
- Preveritev modela na pilotnem območju. Pripravljen model je bil preverjen na akumulacijskem bazenu hidroelektrarne Formin – Ptujskem jezeru.

Model trajnostnega upravljanja reke Drave z vidika vplivov verige hidroelektrarn na naravno okolje bo v letu 2022 noveliran, in sicer po vseh zgoraj opisanih sklopih.

Poudarek bo predvsem na ukrepih in ostalih obveznostih, ki bodo izhajale iz Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje od leta 2022 do leta 2027, ki je v pripravi.

Okoljski podatki

Okoljski podatki	2021	2020
Število okoljskih incidentov	4	6
Število pritožb	0	0
Povprečna poraba goriva za vozila (l/100 km)	6,7	7,0
Poraba pitne vode (m ³)	3.226	3.864
Poraba hladilne tehnološke vode (mio m ³)	1,76	1,65
Poraba električne energije iz omrežja (kWh)	1.115.604	1.108.901
Količina nenevarnih odpadkov (t)	189	798
Količina nevarnih odpadkov (t)	53	117
Količina plavja (t)	718	2.480
Investicije za varstvo okolja (EUR)	1.229.858	1.390.382
Tekoči izdatki za varstvo okolja (EUR)	992.377	1.096.120
Ekološko stanje površinskih voda – Molibden (µg/l), Sulfat (mg/l)	2,6/22,4	1,9/19,9
Globe in nedelarne sankcije zaradi nespoštovanja okoljskih predpisov 4-EN29 (EUR)	0	0

V letu 2021 beležimo štiri okoljske incidente, povezane z razlitjem manjših količin nevarnih snovi. V vseh primerih se je takoj ukrepalo v skladu z internimi predpisi. V nobenem primeru ni nastala okoljska škoda.

Manjše količine odpadkov v letu 2021, v primerjavi z letom 2020, so v veliki meri rezultat izvajanja ukrepov, ki smo jih zastavili v aktualnih Načrtih gospodarjenja z odpadki. Zavedamo se, da lahko količine odpadkov v prihodnosti tudi narastejo, saj je veliko proizvedenih odpadkov posledica večjih vzdrževalnih del in rekonstrukcij. Prizadevanja so usmerjena tudi v iskanje uporabne vrednosti za določene snovi, ki na prvi pogled izpolnjujejo pogoje, da jih tretiramo kod odpadke.

Ravnanje z odpadki

Ravnanje z odpadki poteka v skladu z internim Navodilom za ravnanje z odpadki. Izdelani so načrti gospodarjenja z odpadki za posamezni proizvodni objekt, v skladu s tem se izvajajo ukrepi preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov.

Družba v okviru tehničnih in ekonomskih možnosti vpeljuje tako tehnologijo, materiale, embalažo, proizvodna sredstva in organizacijo dela, da zagotavlja: zmanjšano nastajanje odpadkov, ponovno uporabo odpadkov, recikliranje, večkratno uporabo embalaže, uporabo okolju prijaznejše embalaže, procesov itd. Kljub temu lahko nastanejo večje količine odpadkov, ki so posledica večjih gradbenih posegov, prenov proizvodnih objektov in ostale infrastrukture.

Osnovno načelo, ki ga upoštevamo pri načrtovanju in izvajanju zbiranja odpadkov je, da se odpadki zbirajo ločeno glede na vrsto odpadka, tako da kasnejše ločevanje ali sortiranje ni več potrebno. Kriteriji za ločeno zbiranje so vzpostavljeni v skladu s predpisi in v dogovoru s prevzemnikom oziroma predelovalcem odpadkov. V skladu s poslovno dejavnostjo družbe vse odpadke predajamo izbranim koncesionarjem.

Plavje se deponira na začasnih deponijah na objektih. Na deponije plavja je prepovedano odlagati vse ostale vrste odpadkov, ki niso posledica čiščenja reke na jezovnih zgradbah. Količine plavja ni mogoče predvideti v naprej, saj je odvisna od hidrologije in ostalih zunanjih dejavnikov.

Hladilna (tehnološka) voda

Poraba hladilne vode je v skladu s podeljenimi delnimi vodnimi dovoljenji. Za vsa mesta odvzema je izdelan Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju vodnih objektov in naprav, kjer je podrobno določen način obratovanja objekta za rabo vode. V skladu s poslovnikom so nameščene merilne naprave za ugotavljanje dejansko odvezete količine vode.

Analiza vode in sedimentov

V akumulacijah Dravskih elektrarn Maribor na letni ravni izvajamo analize vode in sedimentov. Vzorčenje vode se izvaja v skladu z zahtevami Pravilnika o monitoringu stanja površinskih voda (UL RS št. 10/09, 81/11 in 73/16) in Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda (UL RS št. 25/08).

Področje monitoringa	Vrednotenje 2021	Vrednotenje 2020
1. Kemijsko stanje	Dobro	Dobro
2. Ekološko stanje	Slabo	Zmerno
2.1 Biološki elementi – bentoški nevretenčarji	Slabo	Zmerno
2.1 Biološki elementi – fitobentos	Dobro	Zmerno
2.2 Splošni fizikalno – kemijski elementi	Zelo dobro	Zelo dobro
2.3 Posebna onesnaževala	Dobro	Dobro

Vrednotenje rezultatov fizikalno–kemijskih parametrov je bilo opravljeno na podlagi enkratnega vzorčenja, zato so rezultati pokazatelj trenutnega kakovostnega stanja reke Drave na izbrani lokaciji (Ptujsko jezero). Potrebno je poudariti, da je samo biološki element kakovosti – zoobentos glede na modul hidro morfološka spremenjenost pokazal na slabo ekološko stanje, medtem ko drugi elementi kažejo na dobro in zelo dobro ekološko stanje.

V letu 2021 so bile opravljene dodatne analize vode po zgoraj opisanih parametrih na lokaciji hidroelektrarne Dravograd. Rezultati analiz so primerljivi s prikazanimi v zgornji tabeli.

Okoljski projekti

[Vse, kar deluje, deluje z vplivom na okolje. In okolje ima vpliv na delovanje.](#)

Tam, kjer človek v naravi išče energijo, se dogajajo posegi v krajino. Stebrne elektrarne, postavljene v rečno strugo, imajo manjši vpliv na okolje kot kanalske elektrarne. Pri kanalskih elektrarnah so posegi obsežnejši, a lahko s premišljenimi rešitvami krajino tudi varujejo in bogatijo. Obratovanje hidroelektrarn z ustreznimi tehnološkimi rešitvami ne obremenjuje okolja, izgradnja pa lahko vpliva na podobo krajine, na spremembe vodnega režima reke in s tem na rečna življenjska okolja. Odgovorno ravnanje z okoljem se zato začne že pri načrtovanju tehnoloških rešitev, s preprečevanjem morebitnih neželenih vplivov in z nenehnim nadziranjem možnih posledic delovanja hidroelektrarn za okolje. Nekaterih vplivov ni mogoče povsem preprečiti, zato je še toliko pomembnejša skrb za odpravo njihovih posledic.

V Dravskih elektrarnah Maribor so ekološki projekti usmerjeni predvsem v sanacijo akumulacij in ob tem v revitalizacijo in urejanje brežin ter v odstranjevanje plavja in ekološko izrabo organskih odpadkov. Sanacija akumulacijskih jezer zajema ureditve iztokov pritokov, izvedbe nasipov, umetnih otokov, ovir za zadrževanje plavja in podobne posege, ki prispevajo k naravnemu ravnovesju v okolju. Ustrezna ureditev akumulacijskih jezer in brežin je tudi temelj za razvoj turističnih in rekreacijskih dejavnosti, povezanih z vodnimi površinami.

Družba, katere delovanje je v celoti prežeto z načeli trajnostnega razvoja in odgovornega ravnanja z okoljem, pri svojih ekoloških projektih sodeluje s številnimi organizacijami in društvi.

[Ohranjanje energetskega potenciala – odstranjevanje sedimentov iz Ptujkega jezera](#)

Z deli, vezanimi na ohranjanje energetskega potenciala oziroma odstranjevanja sedimentov iz Ptujkega jezera na brežine se je nadaljevalo tudi v letu 2021. Zaključena je petletna pogodba za izvajanje odstranjevanja sedimentov in revitalizacije brežin na levi in desni strani Ptujkega jezera. Z deli bomo nadaljevali tudi v naslednjih letih.

V okviru omenjenih del so se v letu 2021 izvajale naslednje aktivnosti:

- odstranjevanje sedimentov in revitalizacija brežine z načinom polnjenja lesenih kašt (skladovnic) in uporabe flokulanta na levi strani akumulacije;
- polnjenje geo-tekstilnih vreč na območju večjih globin in izvedba revitalizacije z načinom dvojnih lesenih kašt in
- odstranjevanje sedimentov in revitalizacija brežine z načinom nad-višanja že vgrajenih geo-tekstilnih vreč s postavitvijo lesenih kašt na desni strani akumulacije.

Z opisano izvedbo zagotavljamo sonaravno ureditev in večjo stabilnost brežine.

Revitalizacija leve brežine Ptujkega jezera

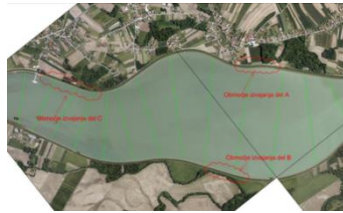

Revitalizacija desne brežine Ptujkega jezera

Ohranjanje energetskega potenciala - Izdelava projektne dokumentacije za akumulacijo hidroelektrarne Formin – Ptujsko jezero

V letu 2021 je bila izdelana projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI), v kateri so predstavljene rešitve za izvedbo del, ki se načrtujejo v letih 2022 in 2023. Območje obdelave zajema dela v zgornji polovici Ptujskega jezera (proti jezu Markovci) ter izvedbo renaturacije jezera v globinah, v katerih ni možna izvedba z lesenimi kaštami oziroma v kombinaciji kašt in geo-tekstilnih vreč.

Načrtovana je ureditev na levem in desnem bregu v dolžini približno petsto metrov ter na območju Rance. Na predvidenem odseku je tako potrebno načrtovati rastno oporo, ki bo ščitila brežine pred škodljivim delovanjem in obenem zagotovila prostor, kamor se lahko po potrebi odlagajo viški sedimentov, ki jih je potrebno odstraniti. V predhodnih fazah se je za zaščito brežin in zagotovitev rastne opore uporabljalo različne načine zavarovanja od lesenih zabojev, lesenih pilotov, geo-tekstilnih vreč ter kombinacijo vsega naštetga. Predvideno območje zaradi globine vode predstavlja nov način zavarovanja. V sklopu načrtovanja rešitev v letih 2022 in 2023 so podane rešitve za zagotovitev renaturacije, ki mora biti ustrezno sidrana (brez prediranja asfaltne obloge) ter ustrezno trdna, da vzdrži vlečne sile v primeru katastrofalnih visokih voda.

Območje izdelane projektne dokumentacije (dela v letih 2022 in 2023)

Obnova obrežnih zavarovanj na območju objektov Dravskih elektrarn Maribor Izliv reke Meže v reko Dravo

Obstoječa kamnito betonska obrežna zavarovanja na levem bregu spodnje vode hidroelektrarne Dravograd in izlivni odsek reke Meže sta zaradi obilnih padavin v preteklih letih in nihanja vodne gladine ob povečanih pretokih reke Drave poškodovana do te mere, da je obstajala grožnja porušitve zavarovanj v večjem obsegu. V letu 2021 smo sanirali najbolj poškodovane dele obrežnih zavarovanj na levem bregu spodnje vode in pri izlivnem odseku reke Meže v reko Dravo.

Podslapje hidroelektrarne Dravograd - levi breg

Izlivni odsek Meže - zaščita brežine

Zavarovanje brežine z gabioni v akumulacijskem bazenu hidroelektrarne Vuhred

Obstoječa obrežna zavarovanja so podvržena vplivu načina obratovanja akumulacijskih bazenov in erozije (povečani pretoki ob neurjih in visokih vodah), kar posledično poškoduje obale oziroma obrežna zavarovanja. S tem se zmanjšuje funkcionalna sposobnost posameznih delov objekta oziroma akumulacijskega bazena.

Na podlagi pregledov in poročil Zavoda za gradbeništvo, načrtujemo sanacije brežin, ki so najbolj poškodovane. S tem preprečimo povečanje erozij in škodo na sosednjih parcelah in v akumulacijskem bazenu. V letu 2021 smo izvedli nad-višanje obstoječega obrežnega zavarovanja na desnem bregu spodnje vode hidroelektrarne Dravograd, ki je bilo izvedeno s postavitvijo oziroma vgradnjo gabionov (lomljenec zložen v pocinkano pločevino).

Zavarovanje brežine z gabioni – polaganje mreže

Lomljenec zložen v pocinkano mrežo

Sanacija prelivne stene male hidroelektrarne Ceršak

Z deli na območju prelivnega zidu smo pričeli novembra 2021, zaključek del je predviden februarja 2022. Na območju porušenega prelivnega zidu smo izvedli začasni nasip, ki ščiti gradbeno jamo ter obenem služi kot dostop. Dela so izvedena s kamnito zložbo, ki ima funkcijo temelja objekta, stabilizacijo temelja s tirnicami in izdelavo tesnilne stene iz armiranega betona.

Začasno izdelan nasip

Pripravljene timice za potrebe opažanja zidu iz armiranega betona

Pogled na opaž zidu

Izvedena tesnilna stena

Sanacija nizvodnega zajeznega praga na spodnji vodi jezcu Markovci

Do poškodbe zajeznega praga je prišlo zaradi prelivanja vode preko jezcu Markovci, ob nastopu visoke vode marca 2021. Zajezni prag ima funkcijo zagotavljanja nivoja spodnje vode za obratovanje male hidroelektrarne Markovci. Poškodovan zajezni prag je povzročil povečan preliv preko jezcu in s tem hitrejše odtekanje vode, kar posledično pomeni nižji nivo spodnje vode hidroelektrarne Markovci.

Pri znižanem nivoju spodnje vode so nad gladino vidni armirani betonski pragovi jezcu Markovci, hkrati se poveča možnost, da se med prelivnimi polji nahajajo ribe, ki se ne morejo umakniti v vodotok. Dela so bila uspešno zaključena novembra 2021, zajezni prag ponovno opravlja svojo funkcijo.

Poškodovan zajezni prag

Saniran nizvodni prag jezcu Markovci

Obnova sistema meritev gladin v akumulacijskih bazenih hidroelektrarn Fala in Mariborski otok

Obstoječi sistemi meritev vodostajev ob večjih pretokih kažejo dvom v rezultate meritev vodnih gladin. S ciljem zagotoviti zanesljive meritve se je za omenjena objekta izdelal projekt prenove meritev vodostajev.

Nova merilna mesta so postavljena približno dvesto metrov pod pregrado. V ta namen je bila postavljena nova kabelska trasa do merilnih mest z vsemi potrebnimi inštalacijami. Dodatno sta na vsakem od omenjenih objektov nameščeni po dve merilni deski, prva na turbinskem stebru in druga na brežini ob merilnem stebru. Gradbena dela na hidroelektrarnah Fala in Mariborski otok so bila zaključena leta 2021, elektro dela in montaža opreme pa bo zaključena do sredine leta 2022.

Izgradnja vodostaja na hidroelektrarni Fala

Izgradnja vodostaja na hidroelektrarni Mariborski otok

Čiščenje izlivnih odsekov in pregrad

Ekstremne padavine in neurja povzročajo spiranje in erozijo nezavarovanih brežin na pritokih reke Drave. Posledično se na izlivnih odsekih pritokov odlagajo večje količine sedimentov (mulja in proda).

Da bi preprečili vnos sedimentov v akumulacijske bazene, se omenjeni odseki čistijo v skladu z letnim planom, ki je narejen na osnovi rednih pregledov izlivnih odsekov. V letu 2021 smo omenjena dela opravljali na naslednjih lokacijah: izlivni odsek Bistrica v Rušah, izlivni odsek Brezniški potok, izlivni odsek Velka v Dravogradu, izlivni odsek Dravški potok, izlivni odsek Kapusov graben in na pregradah Dravška hudournica ter Radeljski potok. Skupno je bilo v letu 2021 na ta način odstranjeno približno 14.500 m³ sedimentov.

Čiščenje pregrade Kapusov graben

Izlivni odsek Bistrica Ruše - pred čiščenjem

Izlivni odsek Bistrica Ruše - po čiščenju

Izgradnja prodne pregrade Vaški potok v zalivu Vas 1

Izvedba prodnega zadrževalnika na Vaškem potoku tik pred izlivom le-tega v reko Dravo je bila nujna zaradi velike prodonosnosti Vaškega potoka, ki v zaliv reke Drave odlaga velike količine proda. Z izvedbo prodnega zadrževalnika smo dosegli zmanjšanje vnosa proda v Vaški zaliv, ker se le-ta nalaga v prodni zadrževalnik, pred izlivom potoka v reko. Prodna pregrada na Vaškem potoku in struga pred njo sta oblikovani tako, da omogočata lažje odstranjevanje proda iz struge potoka brez poškodovanja brežin potoka in obrežja reke Drave. V okviru izgradnje prodne pregrade smo obnovili tudi obstoječo servisno cesto, ki služi za lažje vzdrževanje prodne pregrade.

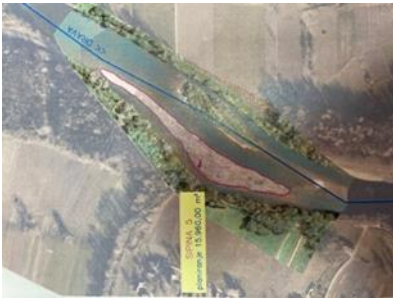
Kamnita betonska obloga struge Vaški potok

Prodna pregrada Vas 1

Vzdrževalna dela na strugi Drave (sipina 5 v Dogošah, sipina 10 v Zrkovcih in sipina 11 v Malečniku)

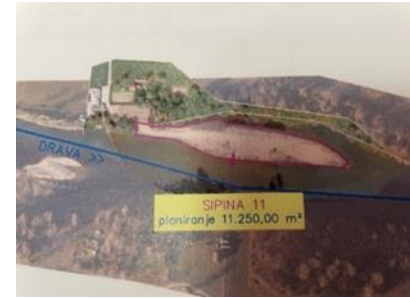
Sipine se zaradi ugodnih danosti za rast močno zaraščajo, kar povzroča zmanjševanje prevodnosti rečnega korita v primeru visokih voda. V letu 2021 smo vzdrževalna dela izvajali na treh lokacijah, in sicer: sipina 5 v Dogošah (desni breg nizvodno od Trčove), sipina 10 v Zrkovcih (desni breg nasproti naselja Celestrina) in sipina 11 v Malečniku (levi breg ob nogometnem igrišču). Z omenjenih sipin so se odstranile vse grmovne in drevesne zarasti, skupaj s panji, prav tako humusna plast s koreninami ter naplavine. Na opisan način smo očistili nekaj manj kot pet hektarjev površin. Z izvedenimi deli je na omenjenih odsekih doseženo povečanje pretočnega profila struge in posledično znižanje gladin ob nastopu visoke vode. Urejena gola prodišča pa imajo pozitiven učinek na ohranjanje in ponovno vzpostavitev življenjskega prostora obvodnega življenja (nadomestni habitat za malega deževnika in malega martinca).

Sipina 5 v Dogošah

Sipina 10 v Zrkovcih

Sipina 11 v Malečniku

Dela na sipini 10 v Zrkovcih

Dela na sipini 11 v Malečniku

Čiščenje zarasti v strugi drenažnega jarka Ptujkega jezera

Po obodu Ptujkega jezera poteka drenažni jarek, katerega funkcija je odvod lokalnih potokov ter precejenih vod iz Ptujkega jezera. Zaradi različnih vplivov se v koritu drenažnega jarka odlagajo sedimenti, brežine drenažnega kanala pa zaraščajo. Vsakoletna vzdrževalna dela zagotavljajo pretočnost profila drenažnega jarka in sicer na način, da se odstranjuje zarast, sedimenti in plavine. Redno izvajanje vzdrževalnih del nam omogoča tudi kontrolo stabilnosti objekta.

Odstranjevanje zarasti ter naplavin

Začasna deponija odstranjenega materiala

Ureditve odtočnih kanalov Thompsonovih prelivov

Z izgradnjo dovodnega kanala hidroelektrarne Zlatoličje je bil v naselju Miklavž na Dravskem polju prekinjen Pohorski vodonosnik podzemne vode. V ta namen je bilo v času gradnje izvedenih sedem Thompsonovih izlivov, ki omogočajo pretok podtalnice pod dovodnim kanalom.

Naselje Miklavž na Dravskem polju je z dovodnim kanalom hidroelektrarne Zlatoličje razdeljeno. Pred gradnjo kanala se je na tem območju pretakala pohorska podtalnica, ki ji je pot, po izgradnji, preprečil kanal. V ta namen je bilo v teku gradnje izvedenih 7 Thompsonovih izlivov, ki omogočajo odtok podtalnice pod kanalom. Omenjene izlive redno vzdržujemo ter tako zagotavljamo zmožnost odtoka vode po površini.

Odtok podtalne vode

Izgradnja male čistilne naprave na hidroelektrarni Vuzenica

Obstoječa fekalna kanalizacija na območju hidroelektrarne Vuzenica poteka znotraj objekta in pod nivojem garaž v kleti. Na vzhodni strani objekta, na platoju pred garažami, je bila fekalna kanalizacija priklopljena na pretočno greznico. Ker priklop na javno kanalizacijsko omrežje ni mogoč, smo v letu 2021 pristopili k izgradnji male čistilne naprave, ki temelji na postopku WSB (postopek lebdeče posteljice s prezračevanjem). Postopek WBS čiščenja odpadne vode se je v praksi pokazal za zelo učinkovitega, tudi pri zelo nizkih obremenitvah, kar je še posebej pomembno za objekte s sezonskimi ali manj rednimi obremenitvami.

Energetska sanacija poslovne zgradbe hidroelektrarne Zlatoličje

Upravna zgradba hidroelektrarne Zlatoličje je bila zgrajena v času gradnje hidroelektrarne. Stavba, kljub rednemu vzdrževanju, kaže znake dotrajanosti po eni strani, po drugi strani pa je bila grajena po takrat veljavni zakonodaji, kjer energetska učinkovitost ni predstavljala bistvenega pomena, kot to velevalo današnji predpisi. V letu 2020 smo pričeli z zamenjavo stavbnega pohištva, v letu 2021 pa so bila končana dela energetske sanacije (toplotna zaščita fasadnega ovoja in strehe). Z izvedeno sanacijo, za katero je bila pridobljena subvencija EKO sklada, se je izboljšala energetska učinkovitost objekta.

Energetska sanacija Upravne stavbe hidroelektrarne Zlatoličje

Prehodi za vodne organizme

Izgradnja visokih jezov, kot so tudi jezovi hidroelektrarn, predstavljajo prepreko za selitev rib po rečnem toku. Najučinkovitejši ukrep za vzpostavitev selitvenih poti rib, je izgradnja prehodov za vodne organizme oziroma ribjih stez, ki so umetno zgrajene poti, po katerih lahko ribe nemoteno potujejo v obe smeri in s pomočjo katerih se lahko izognejo preprekam, ki jim omejujejo življenjski prostor. Potekajo vzporedno s strugo reke, njihova oblika in dolžina pa sta odvisni od vrste rib, ki živijo v reki in omenjene steze koristijo. Leta 2016 je Vlada Republike Slovenije sprejela »Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Ur. List RS, št. 67/16), s katero je bil sprejet in je stopil veljavo »Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 (v nadaljevanju NUV II). Ena bistvenih zahtev in ciljev NUV je vzpostavitev vzdolžne povezljivosti vodotokov za vodne organizme. Med potrebne ukrepe sodi izvedba funkcionalnih prehodov za vodne organizme čez antropogene strukture v vodnih telesih. V Dravskih elektrarnah Maribor smo aktivno pristopili k izvajanju nalog.

Najprej smo uspešno prenovili in usposobili prehod za vodne organizme na pregradi hidroelektrarne Mariborski otok, ki od leta 2017 obratuje. Zavod za ribištvo Slovenije je izvajal monitoring prehoda vodnih organizmov in ocene kažejo na uspešno sanacijo, kar je razvidno iz števila in raznolikosti osebkov, ki migrirajo.

Aktivnosti v letu 2021:

Prehod za vodne organizme na jezu Melje

V letu 2021 je bila dokončana dokumentacija za gradbeno dovoljenje (DGD) in projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI). Obdelovala se je varianta na desnem bregu, približno osemdeset metrov nizvodno od vtoka v malo hidroelektrarno Melje. Predvidena konstrukcija bo dolga 52,5 metra in široka 4,4 metra ter visoka od 9,1 do 13 metrov. Konstrukcija bo smiselno razdeljena v spodnji bazen s prvim hidrodinamičnim vijakom, vmesni bazen in zgornji hidrodinamični vijak z akvaduktom, ki vodi v dovodni kanal hidroelektrarne Zlatoličje. V letu 2021 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje.

Prehod za vodne organizme na hidroelektrarni Fala

Zasnova prehoda za vodne organizme na hidroelektrarni Fala je bila obdelana v dokumentu Idejna zasnova za pridobitev projektnih pogojev, kjer je prehod zasnovan kot tehnični prehod z vertikalnimi prekati po celotni dolžini, razen na odseku od jezovne pregrade do iztoka iz prehoda za vodne organizme. Prehod za vodne organizme je zasnovan na način, da zagotavlja obratovanje med koto zgornje vode 281,20 m. n. m. in 282,00 m. n. m. in koto spodnje vode na koti 266,40 m. n. m..

Prehod za vodne organizme na jezu Markovci

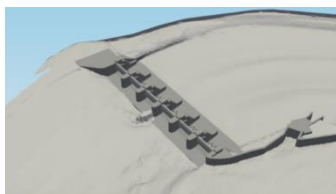
Zasnova prehoda za vodne organizme na jezu Markovci je bila obdelana v dokumentih idejne zasnove (IDZ) – Umestitev ribje steze na območju jezu Markovci« in »Idejni projekt ribje steze na območju Ptujskega jezera v Markovcih«. Prehod je načrtovan v desnem drenažnem jarku ob Ptujskem jezeru. Sočasno z izgradnjo prehoda za vodne organizme je načrtovana tudi izgradnja zadrževalnika kanalizacijskih vod in zbirnega kolektorja za kanalizacijo od čistilne naprave Ptuj do jezu Markovci, kar izrazito podraži gradnjo. V letu 2021 sta bili naročeni izdelavi dokumentacije za gradbeno dovoljenje (DGD) in projektno dokumentacije za izvedbo gradnje (PZI), ki sta v zaključni fazi.

Izdelava hidravličnega modela verige hidroelektrarn in fizičnega modela referenčnega objekta za ustrezno varno načrtovanje prevajanja visokovodnega vala in transporta sedimentov

Izvedba projekta hidravličnega modela verige hidroelektrarn in fizičnega modela referenčnega objekta za ustrezno varno načrtovanje prevajanja visokovodnega vala in transporta sedimentov je načrtovana v triletnem obdobju in zajema naslednje sklope:

- Izdelava numeričnega hidravličnega modela verige hidroelektrarn od državne meje z Avstrijo do državne meje s Hrvaško;
- Izdelava modela in raziskave na prostorskem fizičnem hidravličnem modelu hidroelektrarne Vuzenica;
- Aplikacija rezultatov hidravličnih modelnih raziskav hidroelektrarne Vuzenica na ostale hidroelektrarne v verigi Dravskih elektrarn Maribor;
- Izdelava programa (predloga) obratovanja akumulacij v primeru napovedi in/ali nastopa visokih vod;
- Izdelava predloga »Program upravljanja s sedimenti«.

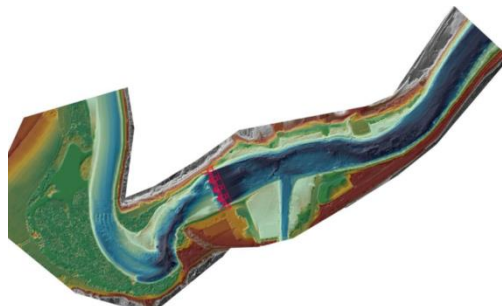
Izvedba vseh sklopov poteka vzporedno, skladno s sprejetim terminskim planom. Projekt bo zaključen v prvi polovici leta 2022.

Jez Melje – geometrija 3D numeričnega modela

Fizični hidravlični model hidroelektrarne Vuzenica

Digitalni model reliefa, izdelan iz različnih virov podatkov

Ihtiološke raziskave v akumulaciji hidroelektrarne Formin (Ptujsko jezero)

Območje akumulacije hidroelektrarne Formin je v skladu z določili Zakona o vodah (ZV-1, Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) in Pravilnika o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18) kategorizirano kot močno preoblikovano vodno telo (MPVT). Metoda za vrednotenje ekološkega potenciala MPVT na podlagi rib za Slovenijo še ni razvita. Podatke, pridobljene z vzorčenjem Ptujškega jezera bo mogoče po vzpostavitvi metode uporabiti za oceno ekološkega potenciala.

Pomembno je tudi dejstvo, da je Ptujsko jezero del širšega posebnega ohranitvenega območja Natura 2000, in sicer Drava (ID območja SAC SI3000220 in SPA SI5000011). Za devet ribjih vrst, ki poseljujejo obravnavano območje Natura 2000 Drava, so s Programom upravljanja z Natura 2000 območji 2015 – 2020 določeni varstveni cilji in ukrepi za varstvo omenjenih vrst. Na podlagi do sedaj zbranih podatkov in podatkov novih vzorčenj bo mogoče načrtovati tako ukrepe za izboljšanje stanja vodnih habitatov kot tudi usklajeno pristopiti k načrtovanju upravljanja na območju Ptujškega jezera, kjer aktivnosti izvaja več deležnikov (vključno s plovbo).

Dvoletne raziskave so bile zaključene leta 2021. Z dvema različnima metodama vzorčenja je bilo evidentiranih trideset vrst rib. Skoraj vse evidentirane vrste rib na obravnavanem območju so domorodne v donavskem povodju. Izveden je tudi pregled in popis drstišč. Tudi v prihodnjih letih bomo izvajali podobne monitoringe na reki Dravi.

Različni tipi drstnega substrata

Donavski potočni piškur

Grbasti okun

Navadni okun

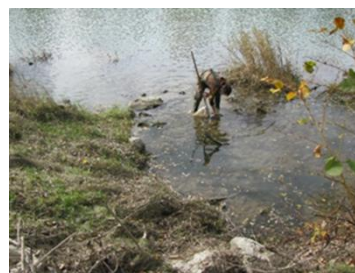
Kemijsko, fizikalna in biološka analiza vode in sedimentov v akumulacijah

V akumulacijah Dravskih elektrarn Maribor na letni ravni izvajamo analize vode in sedimentov. Vzorčenje vode se izvaja v skladu z zahtevami Pravilnika o monitoringu stanja površinskih voda in Uredbo o upravljanju kakovosti.

V letu 2021 so bili odvzeti vzorci stabiliziranega sedimenta na levi in desni strani obrežja Ptujškega jezera. Vzorčenje izvajamo zaradi potrebe spremljanja stanja deponiranja sedimenta. Analiza vode je bila opravljena na odvzetih vzorcih v akumulaciji hidroelektrarne Dravograd in akumulaciji hidroelektrarne Formin.

Odvzem vzorcev sedimentov na različnih globinah

Vzorčenje bentoških nevretenčarjev

Vzorčenje in analiza razvoja školjk v reki Dravi v letih 2021 - 2023

Po prvih opazovanih populacij školjk trikotničark v letih od 2009 do 2011 je kazalo, da bodo školjke trikotničarke v relativno kratkem času popolnoma prekrile vse betonske površine derivacijskih kanalov. Vendar je v nasprotju s temi pričakovanji v začetku leta 2015 opažen izrazit upad populacije školjk. Z nadaljevanjem monitoringa populacij školjk trikotničark v letu 2017 ponovno beležimo izrazit dvig v deležu prekritosti kanala s školjkami (povečanje biomase, gostote ter povprečne velikosti školjk). Nihanja populacije školjk trikotničark so se nadaljevala tudi v naslednjih letih.

Vzorčenje školjk izvajamo na šestih stalnih lokacijah, praviloma v nočnem času. V navedenem obdobju bomo spremljali potek razmnoževanja in rasti školjk.

Zamenjava merilnika motnosti na hidroelektrarni Vuzenica

Dravske elektrarne Maribor izvajamo monitoring motnosti reke Drave na štirih merilnih mestih. Na vseh so nameščeni samodejni optični merilniki. Merilna metoda merilnika je sestavljena iz klasične nefelometrične metode in dodatnega senzorja v glavi merilnika, ki meri sipanje svetlobe in posledično motnost. Motnost vode lahko interpretiramo kot merjenje relativne čistosti vode, v kateri so prisotni disperzni in suspendirani delci. Motnost merimo s turbidimetri v enotah NTU (Formazin nephelometric unit - FNU). Leta 2019 je bil zamenjan merilnik na hidroelektrarni Dravograd, v lanskem letu na hidroelektrarni Vuzenica, načrtujemo pa tudi zamenjavo na hidroelektrarni Mariborski otok in jezu Markovci. Po zamenjavi posameznega merilnika je omogočena izmenjava podatkov med Dravskimi elektrarnami Maribor in Agencijo Republike Slovenije za okolje (ARSO), ki podatke zbira, obdeluje in ustrezno interpretira.

Merilnik serije Solitax-sc

Merilno mesto, kjer je vgrajena oprema

Energetska sanacija poslovne stavbe hidroelektrarne Dravograd

Za poslovno stavbo hidroelektrarne Dravograd je izdelana projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI), ki zajema zamenjavo stavbnega pohištva, toplotno izolacijo podstrešja in izvedbo toplotnega ovoja zgradbe. Energetska sanacija bo v skladu s projektom izvedena v letu 2022.

Izdelava projektna dokumentacije za čiščenje Trbonskega jezera

Izlivna odseka Dravški potok in Trbonska reka se zlivata v Trbonsko jezero, ki je povezano z reko Dravo preko potopljenega železniškega viadukta. Oba pritoka sta izrazito hudourniška potoka, ki ob povečanih padavinah v Trbonsko jezero nanašata velike količine sedimentov (proda in mulja). Da bi preprečili nadaljnje odlaganje sedimentov v jezero smo na obeh pritokih zgradili prodna zadrževalnika z obvodno strugo za prehod vodnih organizmov. Glede na obstoječe stanje jezera je izdelana projektna dokumentacija, ki predvideva čiščenje na celotni površini jezera, do globne približno dveh metrov. Istočasno bosta v jezeru zgrajena dva umetna otoka (bivališče za vodne in obvodne ptice).

Sedimenti v Trbonskem jezeru

Ključno tveganje

Tveganje povezano s povečanimi količinami plavja v izrednih razmerah, ki presega zmogljivosti deponij plavja. Viri tveganja so naravne nesreče (vetrolom, snegolom) in izredni dogodki (visoke vode). Lokacija tveganja je predvsem HE Zlatoličje.

Tveganje obvladujemo z doslednim ravnanjem v skladu z veljavnimi internimi akti, pravočasnim praznjenjem deponij, zagotavljanjem dodatnih površin za plavje, zagotavljanjem ustrezne in potrebne mehanizacije ter transportnih sredstev in organizacijo delovnih procesov v času tovrstnih dogodkov.

Hidroelektrarne proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije in so ključ do trajnostne preskrbe z električno energijo v Sloveniji

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov je eden od ključnih stebrov trajnostne politike na področju preskrbe z električno energijo. Dravske elektrarne Maribor že več kot 100 let izvajamo to poslanstvo in proizvajamo električno energijo iz obnovljivega vodnega vira - vodnega potenciala reke Drave. Zgodovina delovanja že sama po sebi nakazuje na trajnostno usmerjenost družbe. Električno energijo proizvajamo v osmih velikih sistemskih hidroelektrarnah, štirih malih hidroelektrarnah in v štirih fotovoltaičnih elektrarnah. V bližnji prihodnosti načrtujemo izgradnjo precej večjih fotovoltaičnih sistemov na kanalih derivacijskih elektrarn HE Zlatoličje in HE Formin, izkoriščanje vetrne energije v treh vetrnih elektrarnah ter pilotni projekt izkoriščanja geotermalne energije.

Dravske elektrarne Maribor proizvedemo 29 % celotne proizvodnje električne energije v Sloveniji in kar 59 % električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije. Vključevanje dodatnih proizvodnih virov iz obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem, ki imajo praviloma zelo omejeno možnost regulacije oziroma prilagajanja proizvodnje, prinaša proizvajalcem električne energije dodatne izzive. Fleksibilnost proizvodnje je ključni element na katerega smo v družbi še posebej ponosni. Razpolagamo s 2.200 MWh shranjene energije v akumulacijah, ki jo lahko premikamo v čas povečane porabe. Smo med vodilnimi ponudniki t. i. storitev izravnave – prilagajanje proizvodnje porabi električne energije. Prvi v Sloveniji smo se kvalificirali za izvajanje procesa za vzdrževanje frekvence (PVF), ki v nekaj sekundah reagira na odstopanje skupne proizvodnje od porabe v elektroenergetskem sistemu. Skupna rezerva storitve, ki jo lahko zagotavljamo presega potrebe Slovenije in znaša do 28 MW. Naslednja storitev izravnave je avtomatski proces za povrnitev frekvence (aPPF), katerega naloga je izravnava odstopanj na minutnem nivoju, veriga HE DEM na Dravi lahko zagotovi do 50 MW rezerve (aRPF). Sledi ročni proces za povrnitev frekvence (rPPF), ki se na DEM, zaradi polne izkoriščenosti proizvodnih kapacitet, uporablja predvsem za primere viškov proizvodnje, ko znižamo proizvodnjo in s tem stabiliziramo elektroenergetski sistem. Poleg sistemskih storitev smo aktivni tudi na razvojnih projektih povečanja tehnološko-ekonomskega potenciala rešitev na področju čezmejnega sodelovanja pri izmenjavi virov fleksibilnosti med energetske trgi blizu realnega časa.

Obratovanje proizvodnih enot je še posebej pomembno v kriznih stabilnostnih razmerah elektroenergetskega sistema. Elektrarne priključene na prenosno omrežje so s stališča systemskega operaterja prepoznane kot pomembni uporabniki omrežja na področju načrtov za ohranitev ter načrtov za ponovno vzpostavitev sistema. Na tem področju zagotavljamo sposobnost obratovanja v energetske izoliranem otoku ter v primeru popolnega razpada sposobnost zagona brez zunanjega napajanja in vzpostavitvi napetosti na 400 kV prenosnem omrežju.

Bližnja prihodnost bo prinesla še več izzivov na področju zagotavljanja zanesljivega obratovanja elektroenergetskega sistema ter hkratnega delovanja družbe na trgu z električno energijo in sistemskih storitev. V družbi zato stalno zasledujemo trende in z digitalizacijo, avtomatizacijo ter uvajanjem naprednih tehnologij skrbimo za optimalno izkoriščenost proizvodnih enot. Seveda se zavedamo tudi tehničnih omejitev, ki jih imajo »tradicionalne« proizvodne enote, zato v okviru razvojnih projektov uvajanja samostojnih baterijskih hranilnikov ali hibridnih sistemov, zasledujemo cilje izboljšanja obstoječih storitev v kombinaciji z zmanjšanimi stroški vzdrževanja, podaljšanja življenjske dobe ter uvedbe novih storitev na področju fleksibilnosti proizvodnega portfelja družbe.

Odgovornost do širše družbene skupnosti

Komuniciranje in odnosi z javnostmi

Komuniciranje družbe Dravske elektrarne Maribor z deležniki in javnostmi v letu 2021 je potekalo v skladu s komunikacijsko strategijo družbe, katere glavni cilji so:

- ohraniti ugled družbe med splošno in poslovno javnostjo.
- povečati prepoznavnost družbe in projektov med splošno javnostjo.
- povečati prepoznavnost pomena razvojnih projektov med odločevalci.
- doseči razumevanje poslovnih odločitev družbe in potrebnih projektov za doseg energijske neodvisnosti države med splošno in poslovno javnostjo.

ter v skladu s strategijo kriznega komuniciranja za preprečitev širjenja virusa (interno komuniciranje) z zavedanjem pomena zagotavljanja varne in zanesljive proizvodnje električne energije (eksterno komuniciranje). Poudarek je ostal na pravočasnem, kakovostnem in dovoljšnem internem komuniciranju, torej informiranju zaposlenih z vsemi pomembnimi informacijami vezanimi na opravljanje dela in sprejete ukrepe ter primernem eksternem komuniciranju, pri čemer je bil poudarek na pomenu varne in zanesljive proizvodnje električne energije.

Ključne komunikacijske aktivnosti družbe so bile, kot omenjeno, vezane na:

- **Interno komuniciranje:** aktualne informacije vezane na opravljanje dela in sprejete ukrepe za preprečitev širjenja bolezni (glavni komunikator), redna obvestila zaposlenim o poteku dela in aktivnostih (glavni komunikator), motivacijska pisma ob posebnih priložnostih (direktor), in drugo.

Za komuniciranje smo koristili naslednje kanale: e-pošta, srečanja ter sestanki v živo in v aplikaciji Microsoft Teams, SMS sporočila, telefon, Intranet.

- **Eksterno komuniciranje:**
 - Komuniciranje z mediji o proizvodnji družbe in pomenu rednega vzdrževanja proizvodnih enot ter s tem povezane varne in zanesljive proizvodnje električne energije v času krize ter družbeno odgovornih akcijah; o strateških razvojnih projektih družbe s področja koriščenja drugih obnovljivih virov za proizvodnjo električne energije.
 - Komuniciranje z lokalnimi skupnostmi o pomenu in smiselnosti postavitve novih objektov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov.
 - Komuniciranje s splošno javnostjo o pomenu trajnostnega razvoja, ki predstavlja osnovo za komunikacijsko podporo vzdrževanju in prenovi obstoječih energetskih objektov (redni letni remont in revizije ter celovita prenova jezua Markovci in hidroelektrarne Formin) ter načrtovanju in izgradnji novih – male hidroelektrarne na pritokih reke Drave, energetska izraba vetra na vetrovno ugodnih predelih Slovenije, energetska izraba sonca na brežinah dovodnih kanalov hidroelektrarne Zlatoličje in Formin, raba geotermalne energije za proizvodnjo električne energije,...).

Za potrebe proaktivnega in reaktivnega komuniciranja z interno javnostjo ter eksternimi javnostmi smo nadgradili splet komunikacijskih orodij, med katerimi velja posebej omeniti:

- Interna glasila in druga orodja prenosa informacij znotraj družbe;
- Sprotno posodabljanje vsebin na interni in eksterni strani družbe ter na družbenih omrežjih;
- Komunikacijska orodja za komuniciranje z mediji in posledično ostalimi eksternimi javnostmi (sporočila za medije, odgovori na novinarska vprašanja, odzivi na poročanja).

Priložnostni dogodki namenjeni internim (dogodki za zaposlene) in eksternim javnostim (novinarske konference, 70 let družbe Dravske elektrarne Maribor in druga predvidena srečanja z deležniki in javnostmi) so bili zaradi razmer povezanih s širjenjem virusa odpovedani. Izvedli smo le odprte razstave na prostem [Drava, reka, velika kot življenje – Zgodovina in pomen Dravskih elektrarn Maribor za regijo in državo](#).

Sponzorstva in donacije

Na osnovi zavedanja pomena družbene odgovornosti smo v obliki sponzorstev podprli nekatere ključne športne, kulturne in strokovne dogodke, ki so organizirani v občinah ob reki Dravi. Z donacijami različnim organizacijam smo priskočili na pomoč tistim posameznikom, ki so pomoči najbolj potrebni ter različnim društvom, ki delujejo v javno dobro, omogočili nadaljnje delovanje, predvsem v situacijah, ko nam, družbi kot celoti, priskočijo na pomoč.

V skladu z ekonomskimi možnostmi podpiramo različne posameznike, društva, organizacije in projekte. Vsakoletna sponzorstva in donacije dobrodelnim, športnim, kulturnim, znanstvenim ter izobraževalnim projektom sledijo ključnemu načelu razpršenosti po celotnem območju reke Drave in predstavljajo pomemben del korporativnega komuniciranja.

Smo ponosni pokrovitelji večjih in manjših, znanih in manj znanih klubov, društev, posameznikov in dogodkov, ki vsak na svojem področju stremijo k najboljšemu, kar je tudi naše pomembno vodilo. Prav posebej pa smo ponosni na Veslaški klub Dravske elektrarne Maribor, katerega sponzor smo že vrsto let in katerega člani vseh generacij vsako leto dosegajo odlične rezultate na nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih.

V letu, ki ga je zaznamovalo 70 let delovanja družbe, smo z večjo donacijo podprli izvedbo strokovnih programov v Materinskem domu Maribor, finančno smo podpri tudi dobrodelne akcije Zveze prijateljev mladine Maribor, Društvo prijateljev mladine Ptuj in Društvo varno aktivnih poti Dravograd ter številne druge.

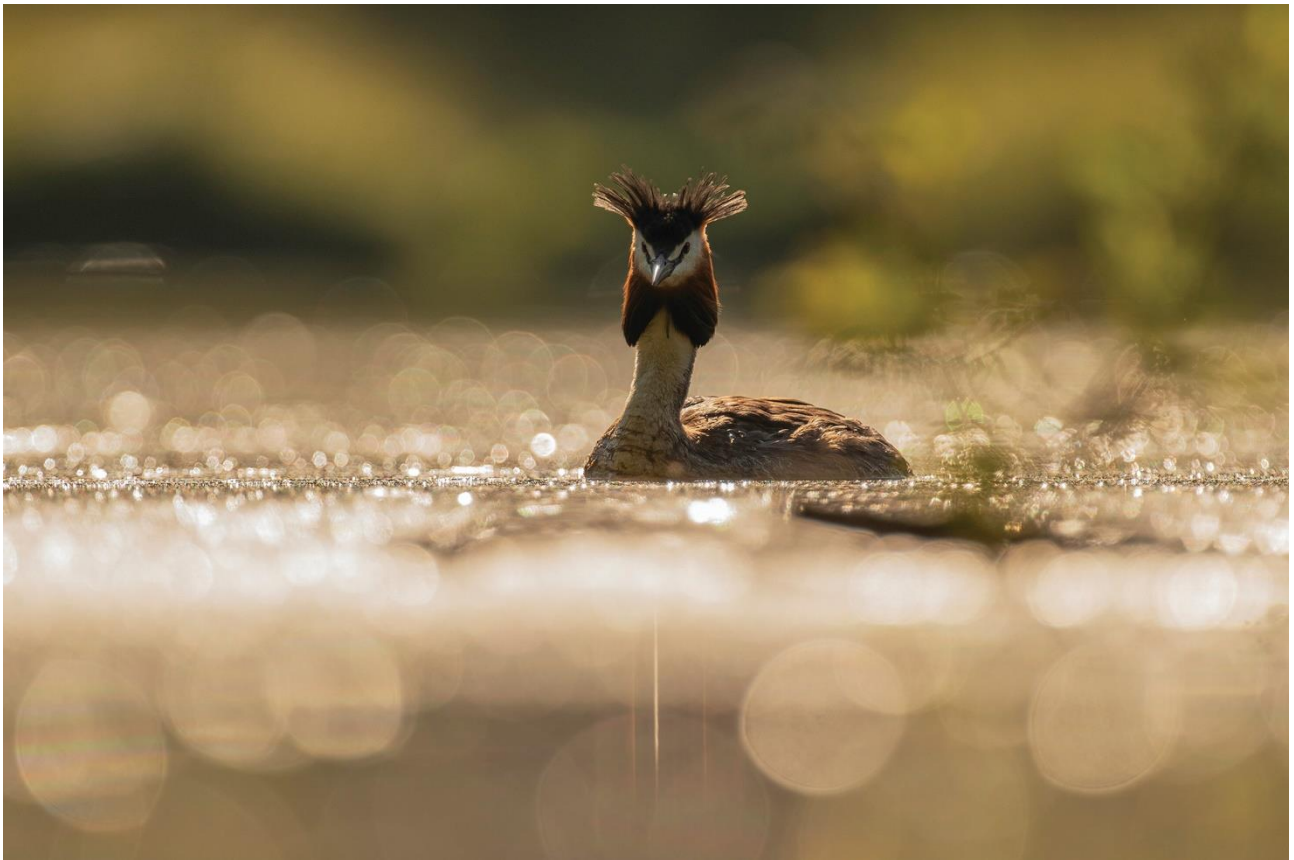
Sponzorstva in donacije po namenu

Postavka v EUR	2021	%	2020	%
Sponzorstva	178.925	100,0	164.710	100,0
Šport	119.925	67,0	100.000	60,7
Kultura	44.150	24,7	52.510	31,9
Strokovni in izobraževalni dogodki	14.850	8,3	7.200	4,4
Dobrodelnost	0	0,0	5.000	3,0
Donacije	148.140	100,0	160.690	100,0
Šport	54.300	36,7	53.200	33,1
Kultura	20.740	14,0	15.000	9,3
Strokovni in izobraževalni dogodki	13.400	9,0	16.500	10,3
Dobrodelnost	59.700	40,3	75.990	47,3

V letu 2021 smo v družbi Dravske elektrarne Maribor namenili 178.925 EUR sredstev za sponzorstva in 148.140 EUR za donacije, kar je skupno za 0,5 % oziroma 1.665 EUR več kot v predhodnem letu. Tako kot pretekla leta smo tudi v letu 2021 največji delež sponzorskih sredstev namenili športnim dejavnostim, medtem, ko smo največji delež donatorskih sredstev v letu 2021 namenili dobrodelnosti.

Ključna tveganja in priložnosti

Na področju komuniciranja so v okviru trajnostnega poročanja zaznana tveganja v obliki nezadostnega in nepravočasnega seznanjanja javnosti s projekti in aktivnostmi, vezanimi na družbeno odgovorne in trajnostno umerjene akcije. Proaktivno in reaktivno komuniciranje z deležniki in javnostmi preko razpoložljivih kanalov družbe so priložnosti, ki jih bomo v prihodnjih letih neprestano nadgrajevali.

02 Računovodsko poročilo

2.1 Revizorjevo poročilo

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastniku družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2021, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2021 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2021. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Iva Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih posebnih družb (skupaj: organizacija Deloitte), DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter posebnih družb so ločena in samostojne pravne osebe in druga druga ne morejo prenesti odgovornosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter posebnih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dejanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za bliz od petih najilike uveljavljenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in preko globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dejanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI02560085 - Členovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2022. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Pripoznavanje prihodkov v računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>Prihodki iz pogodb s kupci so v letu, končanem 31. decembra 2021, znašali 64.258 tisoč EUR. Podrobnejša razkritja v zvezi s tem so na voljo v poglavju Prihodki iz pogodb s kupci (24).</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju Prihodki iz pogodb s kupci računovodskih usmeritev, se prodaja proizvodov pripozna, ko pride do prenosa obvladovanja sredstva na kupca.</p> <p>Prihodki iz pogodb s kupci so eden pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preverili smo zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov; - pripoznane prihodke smo uskladili z neodvisnimi potrditvami, prejetimi s strani največjega kupca. <p>Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontrolliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Deloitte.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov družbe in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Deloitte.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 9. septembra 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 3 leta.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 20. maja 2022 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizzijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizzijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka
Ljubljana, 20. maj 2022

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

2.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Posloводство je odgovorno za to, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravijo računovodski izkazi v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe DEM.

Posloводство upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljene na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost posloводства pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Posloводство je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Posloводство je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Posloводство potrjuje, da so računovodski izkazi za poslovno leto 2021 pripravljene skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Posloводство je računovodske izkaze družbe DEM za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2021, sprejelo 20. aprila 2022.

Maribor, 20. maj 2022

Aleksander Brunčko
generalni direktor DEM

mag. Damjan Seme
direktor DEM

2.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Na podlagi sklepa 2. skupščine lastnika družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. z dne, 22. april 2011, družba od 1. januarja 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

2.4 Računovodski izkazi

Izkaz finančnega položaja

Postavka v EUR	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Sredstva		470.273.556	465.403.548
A. Dolgoročna sredstva		431.459.161	435.507.728
I. Neopredmetena sredstva	1	388.424	668.274
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	339.996.186	343.720.632
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	3	45.090	47.044
IV. Naložbene nepremičnine	4	1.487.117	1.514.832
V. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	5	8.115.677	8.115.677
VI. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	6	81.033.077	81.033.077
VIII. Druga dolgoročna sredstva	7	156.745	173.689
IX. Odložene terjatve za davek	8	236.845	234.503
B. Kratkoročna sredstva		38.814.395	29.895.820
I. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	9	485	485
II. Zaloge	10	381.478	264.029
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	11	804.528	2.377
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	12	8.956.072	11.616.210
V. Pogodbena sredstva	13	3.629	0
VI. Terjatve za odmerjeni davek	33	1.386.233	0
VII. Druga kratkoročna sredstva	14	503.378	1.170.607
VIII. Denar in denarni ustrezniki	15	26.778.592	16.842.112
Kapital in obveznosti		470.273.556	465.403.548
A. Kapital	16	451.793.347	449.855.717
I. Vpoklicani kapital		395.011.180	395.011.180
III. Rezerve iz dobička		39.501.118	39.501.118
V. Rezerva za pošteno vrednost		(677.317)	(816.341)
VI. Zadržani poslovni izid		17.958.366	16.159.760
B. Dolgoročne obveznosti		4.262.621	4.468.434
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	17	2.638.560	2.725.439
II. Druge rezervacije	18	1.396.521	1.538.436
III. Druge dolgoročne obveznosti	19	161.757	138.908
V. Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	3	26.331	32.632
VI. Dolgoročne poslovne obveznosti	20	39.452	33.019
C. Kratkoročne obveznosti		14.217.588	11.079.397
III. Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	3	20.152	15.670
IV. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	21	3.933.283	5.985.007
V. Pogodbene obveznosti		0	0
VI. Obveznosti za odmerjeni davek		0	1.113.312
VII. Druge kratkoročne obveznosti	22	10.264.153	3.965.408

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz poslovnega izida

Postavka v EUR	Pojasnilo	2021	2020
Poslovni prihodki		65.632.142	69.329.226
1. Čisti prihodki od prodaje	24	64.257.705	68.797.769
2. Drugi poslovni prihodki	25	1.374.437	531.457
Poslovni odhodki		63.640.409	57.602.584
3. Stroški blaga, materiala in storitev	26	6.545.507	6.156.404
4. Stroški dela	27	11.649.305	10.987.903
5. Odpisi vrednosti	28	16.472.632	16.931.524
a) amortizacija		15.782.451	15.910.623
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		690.181	1.016.128
c) oslabitve/odpisi terjatev		0	4.773
7. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	29	(29.475)	(73.449)
8. Drugi poslovni odhodki	30	29.002.440	23.600.202
Poslovni izid iz poslovanja		1.991.733	11.726.642
9. Finančni prihodki	31	36.279	61.530
10. Finančni odhodki	32	17.581	22.053
Finančni izid		18.698	39.477
Poslovni izid pred davki		2.010.431	11.766.119
Davek	33	193.883	1.719.105
12. Odmerjeni davek		196.226	1.726.319
13. Odloženi davek		(2.343)	(7.214)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	34	1.816.548	10.047.014
Lastnik matične družbe		1.816.548	10.047.014

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Postavka v EUR	Pojasnilo	2021	2020
Čisti poslovni izid poslovnega leta		1.816.548	10.047.014
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev		121.082	(406.612)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		121.082	(406.612)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	35	1.937.630	9.640.402
Lastnik matične družbe		1.937.630	9.640.402

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz denarnih tokov

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Finančni tokovi pri poslovanju		
Čisti poslovni izid	1.816.548	10.047.014
Prilagoditve za:		
Amortizacija neopredmetenih sredstev	307.591	272.390
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	15.428.622	15.129.666
Amotizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.715
Amortizacija najemi	18.523	480.853
Slabitve poslovnih terjatev	0	4.773
Oblikovanje rezervacij/črpanje	141.915	289.862
Odpisi nepremičnin, naprav in opreme	689.271	1.015.817
Odpisi neopredmetenih sredstev	0	311
Odpis poslovnih terjatev	4.068	0
Odprava odpisa/slabitve poslovnih terjatev	(578)	0
Izguba pri prodaji NNO	910	0
Finančni prihodki	(36.279)	(61.530)
Finančni odhodki	17.581	22.053
Dobiček pri prodaji NNO	(188.512)	(96.911)
Davke	193.883	1.719.105
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	18.421.258	28.851.118
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(117.449)	(78.325)
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	3.336.614	439.548
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	4.253.731	1.467.920
Drugih dolgoročnih obveznostih	22.849	138.908
Rezervacijah	(110.284)	(232.117)
Finančni odhodki za najeme	(1.395)	(8.420)
Plačanjem davku iz dobička	(2.695.771)	71.220
Denarna sredstva iz poslovanja	23.109.553	30.649.852
Finančni tokovi pri naložbenju		
Prejete obresti	34.127	14.373
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	378.188	1.184.019
Prejemki od odtujitev (likvidacija/prodaja) odvisnih družb	0	45.780
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	15.875.000	10.000.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(12.725.646)	(15.032.209)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(27.741)	(225.832)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(16.675.000)	(10.000.000)
Denarna sredstva iz naložbenja	-13.141.072	-14.013.869
Finančni tokovi pri financiranju		
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(13.613)	(5.019)
Izdatki za vračilo drugih kratkoročnih finančnih obveznosti	(18.388)	(486.675)
Denarna sredstva iz financiranja	(32.001)	(491.694)
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	16.842.112	697.823
Finančni izid v obdobju	9.936.480	16.144.289
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	26.778.592	16.842.112

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Postavka v EUR	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Skupaj
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2020	395.011.180	39.501.118	(425.218)	1.002.116	5.126.119	440.215.315
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	(391.123)	(15.489)	10.047.014	9.640.402
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	10.047.014	10.047.014
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	(391.123)	(15.489)	0	(406.612)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlenecv	0	0	(391.123)	(15.489)	0	(406.612)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	5.126.119	(5.126.119)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	5.126.119	(5.126.119)	0
Stanje na dan 31.12.2020	395.011.180	39.501.118	(816.341)	6.112.746	10.047.014	449.855.717
Stanje na dan 1.1.2021	395.011.180	39.501.118	(816.341)	6.112.746	10.047.014	449.855.717
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	139.024	(17.942)	1.816.548	1.937.630
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	1.816.548	1.816.548
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	139.024	(17.942)	0	121.082
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlenecv	0	0	139.024	(17.942)	0	121.082
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	10.047.014	(10.047.014)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	10.047.014	(10.047.014)	0
Stanje na dan 31.12.2021	395.011.180	39.501.118	(677.317)	16.141.818	1.816.548	451.793.347

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

2.5 Pojasnila k računovodskim izkazom

Poročajoča družba

Dravske elektrarne Maribor so družba registrirana s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Obrežna ulica 170, Maribor.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu.

V nadaljevanju so predstavljeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2021.

Kljub temu, da je družba Dravske elektrarne Maribor na dan 31. 12. 2021 obvladujoča družba družbe RGP d. o. o., ne sestavlja konsolidiranih računovodskih izkazov, ker koristi izjemo pri konsolidaciji. Skupinske računovodske izkaze za skupino Holding Slovenske elektrarne sestavlja družba Holding Slovenske elektrarne. Skupinsko letno poročilo za skupino Holding Slovenske elektrarne je moč dobiti na sedežu družbe Holding Slovenske elektrarne.

Glavna aktivnost družbe Dravske elektrarne Maribor je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2021 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela EU;
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon;
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in njegove podzakonske akte;
- Pravilnik o računovodstvu družbe DEM ter
- Ostalo veljavno zakonodajo.

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi so pripravljeni tudi ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so tudi sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.

- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Spremembe pomembnih računovodskih usmeritev

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU:

- [Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti](#), [MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje](#), [MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja](#), [MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe](#) in [MSRP 16 – Najemi](#) – Reforma referenčnih obrestnih mer – 2. faza, ki jih je EU sprejela 13. januarja 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- [Spremembe MSRP 16 – Najemi](#) – Prilagoditve najemnin v zvezi s Covid-19 po 30. juniju 2021, ki jih je EU sprejela 30. avgusta 2021 (veljajo od 1. aprila 2021 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- [Spremembe MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe](#) – [Podaljšanje začasne oprostitev od uporabe MSRP 9](#), ki jih je EU sprejela 16. decembra 2020 (datum prenehanja veljavnosti začasne oprostitev je bil podaljšan s 1. januarja 2021 na letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje).

Sprejetje sprememb k obstoječim standardom ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na dan odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je EU sprejela, vendar še niso stopile v veljavo:

- [Spremembe MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva](#) – Dobički pred nameravano uporabo, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- [Spremembe MRS 37 – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva](#) – Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- [Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve](#) – Sklicevanja na temeljni okvir s spremembami MSRP 3, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- [MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe](#), vključno s spremembami MSRP 17, ki jih je EU sprejela 19. novembra 2021 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- [Spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP \(cikel 2018–2020\)](#), ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, in ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (spremembe MSRP 1, MSRP 9 in MRS 41 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje. Sprememba MSRP 16 se nanaša samo na ponazorilni zgled, zato datum začetka veljavnosti ni naveden.).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan [datum objave računovodskih izkazov] (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS):

- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razkritje računovodskih usmeritev (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** – Opredelitev računovodskih ocen (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička** – Odloženi davki, povezan s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamične transakcije (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **Spremembe MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe** – Začetna uporaba MSRP 17 in MSRP 9 – Primerjalne informacije (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi družbe so pripravljene na osnovi izvornih vrednosti bilančnih postavk.

Valutna poročanja

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitevna valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljenemu za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presojs

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti.

Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (poglavje pojasnila k računovodskim izkazom - neopredmetena sredstva ter nepremičnine, naprave in oprema);
- preizkusu oslabitve nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 2);
- oceni nadomestljive vrednosti naložb v odvisne družbe (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 5);
- oceni udenarjljive vrednosti terjatev do kupcev (razkritje finančni instrumenti in tveganja – kreditno tveganje stran 112-113);
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 17);
- oceni drugih rezervacij (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 18).

Podružnice in predstavništva

Družba nima podružnic.

Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena, in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v letih od - do
Računalniški programi	3 - 5
Licence	3 - 5
Druge dolgoročne premoženjske pravice	5

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj, ko pride do njih.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodilno opremo, drugo opremo ter nepremičnine, naprave in opremo v pridobivanju.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in ki se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela sredstva in preostale vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Sredstva v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v letih od - do
Zgradbe	15 - 80
Deli zgradb	17 - 40
Proizvajalna oprema	10 - 65
Računalniška oprema	4 - 20
Pohištvo	8 - 33
Drobni inventar	5
Osebna vozila	7
Druga vozila	7 - 15
Druge naprave in oprema	3 - 33

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v tistem trenutku prejela za odtujitev sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

Najeta sredstva

Družba je s 1. januarjem 2019 pričela uporabljati nov standard MSRP 16 – Najemi. Pregledala in analizirala je sklenjene pogodbe o najemih, ki imajo obdobje trajanja daljše od enega leta, ocenila vrednost pravice do uporabe najetih sredstev in obveznosti iz najema in jih na dan 1. januar 2019 pripoznala v izkazu finančnega položaja.

Za kratkoročne najeme (obdobje najema krajše od 12 mesecev) in najeme sredstev majhne vrednosti (< 5.000 EUR) družba uporablja izjemo in ne pripozna pravice do uporabe sredstva. Stroški sredstev se pripoznajo med stroški storitev v postavki stroškov najemnin, in sicer enakomerno v obdobju trajanja najema.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Pri najemih je družba uporabila obrestno mero, ki je izračunana kot povprečje obrestnih mer za leto 2018, objavljenih v Biltenu Banke Slovenije, in sicer za ročnost nad 1 do 5 let ločeno za zneske do 1 mio EUR in za zneske nad 1 mio EUR. Tako izračunana povprečna obrestna mera za zneske do 1 mio EUR znaša 2,69 % in za zneske nad 1 mio EUR 1,96 %.

Ob začetnem pripoznanju se pravica do uporabe sredstva izmeri po sedanji vrednosti prihodnjih najemnin. Pravica do uporabe se amortizira in pripozna kot strošek amortizacije, zaradi časovne vrednosti denarja se pripozna tudi strošek obresti med odhodki iz financiranja. Obveznosti iz najema so prikazane v postavki kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti iz financiranja.

Pri amortiziranju sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe so uporabljene zahteve, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima družba v lasti.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zgradbe oziroma deli zgradb), ki jih ima družba v lasti, z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oziroma storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Naložbene nepremičnine se merijo po modelu nabavne vrednosti. Po pripoznanju se sredstvo pripozna po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacijske stopnje in obračun amortizacije družba obravnava enako kot pri nepremičninah.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb praviloma sestavlja tudi skupinske računovodske izkaze. V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov (skladno s 7. in 8. točko 56. člena ZGD-1).

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Dolgoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba oziroma skupina podjetij, v katero družba spada, pomemben vpliv, praviloma se njen delež v taki družbi giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot v skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Morebitni znaki slabitve naložb v pridružene družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Finančni instrumenti

Finančna sredstva

Finančni instrumenti družbe se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po pošteni vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva, ki jih mora družba izmeriti po pošteni vrednosti.

Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti.

Izvedeni finančni instrumenti so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem.

Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove in ki niso izključno plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida ne glede na izbran poslovni model.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti vključno z neto spremembo poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Finančna sredstva pripoznana po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice.

Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslavitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembe ali oslavitvi.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti.

Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, so tista, za katera se utemeljeno predvideva, da bo njihova vrednost poravnana s prodajo v naslednjih 12 mesecih, ne pa z nadaljnjo uporabo.

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, se izmeri po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je manjša.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozniki stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu in materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (fifo).

Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi, na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, družba pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja.

Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital predstavlja denarni vložek lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove Slovenske računovodske standarde je bil prenesen v kapitalne rezerve.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Med rezervo za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oziroma izgube iz naslova rezervacij za zaposlene za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen dobiček tekočega leta.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Zasluzki zaposlenih

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnim prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu. V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki, razen za prihodke iz prodajnih pogodb).

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrди samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrди le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v izkazu finančnega položaja.

Na dan 31. 12. 2021 družba ne izkazuje pogojnih obveznosti.

Prihodki od prodaje

Družba v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model pripoznavanja prihodkov. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini do katere se pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- v trenutku ali
- skozi obdobje.

Družba prihodke iz pogodb s kupci pripozna na podlagi sklenjenih pogodb s kupci ter ko se obvladovanje nad blagom oziroma storitvijo prenese na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero družba pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljeni storitev oziroma dobava blaga je obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza, če je različna. Različna pa je takrat, kadar ima kupec koristi od opravljene storitve ali dobavljenega blaga. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti storitev ali blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko družba izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo in blagom. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugim uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Popusti, odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se pripoznajo v obdobju, za katero so odobreni in znižujejo prihodke.

Drugi poslovni in finančni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter prihodke od prodaje finančnih naložb.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvorni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov.

V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega.

Stroški storitev so izvorni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov.

V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid.

Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter izgube iz naslova oslabitve terjatev do kupcev in zalog.

Stroški dela so izvorni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in ostala izplačila zaposlenim v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo druge finančne odhodke (stroški obresti).

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja. Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih.

Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

V letu 2020 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %. V letu 2021 je po trenutno veljavni davčni zakonodaji veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Izkaz vseobsegajočega donosa zajema vse spremembe v kapitalu v tekočem obdobju, ki so nastale iz vseh transakcij in dogodkov, razen tistih, ki so posledica transakcij z lastnikom.

Izkaz denarnih tokov

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, v skladu z MSRP.

Poročanje po odsekih

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščanima in voljnima strankama v preišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprikladne) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti.
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Obvladovanje finančnih tveganj

Finančna tveganja, ki jim je izpostavljena družba so kreditno tveganje, likvidnostno tveganje ter obrestno in valutno tveganje.

Vse vrste tveganj so podrobneje opredeljene v poslovnem delu letnega poročila (poglavje Upravljanje tveganj in priložnosti), pri pojasnilih k računovodskih izkazom pa so tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (poglavje Finančni instrumenti in tveganja).

2.6 Razkritja k računovodskim izkazom

Razkritja k izkazu finančnega položaja

Neopredmetena sredstva (1)

Med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi so izkazana naslednja sredstva:

- služnostne pravice,
- programska računalniška oprema in
- licence.

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Druge dolgoročne premoženjske pravice	388.424	668.274
Skupaj	388.424	668.274

Povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2021 v višini 27.741 EUR se nanaša na povečanje dolgoročnih premoženjskih pravic:

- licence terminalne za TEŠ v višini 3.780 EUR,
- licenca Flowmon collector 2000 VA v višini 11.692 EUR,
- licenca PRTG monitor 1000 v višini 4.259 EUR,
- programsko orodje v višini 8.010 EUR.

Zmanjšanje vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2021 se nanaša na izločitev dotrajane in neuporabne programske opreme, licenc in služnostne pravice v višini 216.272 EUR.

Gibanje v letu 2021

Postavka v EUR	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	3.802.287	3.802.287
Pridobitve	27.741	27.741
Odpisi	(216.272)	(216.272)
Nabavna vrednost 31.12.2021	3.613.756	3.613.756
Odpisana vrednost 1.1.2021	3.134.013	3.134.013
Amortizacija	307.591	307.591
Odpisi	(216.272)	(216.272)
Odpisana vrednost 31.12.2021	3.225.332	3.225.332
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	668.274	668.274
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	388.424	388.424

Gibanje v letu 2020

Postavka v EUR	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	3.263.749	3.263.749
Pridobitve	225.832	225.832
Odtujitve - odpisi, prodaje	(676)	(676)
Prenosi - preknjižbe	375.878	375.878
Odpisi	(62.496)	(62.496)
Nabavna vrednost 31.12.2020	3.802.287	3.802.287
Odpisana vrednost 1.1.2020	2.924.483	2.924.483
Odtujitve - odpisi, prodaje	(676)	(676)
Amortizacija	272.390	272.390
Odpisi	(62.184)	(62.184)
Odpisana vrednost 31.12.2020	3.134.013	3.134.013
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	339.266	339.266
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	668.274	668.274

Družba v svojih knjigovodskih evidencah nima:

- neopredmetenih sredstev, pridobljenih z državno podporo,
- neopredmetenih sredstev, danih kot poroštvo za obveznosti,
- pogodbenih obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev.

Na dan 31. 12. 2021 ima družba za 1.849 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Nepremičnine, naprave in oprema (2)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Zemljišča	12.512.660	12.699.200
Zgradbe	183.529.203	187.542.629
Proizvajalna oprema	117.772.983	117.258.874
Druga oprema	267.437	238.512
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	25.913.903	25.981.417
Skupaj	339.996.186	343.720.632

V letu 2021 so se povečale nepremičnine, naprave in oprema v višini 12.725.646 EUR.

Zemljišča

Zmanjšanje vrednosti zemljišč v letu 2021 se nanaša na prodajo zemljišč in prenos zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 177.172 EUR in ostale prodaje v višini 9.368 EUR.

Zgradbe in objekti

Družba razpolaga s sledečimi vrstami zgradb in objektov:

- zaježitve,
- kanali, nasipi in obrežna zavarovanja,
- proizvodni objekti HE,
- kablovodi,
- ostali gradbeni objekti,
- poslovne zgradbe,
- stanovanjski objekti,
- rekreacijski objekti,
- ostali gradbeni objekti.

Povečanje vrednosti zgradb in objektov, kot del povečanja nepremičnin v pridobivanju v letu 2021 v višini 6.248.664 EUR se nanaša na:

- streha nad upravno zgradbo Jez Melje v višini 20.456 EUR,
- sanacija mostu Formin - Placerovci v višini 472.322 EUR,
- sanacija mostu Cvetkovci v višini 33.665 EUR,
- sanacija mostu Velika nedelja v višini 10.492 EUR,
- HE Formin - PVO Ptujsko Jezero/Jez Markovci v višini 35.090 EUR,
- ohranjanje energijskega potenciala akumulacij - Ptujsko jezero v višini 995.174 EUR,
- sanacija obloge Ptujskega jezera v višini 116.468 EUR,
- nova betonska površina na vtoku HE Formin v višini 66.325 EUR,
- sanacija dovodnega kanala HE Formin v višini 66.139 EUR,
- obnova dvoriščnih površin in izdelava platoja HE Formin v višini 106.115 EUR,
- obnova jezovne zgradbe jezu Markovci v višini 209.950 EUR,
- sanacija zajeznega praga v podslapju jezu Markovci v višini 48.921 EUR,
- MHE Ceršak - prelivna stena na jezu čez Muro v višini 200.509 EUR,
- črpalna hidroelektrarna Kozjak v višini 105.740 EUR,
- izgradnja HE mejni odsek Ceršak v višini 27.600 EUR,
- izgradnja hidravličnega modela verige HE DEM v višini 232.263 EUR,
- varovanje arhivskih prostorov pred izlivom vode v višini 20.257 EUR,
- nad kritje sekundarnega dostopa v OCV v višini 45.735 EUR,
- center za predelavo sedimentov v višini 30.213 EUR,
- geotermalna elektrarna na obstoječi vrtini PG-8 v višini 15.291 EUR,
- izgradnja vetrne elektrarne Ojstrica v višini 233.978 EUR,
- vetrna elektrarna Rogatec v višini 148.703 EUR,
- vetrna elektrarna Paški kozjak v višini 100.336 EUR,
- izgradnja MHE Pesnica v višini 18.952 EUR,
- skladišče pod elektro delavnico HE Dravograd v višini 21.458 EUR,
- HE Dravograd - obrežno zavarovanje Meža v višini 102.179 EUR,
- mala čistilna naprava HE Vuzenica v višini 54.277 EUR,
- plato deponije igel HE Vuzenica v višini 46.925 EUR,
- panelna ograja na platoju podslapja HE Vuzenica v višini 12.112 EUR,
- čiščenje Trbonjskega Jezera v višini 24.264 EUR,
- HE Vuzenica - obrežno zavarovanje podslapje v višini 11.741 EUR,
- rekonstrukcija žerjavne proge HE Vuhred v višini 499.004 EUR,
- prodna pregrada na izlivnem odseku Vas 1 v višini 293.752 EUR,
- dostopni plato pred deponijo HE Vuhred v višini 22.320 EUR,
- obnova obrežnih zavarovanj HE Vuhred v višini 35.689 EUR,
- ribja steza HE Fala v višini 86.583 EUR,
- kovinski nadstrešek na platoju pri lesnem skladišču HE Fala v višini 67.514 EUR,
- obnova sprejemnice muzeja in mehanične delavnice HE Fala v višini 11.206 EUR,
- rekonstrukcija cestnega priključka HE Mariborski otok v višini 19.199 EUR,
- ureditev garderob HE Mariborski otok v višini 28.600 EUR,
- sanacija mostu Trniče - Starše v višini 100.780 EUR,
- sanacija prelivnega zidu in ceste na dovodnem kanalu HE Zlatoličje v višini 320.484 EUR,
- energetska sanacija upravne zgradbe HE Zlatoličje v višini 88.939 EUR,
- izvedba deponije plavja HE Zlatoličje - I in II faza v višini 83.719 EUR,
- izgradnja dodatne etaže nad mehanično delavnico HE Zlatoličje v višini 17.253 EUR,
- obrežna zavarovanja skozi Maribor v višini 11.911 EUR,
- servisna cesta med Meljem in Metavo v višini 247.942 EUR,
- zaščitna in panelna ograja odvodnega kanala HE Zlatoličje v višini 18.370 EUR,
- obnova vhoda HE Zlatoličje v višini 13.759 EUR,
- sončna elektrarna Zlatoličje - segment 5 v višini 497.865 EUR,
- ostalo v višini 150.125 EUR.

Zmanjšanje vrednosti zgradb in objektov v višini 1.450.090 EUR se nanaša na:

- prodaja stikališča HE Vuhred v višini 295.440 EUR,
- prodaja stikališča Vuzenica v višini 135.881 EUR,
- prodaja stanovanja v višini 12.620 EUR,
- prodaja garaž v elektrarniškem naselju v višini 23.536 EUR,
- prodaja stikališča Ožbalt v višini 115.462 EUR,
- delni odpis zajezni prag v podslapju jezu Markovci v višini 48.931 EUR,
- delni odpis nizvodno obrežno zavarovanje v višini 104.897 EUR,
- delni odpis strojnično jezovna zgradba HE Dravograd v višini 73.799 EUR,
- delni odpis elektrarniška komandna zgradba HE Mariborski otok v višini 12.017 EUR,
- delni odpis strojnično jezovna zgradba HE Mariborski otok v višini 19.126 EUR,
- delni odpis strojnična zgradba HE Zlatoličje v višini 391.344 EUR,
- delni odpis mizarska in elektro delavnica v višini 19.680 EUR,
- delni odpis vhodni objekt HE Fala v višini 11.196 EUR,
- delni odpis poslovna zgradba OCV I v višini 42.375 EUR,
- odpis apartma Novalja Gajac višini 11.528 EUR,
- odpis garaže v višini 3.602 EUR,
- delni odpis cestne površine HE Formin v višini 106.117 EUR,
- delni odpis ostalo v višini 22.539 EUR.

Naprave in oprema

Povečanje vrednosti naprav in opreme, kot del povečanja OS v pridobivanju v letu 2021 v višini 6.476.982 EUR se nanaša na:

- obnova pretočnega polja 3 HE Vuhred v višini 122.576 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 625.083 EUR,
- digitalni turbinski regulator HE Dravograd v višini 24.029 EUR,
- rekonstrukcija tesnilnih igel HE Dravograd v višini 25.184 EUR,
- zamenjava generatorskih odklopnikov HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 39.108 EUR,
- mostni žerjav 5t HE Vuzenica v višini 19.898 EUR,
- obnova sistema za meritev gladin akumulacij HE Vuhred, HE Ožbalt, HE Fala, HE Mariborski otok v višini 173.225 EUR,
- sistem varnostne razsvetljave HE Vuhred v višini 18.562 EUR,
- zamenjava generatorskih zaščitnih relejev HE Vuhred v višini 22.156 EUR,
- sanacija generatorja G1, G2 HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 314.790 EUR,
- dobava generatorskih hladilnikov HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 38.977 EUR,
- remont obratovalne zapornice PP2, PP4 HE Ožbalt v višini 398.262 EUR,
- nadgradnja monitoringa agregata HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 18.815 EUR,
- zamenjava krmilnega dela vzbujačnega sistema na A2 HE Ožbalt v višini 28.969 EUR,
- remont zapornih tabel obratovalnih zapornic PP1 HE Fala v višini 32.464 EUR,
- havarija zapornice HE Mariborski otok v višini 137.270 EUR,
- remont pomožne zapornice PP HE Mariborski otok v višini 192.908 EUR,
- mostni žerjav 3,2t HE Mariborski otok v višini 18.900 EUR,
- zamenjava stabilne gasilne naprave HE Mariborski otok v višini 145.911 EUR,
- žerjavna proga na iztoku HE Zlatoličje v višini 359.007 EUR,
- prenova 110kV stikališča HE Zlatoličje, HE Formin v višini 29.992 EUR,
- zamenjava žerjava s čistilnim strojem HE Zlatoličje v višini 24.570 EUR,
- lovilnik TR olja iz meteornih voda HE Zlatoličje v višini 13.282 EUR,
- sončna elektrarna Zlatoličje - segment 5 (foto-napetostni moduli, kabelske povezave, nadzorni sistem, razsmerniki,...) v višini 958.554 EUR,
- remont zapornih tabel PP1 jezu Melje v višini 233.815 EUR,
- rekonstrukcija HE Formin – dokumentacija v višini 88.879 EUR,
- vzbujačni transformator HE Formin v višini 28.051 EUR,
- obnova hidravličnih pogonov jezu Markovci v višini 36.192 EUR,
- PKZ segmentne zapornice PP6, PP5 jezu Markovci v višini 76.580 EUR,
- segmentna zapornica PP6 jezu Markovci v višini 133.414 EUR,
- oprema za krmiljenje in zaščito PP5, PP6, PP1 jezu Markovci v višini 115.812 EUR,

- transportno TK in MAN omrežje v višini 40.525 EUR,
- IPD izraba sončne energije v višini 39.919 EUR,
- nabava sončnih relejev za objekte DEM v višini 203.380 EUR,
- posodobitev in nadgradnja sistema kontrole pristopa v višini 88.810 EUR,
- sistem požarnih pregrad skupine HSE v višini 317.675 EUR,
- merilni instrumenti v višini 87.187 EUR,
- stroji v višini 55.563 EUR,
- oprema prostorov v višini 150.480 EUR,
- orodja in naprave v višini 57.237 EUR,
- obnova PKZ stalno potopljenih delov turbine v višini 29.738 EUR,
- izredne investicije Covid-19 v višini 2.832 EUR,
- vozila v višini 44.237 EUR,
- mobilni diesel agregat v višini 69.000 EUR,
- informacijske tehnologije – oprema v višini 402.727 EUR,
- obnova opreme seizmičnega opazovanja v višini 40.670 EUR,
- simulator obratovanja centra vodenja v višini 56.994 EUR,
- dobava rezervnih delov - direktne nabave v višini 159.550 EUR,
- ostalo v višini 135.223 EUR.

Zmanjšanje nabavne vrednosti proizvodne in druge opreme v višini 6.545.323 EUR se nanaša predvsem na:

- prodaja počitniške kapacitete Valkanela v višini 28.748 EUR,
- prodaja stikališča HE Vuhred v višini 1.071.283 EUR,
- prodaja stikališča HE Vuzenica v višini 1.216.267 EUR,
- prodaja stikališča HE Ožbalt v višini 831.134 EUR,
- prodaja računalniške opreme v višini 2.427 EUR,
- prodaja motornih vozil v višini 48.701 EUR,
- delna izločitev hidromehanske opreme v višini 2.291.022 EUR,
- delna izločitev generatorske opreme v višini 631.553 EUR,
- izločitev računalniške in informacijske opreme v višini 334.423 EUR,
- izločitev delovnih strojev v višini 14.751 EUR,
- izločitev ostale opreme v višini 75.014 EUR.

Osnovna sredstva, ki se pridobivajo

V okviru opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji ali izdelavi, družba v poslovnem letu 2021 izkazuje končno stanje nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju:

- nepremičnine v gradnji ali izdelavi v višini 20.588.346 EUR,
- naprave in oprema v pridobivanju v višini 5.325.556 EUR.

Knjigovodske vrednosti nepremičnin v gradnji ali izdelavi v višini 20.588.346 EUR se nanašajo na:

- izgradnja ribje steze HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Fala, Jez Melje v višini 382.438 EUR,
- rekonstrukcija žerjavne proge HE Vuhred v višini 1.213.733 EUR,
- ohranjanje energetskega potenciala HE Mariborski otok, HE Formin v višini 1.686.636 EUR,
- sanacija mostov HE Zlatoličje, HE Formin, Jez Markovci v višini 292.725 EUR,
- HE Formin - PVO Ptujsko Jezero/Jez Markovci v višini 199.165 EUR,
- obnova jezov Markovci v višini 519.206 EUR,
- črpalna Hidroelektrarna Kozjak v višini 10.495.205 EUR,
- izgradnja HE Mura, HE Ceršak v višini 1.987.615 EUR,
- izgradnja MHE (Pesnica, Lovrenc, Ravne na Koroškem) v višini 61.715 EUR,
- vetrne elektrarne (Rogatec, Paški Kozjak, Ojstrica) v višini 1.160.014 EUR,
- sanacija prelivnega zidu in ceste na dovodnem kanalu HE Zlatoličje v višini 549.842 EUR,
- dograditev sistema zasilne razsvetljave na objektih DEM v višini 16.254 EUR,
- energetska sanacija OCV 1 v višini 11.634 EUR,
- mala čistilna naprava HE Vuhred, HE Fala v višini 6.892 EUR,

- ureditev brežin med p42 in p43 levi breg HE Mariborski otok v višini 4.850 EUR,
- izdelava hidravličnega modela verige HE DEM v višini 604.547 EUR,
- rekonstrukcija cestnega priključka HE Mariborski otok v višini 56.885 EUR,
- izgradnja geotermalnih elektrarn v višini 48.274 EUR,
- izgradnja dodatne etaže nad mehanično delavnico HE Zlatoličje v višini 52.931 EUR,
- obrežna zavarovanja skozi Maribor v višini 69.772 EUR,
- prelivna stena na jezu čez Muro v višini 220.517 EUR,
- nad kritje sekundarnega dostopa v OCV v višini 51.847 EUR,
- sanacija dovodnega kanala/prenova HE Formin v višini 289.356 EUR,
- center za predelavo sedimentov v višini 57.097 EUR,
- servisna cesta med Meljem in Metavo v višini 16.729 EUR,
- sončna elektrarna Zlatoličje - segment 5 v višini 497.865 EUR,
- čiščenje Trbonjskega jezera v višini 24.264 EUR,
- prenova sanitarij HE Formin v višini 6.471 EUR,
- remont zapornih tabel PP2, 3,4,5,6 jezu Melje v višini 3.867 EUR.

Knjigovodske vrednosti naprav in opreme v pridobivanju v višini 5.325.556 EUR se nanašajo na:

- rekonstrukcija žerjavnih prog HE Dravograd, HE Vuzenica v višini 178.477 EUR,
- obnova pretočnega polja 4 HE Dravograd v višini 37.748 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 1.438.657 EUR,
- zamenjava hladilnih sistemov HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 57.690 EUR,
- rekonstrukcija HE Formin v višini 595.819 EUR,
- hranilniki in izraba sončne energije v višini 366.498 EUR,
- obnova hidravličnih pogonov PP5 in 6 jezu Markovci v višini 110.011 EUR,
- remont obratovalne zapornice PP1, PP2 HE Ožbalt v višini 52.798 EUR,
- prenova 110kV stikališča HE Formin, HE Zlatoličje v višini 91.852 EUR,
- prenova razsvetljave in male moči jezu Markovci v višini 50.564 EUR,
- sistem priprave tehnološke vode MHE Melje v višini 11.659 EUR,
- vodni eksponat muzej HE Fala v višini 4.000 EUR,
- obnova sistema za meritev gladin akumulacij HE Fala, HE Mariborski otok v višini 96.685 EUR,
- nadgradnja monitoringa agregata 1 HE Vuhred v višini 1.847 EUR,
- PKZ segmentne zapornice PP5, PP6 jezu Markovci v višini 147.782 EUR,
- segmentna zapornica PP5, PP6 jezu Markovci v višini 153.958 EUR,
- rekonstrukcija tesnilnih igel HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred v višini 52.184 EUR,
- oprema za krmiljenje in zaščito jezu Markovci v višini 115.813 EUR,
- hidravlični pogon 1-4 jezu Markovci v višini 21.443 EUR,
- remont pomožne zapornice PP HE Mariborski otok v višini 192.908 EUR,
- tlačna posoda 10bar agregata 1 HE Fala v višini 7.032 EUR,
- dograditev daljinskih komand na vozičke HE Formin v višini 7.256 EUR,
- sončna elektrarna Zlatoličje - segment 5 v višini 958.554 EUR,
- zamenjava žerjava s čistilnim strojem HE Zlatoličje v višini 24.570 EUR,
- zamenjava stabilne gasilne naprave HE Mariborski otok v višini 145.911 EUR,
- remont talnega izpusta kanala HE Zlatoličje v višini 8.526 EUR,
- lovilnik TR olja iz meteornih voda HE Zlatoličje v višini 13.282 EUR,
- simulator obratovanja centra vodenja v višini 56.994 EUR,
- sistem požarnih pregrad skupine HSE v višini 317.675 EUR,
- namakalni sistem OCV 3 v višini 7.363 EUR.

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi z neopredmetenimi sredstvi ter nepremičninami, napravami in opremo. V letu 2021 presoje niso pokazale znakov oslabitve, zato družba v letu 2021 slabitev neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme ni opravljala.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek. Na dan 31. 12. 2021 ima družba za 15.278.567 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Gibanje v letu 2021

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	12.699.200	410.179.060	362.338.655	14.437.089	25.981.417	825.635.421
Pridobitve	0	0	0	0	12.725.646	12.725.646
Odtujitve	(9.368)	(582.941)	(3.169.812)	(28.748)	0	(3.790.869)
Prenosi iz investicij	0	4.317.922	8.429.291	45.947	(12.793.160)	0
Odpisi	(177.172)	(867.149)	(3.333.787)	(12.976)	0	(4.391.084)
Nabavna vrednost 31.12.2021	12.512.660	413.046.892	364.264.347	14.441.312	25.913.903	830.179.114
Odpisana vrednost 1.1.2021	0	222.636.431	245.079.781	14.198.577	0	481.914.789
Odtujitve	0	(408.066)	(3.166.941)	(25.276)	0	(3.600.283)
Sprememba skupine	0	(253)	(49)	0	0	(302)
Amortizacija	0	7.778.900	7.636.172	13.550	0	15.428.622
Odpisi	0	(489.323)	(3.057.599)	(12.976)	0	(3.559.898)
Odpisana vrednost 31.12.2021	0	229.517.689	246.491.364	14.173.875	0	490.182.928
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	12.699.200	187.542.629	117.258.874	238.512	25.981.417	343.720.632
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	12.512.660	183.529.203	117.772.983	267.437	25.913.903	339.996.186

Gibanje v letu 2020

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	13.138.135	405.965.478	362.607.391	14.469.304	19.437.036	815.617.344
Pridobitve	0	0	0	0	15.032.209	15.032.209
Odtujitve	(30.542)	(120.316)	(2.503.504)	(20.863)	0	(2.675.225)
Prenosi iz investicij	0	4.624.766	2.767.910	11.512	(7.404.188)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(375.878)	(375.878)
Sprememba skupine	0	0	(31.108)	0	378	(30.730)
Odpisi	(408.393)	(290.868)	(502.034)	(22.864)	(708.140)	(1.932.299)
Nabavna vrednost 31.12.2020	12.699.200	410.179.060	362.338.655	14.437.089	25.981.417	825.635.421
Odpisana vrednost 1.1.2020	0	215.204.023	239.596.295	14.230.301	0	469.030.619
Odtujitve	0	(71.214)	(1.496.040)	(20.863)	0	(1.588.117)
Sprememba skupine	0	(24)	(30.735)	0	0	(30.759)
Amortizacija	0	7.623.650	7.494.013	12.003	0	15.129.666
Odpisi	0	(120.004)	(483.752)	(22.864)	0	(626.620)
Odpisana vrednost 31.12.2020	0	222.636.431	245.079.781	14.198.577	0	481.914.789
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	13.138.135	190.761.455	123.011.096	239.003	19.437.036	346.586.725
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	12.699.200	187.542.629	117.258.874	238.512	25.981.417	343.720.632

Najemi (3)

Na dan 31. 12. 2021 družba med sredstvi izkazuje pravico do uporabe za najem prostora varne celice in prostora UPS ter za najem osebnega vozila v skupni višini 45.090 EUR, na strani obveznosti pa dolgoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 26.331 EUR in kratkoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 20.152 EUR.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema.

Strošek amortizacije (kot amortizacijska doba je upoštevana doba trajanja najema) iz naslova pravice do uporabe sredstva znaša 18.523 EUR, finančni odhodki za obresti iz naslova izračuna obveznosti iz najema pa 1.395 EUR.

Skladno s 5. točko MSRP 16 je družba uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za najem poslovnega prostora v TEŠ, saj je sredstvo, ki je predmet najema majhne vrednosti (6.591,60 EUR).

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2021

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	78.407	930.343	1.008.750
Pridobitve	0	16.569	16.569
Odtujitve	0	(930.343)	(930.343)
Nabavna vrednost 31.12.2021	78.407	16.569	94.976
Odpisana vrednost 1.1.2021	31.363	930.343	961.706
Odtujitve	0	(930.343)	(930.343)
Amortizacija	15.681	2.842	18.523
Odpisana vrednost 31.12.2021	47.044	2.842	49.886
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	47.044	0	47.044
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	31.363	13.727	45.090

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2020

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	78.407	930.343	1.008.750
Nabavna vrednost 31.12.2020	78.407	930.343	1.008.750
Odpisana vrednost 1.1.2020	15.681	465.172	480.853
Amortizacija	15.681	465.171	480.853
Odpisana vrednost 31.12.2020	31.363	930.343	961.706
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	62.726	465.171	527.897
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	47.044	0	47.044

Gibanje finančnih obveznosti iz najemov

Postavka v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2021	32.632	15.670	48.302
Pridobitve	13.851	0	13.851
Prenosi	(20.152)	20.152	0
Odplačila	0	(15.670)	(15.670)
Stanje na dan 31.12.2021	26.331	20.152	46.483
Stanje na dan 1.1.2020	48.302	486.676	534.978
Prenosi	(15.670)	15.670	0
Odplačila	0	(486.676)	(486.676)
Stanje na dan 31.12.2020	32.632	15.670	48.302

Naložbene nepremičnine (4)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Zgradbe	1.487.117	1.514.832
Skupaj	1.487.117	1.514.832

Naložbene nepremičnine v skupni višini 1.487.117 EUR predstavljajo nepremičnine, dane v najem. Razporeditev dela upravne stavbe med naložbene nepremičnine je bila izvedena skladno z določili MRS, ki za nepremičnine v najemu opredeljuje izkazovanje v okviru postavke naložbenih nepremičnin. Relativno pomemben del nepremičnine je namreč dan v najem povezanima družbama HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o. (57,53 % od celote). Poslovna zgradba, ki jo imenujemo OCV III, se namreč uporablja tako za oddajanje v najem, kot za opravljanje lastne temeljne dejavnosti.

Gibanje v letu 2021

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2021	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2021	230.518	230.518
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2021	258.233	258.233
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	1.514.832	1.514.832
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	1.487.117	1.487.117

Gibanje v letu 2020

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2020	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2020	202.804	202.804
Amortizacija	27.714	27.714
Odpisana vrednost 31.12.2020	230.518	230.518
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	1.542.546	1.542.546
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	1.514.832	1.514.832

Pri naložbenih nepremičninah ni novih nabav in izločitev. Opravljene so bile interne presoje, ki niso pokazale znakov slabitve.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe (5)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
MHE Lobnica d. o. o.	407.241	407.241
HSE Invest d. o. o.	80.000	80.000
RGP d. o. o.	7.628.436	7.628.436
Skupaj	8.115.677	8.115.677

Naložbe v odvisne družbe v skupni višini 8.115.677 EUR predstavljajo:

- 86,9 % delež v družbi RGP d. o. o. v višini 7.628.436 EUR; na osnovi v letu 2019 prejetega obvestila o nameravani prodaji poslovnih deležev v družbi RGP d. o. o. s strani Premogovnika Velenje smo se odločili uveljaviti predkupno pravico do nakupa 56,9 % poslovnega deleža in tako s skupnim deležem v višini 86,9 % postali večinski lastnik družbe RGP d. o. o.,
- 65 % delež v družbi MHE Lobnica d. o. o. v višini 407.241 EUR,
- 21,05 % delež v družbi HSE Invest d. o. o. v višini 80.000 EUR.

Zaradi vstopa novih družbenikov je bila v mesecu marcu 2021 izvedena sprememba družbene pogodbe družbe HSE Invest d. o. o. s čimer se je lastniški delež družbe Dravske elektrarne Maribor v družbi HSE Invest d. o. o. zmanjšal iz 25,00 % na 21,05 %.

Podatki o odvisnih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
MHE Lobnica d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	65,00%	65,00%
HSE Invest d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	21,05%	21,05%
RGP d. o. o.	Rudarska cesta 6, 3320 Velenje	Slovenija	Specializirana gradbena dela	86,90%	86,90%

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb za leto 2021

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
MHE Lobnica d. o. o.	623.221	2.074	31.993	4.473	621.147
HSE Invest d. o. o.	2.908.449	2.105.669	5.684.315	171.500	802.780
RGP d. o. o.	13.927.414	11.695.174	32.854.908	-1.584.473	2.232.240
Skupaj	17.459.084	13.802.917	38.571.216	-1.408.500	3.656.167

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe

Postavka v EUR	2021	2020
Nabavna vrednost 1.1.	8.115.677	8.116.677
Odtujitve	0	(1.000)
Nabavna vrednost 31.12.	8.115.677	8.115.677
Odpisana vrednost 1.1.	0	0
Odpisana vrednost 31.12.	0	0
Knjigovodska vrednost 1.1.	8.115.677	8.116.677
Knjigovodska vrednost 31.12.	8.115.677	8.115.677

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslavitve v povezavi z naložbami v odvisne družbe.

V letu 2021 je bila opravljena ocena vrednosti 100 % deleža v lastniškem kapitalu družbe RGP d. o. o.. V primeru ocenjevanja vrednosti 100 % lastniškega deleža družbe RGP d. o. o. na dan 31. 12. 2021 je bil uporabljen na donosu zasnovan način ocenjevanja vrednosti in znotraj tega načina ocenjevanja metoda diskontiranih denarnih tokov.

V letu 2021 presoje niso pokazale znakov oslavitve, zato družba v letu 2021 slabitev naložb v odvisne družbe ni opravljala.

Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila (6)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	81.027.886	81.027.886
Druge dolgoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	81.033.077	81.033.077

Naložbe v pridružene družbe

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	81.027.886	81.027.886
Skupaj	81.027.886	81.027.886

Med naložbami v pridružene družbe družba izkazuje 30,8 % delež v družbi Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. v višini 81.027.886 EUR.

Podatki o pridruženih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	30,8%	30,8%

Pomembnejši zneski iz izkazov pridruženih družb za leto 2021

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.	333.654.540	43.902.507	20.439.966	2.381.695	289.752.033
Skupaj	333.654.540	43.902.507	20.439.966	2.381.695	289.752.033

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v pridružene družbe

Postavka v EUR	2021	2020
Nabavna vrednost 1.1.	81.027.886	81.027.886
Nabavna vrednost 31.12.	81.027.886	81.027.886
Odpisana vrednost 1.1.	0	0
Odpisana vrednost 31.12.	0	0
Knjigovodska vrednost 1.1.	81.027.886	81.027.886
Knjigovodska vrednost 31.12.	81.027.886	81.027.886

V letu 2021 ni bilo sprememb pri naložbah v pridružene družbe. Presoje pri naložbi v pridruženo družbo niso pokazale znakov oslabilve, zato družba v letu 2021 slabitev naložbe v pridruženo družbo ni opravljala.

Druge dolgoročne finančne naložbe

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Druge dolgoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

Druge dolgoročne finančne naložbe v višini 5.191 EUR so vložena sredstva v počitniški dom Krvavec (menjava strešne kritine).

Družba ima dolgoročne finančne naložbe v počitniški dom Portorož, Krvavec in Rab po nabavni vrednosti 154.890 EUR, ki pa so v preteklosti bile oslabiljene v višini 149.699 EUR.

Gibanje drugih dolgoročnih finančnih naložb

Postavka v EUR	2021	2020
Stanje 1.1.	5.191	5.191
Stanje 31.12.	5.191	5.191

Druga dolgoročna sredstva (7)

Med drugimi dolgoročnimi sredstvi je izkazan rezervni sklad SZ Smreka v višini 531 EUR, rezervni sklad podjetja Staninvest v višini 127 EUR ter drugi dolgoročno odloženi stroški v višini 156.087 EUR, ki jih predstavljajo dolgoročne časovne razmejitve nabavljenega, a še neporabljenega turbinskega olja.

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Stanovanjska zadruga Smreka	531	359
Staninvest	127	195
Drugi dolgoročno odloženi stroški	156.087	173.135
Skupaj	156.745	173.689

Odložene terjatve za davek (8)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Rezervacije	180.942	177.693
Oslabitve	55.903	56.810
Skupaj	236.845	234.503

Med odloženimi terjatvami za davek družba izkazuje odložene terjatve za odbitne davčne razlike iz naslova začasno davčno nepriznanih stroškov oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade v višini 22.437 EUR in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 158.505 EUR, odložene terjatve za slabitev finančnih naložb v višini 28.443 EUR in odložene terjatve za slabitev terjatev do kupcev v višini 27.460 EUR.

Gibanje odloženih terjatev za davek

Postavka v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2021	177.693	56.810	234.503
V breme/dobro poslovnega izida	3.249	(907)	2.343
Stanje na dan 31.12.2021	180.942	55.904	236.845
Stanje na dan 1.1.2020	171.386	55.903	227.289
V breme/dobro poslovnega izida	6.307	907	7.214
Stanje na dan 31.12.2020	177.693	56.810	234.503

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2021 znaša 2.343 EUR in je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji (9)

Sredstva namenjena za prodajo znašajo konec leta 2021 485 EUR.

Gibanje sredstev razpoložljivih za prodajo

Postavka v EUR	2021	2020
Stanje 1.1.	485	485
Stanje 31.12.	485	485

Zaloge (10)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Material	193.710	76.226
Proizvodi in trgovsko blago	187.768	187.803
Skupaj	381.478	264.029

Zaloge predstavljajo zaloge materiala (rezervni deli) v višini 193.710 EUR ter zaloge proizvodov in trgovskega blaga v višini 187.768 EUR.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti. V sklopu inventure zalog ni bilo ugotovljenih inventurnih viškov oziroma primanjkljajev.

Gibanje zalog

Postavka v EUR	2021	2020
Stanje 1.1.	264.029	185.704
Povečanje	117.484	78.325
Prodaja	(35)	0
Stanje 31.12.	381.478	264.029

Kratkoročne finančne terjatve in posojila (11)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini brez obresti	800.000	0
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	4.528	2.377
Skupaj	804.528	2.377

Družba je v letu 2021 z obvladujočo družbo sklenila pogodbo o kratkoročnem okvirnem posojilu v višini 15 mio EUR. Posojilo je bilo 30. 12. 2021 v celoti poplačano.

Prav tako je družba v letu 2021 z odvisno družbo RGP d. o. o. sklenila pogodbo o kratkoročnem posojilu v višini 1,5 mio EUR z možnostjo delnih vračil, zato družba konec leta 2021 izkazuje kratkoročne finančne terjatve in posojila v skupni višini 804.528 EUR, od tega za obresti 4.528 EUR.

Gibanje kratkoročnih finančnih terjatev in posojil

Postavka v EUR	2021	2020
Stanje 1.1.	2.377	0
Pridobitve	16.711.279	10.017.016
Odplačila	(15.909.128)	(10.014.639)
Stanje 31.12.	804.528	2.377

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (12)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.826.398	10.516.251
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	129.674	1.099.959
Skupaj	8.956.072	11.616.210

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo v glavnini terjatve do družbe HSE d. o. o. za prodano električno energijo, terjatve za najem poslovnih prostorov za družbi HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o., storitve izvajanja določenih poslovnih funkcij za družbi HSE Invest d. o. o. in MHE Lobnica d. o. o. ter terjatve za zagotavljanje storitev na področju sistemskih informacijsko komunikacijskih storitev za družbe v skupini.

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	8.583.725	10.186.090
ECE d. o. o.	6.644	0
MHE Lobnica d. o. o.	415	415
HSE Invest d. o. o.	48.246	48.053
HSE EDT d. o. o.	0	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	56.172	58.959
Premogovnik Velenje d. o. o.	96.787	193.573
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	34.410	29.068
HTZ Velenje I. P. d. o. o.	0	93
Skupaj	8.826.398	10.516.251

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev predstavljajo terjatve do domačih kupcev v višini 128.924 EUR ter kupcev v tujini v višini 750 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2021 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do kupcev 8.955.715 EUR nezapadlih terjatev, 31 EUR zapadlih terjatev do 3 mesece ter 326 EUR zapadlih terjatev od 9 do 12 mesecev.

Družba na dan 31. 12. 2021 nima zastavljenih terjatev do kupcev. Terjatve do kupca HSE d. o. o. so zavarovane z menicami, vse ostale terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2021 so nezavarovane.

Družba je skladno z interno politiko oblikovanja in slabitve poslovnih terjatev opravila presojo in v letu 2020 oblikovala za 4.773 EUR popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev, ki se nanašajo na terjatev zoper dolžnika Altnova, tehnološke storitve, d. o. o., ki je nastala zaradi neplačanih računov za najem kolokacije. V letu 2021 je bil izveden dokončen odpis terjatev zoper dolžnika Altnova, tehnološke storitve, d. o. o.. Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev je podrobneje predstavljeno pri razkritju kreditnega tveganja.

Pogodbena sredstva (13)

V okviru pogodbenih sredstev družba na dan 31. 12. 2021 izkazuje nezaračunane prihodke v višini 3.629 EUR, ki jih predstavljajo prihodki od sofinanciranja projekta ARRS L7-2629 - vrednotenje in remediacija sedimentov za nadaljnjo uporabo v gradbenem sektorju.

Druga kratkoročna sredstva (14)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročno dani predujmi	17.123	335
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	241.465	830.442
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	103.826	144.409
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	140.964	195.421
Skupaj	503.378	1.170.607

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do državnih in drugih inštitucij so izkazane terjatve za vstopni DDV, terjatve iz naslova trošarin ter ostale terjatve v skupni višini 241.465 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami izkazuje tudi kratkoročno dane predujme v višini 17.123 EUR ter terjatve do drugih v višini 103.826 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih sredstev izkazuje družba tudi vnaprej plačane obveznosti iz naslova zavarovalnih premij ter vnaprej plačane članarine in druge obveznosti v skupni višini 140.964 EUR.

Družba konec leta 2021 nima terjatev do poslovodstva.

Denar in denarni ustrezniki (15)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	20	20
Denarna sredstva v banki	16.778.572	132.092
Depoziti na odpoklic	10.000.000	16.710.000
Skupaj	26.778.592	16.842.112

Denar in denarne ustreznike predstavljajo:

- 20 EUR blagajniški maksimum pri poslovanju Muzeja Fala,
- denarna sredstva na računu pri NKBM v višini 136.251 EUR,
- denarna sredstva na računu pri NLB v višini 62.301 EUR,
- denarna sredstva na računu pri BKS banki v višini 16.580.020 EUR,
- depoziti na odpoklic v višini 10.000.000 EUR.

Kapital (16)

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost in zadržani poslovni izid.

Vrednost kapitala se je v primerjavi z letom 2020 povečala za 0,4 %.

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Vpoklicani kapital	395.011.180	395.011.180
Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
Rezerva za pošteno vrednost	(677.317)	(816.341)
Zadržani poslovni izid	17.958.366	16.159.760
Skupaj	451.793.347	449.855.717

Osnovni kapital družbe znaša 395.011.180 EUR in se v primerjavi z letom 2020 ni spremenil.

Rezerve iz dobička, ki jih predstavljajo zakonske rezerve znašajo 39.501.118 EUR.

Družba med **rezervo za pošteno vrednost** v skupni vrednosti -677.317 EUR konec leta 2021 izkazuje aktuarsko izgubo pri rezervacijah za odpravnine ob upokojitvi. Aktuarska izguba se je v letu 2021 povečala za 15.461 EUR ter zmanjšala za 154.486 EUR, kar ustreza sorazmernemu delu črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost

Postavka v EUR	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2021	(816.341)	(816.341)
Oblikovanje, povečanje	136.544	136.544
Zmanjšanje	(15.461)	(15.461)
Prenos na preneseni poslovni izid	17.942	17.942
Stanje na dan 31.12.2021	(677.317)	(677.317)
Stanje na dan 1.1.2020	(425.218)	(425.218)
Oblikovanje, povečanje	1.211	1.211
Zmanjšanje	(407.823)	(407.823)
Prenos na preneseni poslovni izid	15.489	15.489
Stanje na dan 31.12.2020	(816.341)	(816.341)

Zadržani poslovni izid v skupni višini 17.958.366 EUR sestavljata čisti poslovni izid poslovnega leta v višini 1.816.548 EUR in preneseni čisti poslovni izid v višini 16.141.818 EUR.

Pomembni podatki v zvezi s stanjem in gibanjem sestavin kapitala so razvidni tudi iz Izkaza sprememb lastniškega kapitala.

Bilančni dobiček

Družba je na dan 31. 12. 2021 ugotovila bilančni dobiček v višini 17.958.366 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.816.548	10.047.014
Preneseni dobiček/ prenesena izguba	(17.942)	(15.489)
Preneseni dobiček/ prenesena izguba iz prejšnjih let	16.159.760	6.128.235
Bilančni dobiček	17.958.366	16.159.760

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade (17)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.402.383	2.484.140
Rezervacije za jubilejne nagrade	236.177	241.299
Skupaj	2.638.560	2.725.439

Konec leta 2021 družba med rezervacijami izkazuje:

- rezervacije za jubilejne nagrade v višini 236.177 EUR in

- rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 2.402.383 EUR.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. 12. 2021.

Merjenje sedanjih vrednosti obvez za dolgoročne zasluge zaposlenih (izračunavanje rezervacij) je izvedeno skladno z MRS 19 in sicer se uporablja aktuarska metoda - metoda predvidene pomembnosti enot (metoda obračunavanja zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom ali kot metoda zaslužkov na leta službovanja v družbi), ki omogoča izdelavo zanesljive ocene končnih stroškov zaslužkov, ki so jih zaposleni dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih.

V izračunu so se upoštevale aktuarske predpostavke, predstavljene v nadaljevanju.

Demografske predpostavke:

- **Tablice smrtnosti:**
Tablice smrtnosti prebivalstva Slovenije iz leta 2007, ločene za moške in ženske, znižane za 10 % (aktivna populacija).
Na dan 31. 12. 2021 to pomeni 0,5 % povprečno smrtnost zaposlenih za naslednje poslovno leto (pričakovano zmanjšanje števila zaposlenih zaradi smrti).
Povprečna starost zaposlenih na dan 31. 12. 2021 znaša 47,4 let.
- **Fluktuacija zaposlenih:**
Fluktuacija zaposlenih zaradi odpovedi delovnega razmerja s strani delojemalca: Linearno padajoča od 2,0 % pri 18 letih do 0,0 % pri 58 letih, nato konstantna 0,0 %.
Na dan 31. 12. 2021 to pomeni povprečno letno fluktuacijo 0,6 % za naslednje poslovno leto.
Fluktuacija zaposlenih zaradi večjega obsega odpovedi delovnega razmerja s strani delodajalca ni upoštevana.
- **Upokojevanje:**
Predvideni datum upokojitve za posameznega zaposlenega je izračunan na podlagi podatkov o spolu, datumu rojstva in doseženi skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2021 v skladu s 27. členom ZPIZ-2 (upoštevajo se pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine) in s 3. alineo 1. odstavka 28. člena (delo pred 18-tim letom). Hkrati se upošteva, da se ženske ne bodo upokojile pred 56. in moški pred 58. letom starosti ne glede na skupno delovno dobo.
Zgodnejše upokojevanje glede na predvideni datum upokojitve ni upoštevano.
Kljub temu, da je predvideno polnjenje rezervacij do datuma predvidene upokojitve, določene na zgoraj določeni način, se upošteva, da se bo 30 % zaposlenih odločilo za upokojevanje v mesecu, ko dosežejo pravico do starostne ali poklicne pokojnine po ZPIZ-1.
V primeru, da zaposlenemu pripada jubilejna nagrada v roku šestih mesecev po predvidenem datumu upokojitve ali višja odpravnina ob upokojitvi po KP, se oblikujejo rezervacije tudi za to jubilejno nagrado oziroma višjo odpravnino ob upokojitvi.

Finančne predpostavke:

Vse finančne predpostavke so določene nominalno.

- **Stopnje povečanja povprečnih plač in zneskov iz Uredbe v RS:**
Za leta 2022 do 2023 so upoštewane stopnje povečanja povprečnih plač v RS iz Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2021 (UMAR). Od leta 2024 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za 2,0 % inflacijo in za realno rast v višini 1,0 %. Predpostavlja se, da se zneski iz Uredbe ne bodo povišali do vključno 2023, kasneje se predvideva rast teh zneskov skladno z inflacijo.
Za izračun povprečne bruto plače v RS so osnova povprečne bruto plače od januarja do decembra 2019, povečane za rast v 2020 in 2021 v višini 5,8 % za posamezno leto (gibanje v 2020 in 2021 ni upoštevano zaradi vpliva posledic epidemije), ki rastejo v skladu z aktuarskimi predpostavkami glede nominalne stopnje rasti povprečnih bruto plač v RS.
- **Stopnje povečanja plač v družbi:**
Predpostavljeno je povečanje plač zaposlenih v družbi v višini 85 % letne inflacije.
Predpostavljeno je povečanje povprečnih plač v elektrogospodarstvu in v družbi v višini 85 % inflacije.
Za izračun povprečne neto plače v EGS so osnova povprečne neto plače od novembra 2020 do oktobra 2021 v EGS (vir: SURS, dejavnost D35.1), ki rastejo v skladu z aktuarskimi predpostavkami glede nominalne stopnje rasti povprečnih neto plač v EGS.

Upoštevana je rast plač zaradi napredovanja v višini 0,2 % letno od plače.

Upošteva se dodatek na skupno delovno dobo v višini 0,5 % od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto skupne delovne dobe za zaposlene po kolektivni pogodbi. Delavkam z več kot 25 let delovne dobe se dodatek za delovno dobo poveča za 0,25 % plače.

▪ **Diskontne stopnje:**

Diskontna stopnja za izračun na dan 31. 12. 2021 je določena v višini 0,6 %, ki odraža donosnost visoko kakovostnih (rating AA) podjetniških obveznic na dan 31. 12. 2021, nominiranih v EUR, ob upoštevanju povprečnega uteženega trajanja obvez družbe (glede na izračunani znesek obveznosti pred diskontiranjem) od bilančnega datuma do izplačila po posamezni vrsti zaslužka (10,4 let).

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2021	2.484.140	241.299	2.725.439
Oblikovanje - povečanje	186.652	25.754	212.406
Zmanjšanje - črpanje	(131.865)	(24.057)	(155.922)
Zmanjšanje - odprava	(136.544)	(6.819)	(143.363)
Stanje na dan 31.12.2021	2.402.383	236.177	2.638.560
Stanje na dan 1.1.2020	2.039.694	212.743	2.252.437
Oblikovanje - povečanje	538.212	45.575	583.787
Zmanjšanje - črpanje	(92.555)	(17.019)	(109.574)
Zmanjšanje - odprava	(1.211)	0	(1.211)
Stanje na dan 31.12.2020	2.484.140	241.299	2.725.439

Razčlenitev stroškov izmerjenih obvez za dolgoročne zaslužke zaposlenih

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2020	2.484.140	241.299	2.725.439
Stroški obresti	2.355	218	2.573
Stroški sprotnega službovanja	154.679	25.269	179.948
Stroški preteklega službovanja	2.053	267	2.319
Aktuarski dobički (-) in izgube (+) – spr. akt. predpostavk	(111.930)	(5.775)	(117.704)
Aktuarski dobički – odprava	(24.615)	(1.044)	(25.659)
Aktuarske izgube – oblikovanje in poraba	15.462	0	15.462
Obveznosti za izplačila zaslužkov v poslovnem obdobju	(131.865)	(24.057)	(155.922)
Dobički in izgube ob poravnavi	12.104	0	12.104
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2021	2.402.383	236.177	2.638.560

Analiza občutljivosti

Postavka v EUR	2021			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	128.368	(111.944)	(114.435)	127.062
Rezervacije za jubilejne nagrade	12.639	(11.578)	(12.057)	12.826
Skupaj	141.007	(123.522)	(126.492)	139.888

Druge rezervacije (18)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Druge rezervacije	1.396.521	1.538.436
Skupaj	1.396.521	1.538.436

Konec leta 2021 družba med drugimi rezervacijami izkazuje rezervacije za obveznosti predaje nepremičnin na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 1.396.521 EUR.

Gibanje drugih rezervacij

Postavka v EUR	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2021	1.538.436	1.538.436
Zmanjšanje - črpanje	(141.915)	(141.915)
Stanje na dan 31.12.2021	1.396.521	1.396.521
Stanje na dan 1.1.2020	1.828.299	1.828.299
Zmanjšanje - črpanje	(289.863)	(289.863)
Stanje na dan 31.12.2020	1.538.436	1.538.436

Zmanjšanje drugih rezervacij se nanaša na prenos kmetijskih zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov (SKZG).

Druge dolgoročne obveznosti (19)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Prejete druge državne podpore	161.757	138.908
Skupaj	161.757	138.908

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi družba izkazuje prejete druge državne podpore (državna pomoč Eko sklada).

Gibanje drugih dolgoročnih obveznosti

Postavka v EUR	Prejete druge državne podpore	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2021	138.908	138.908
Pridobitve	29.913	29.913
Odtujitve	(7.064)	(7.064)
Stanje na dan 31.12.2021	161.757	161.757
Stanje na dan 1.1.2020	0	0
Pridobitve	151.273	151.273
Odtujitve	(12.365)	(12.365)
Stanje na dan 31.12.2020	138.908	138.908

Dolgoročne poslovne obveznosti (20)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	39.452	33.019
Skupaj	39.452	33.019

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi družba izkazuje druge dolgoročne poslovne obveznosti (vračunane obveznosti za nagrade za zaposlene na podlagi IP) v višini 39.452 EUR.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (21)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.882.707	2.234.937
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.050.576	3.750.070
Skupaj	3.933.283	5.985.007

Med [kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini](#) družba izkazuje obveznosti do družb Holding slovenske elektrarne d. o. o., HSE Invest d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., RGP d. o. o., ECE d. o. o. in Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. v skupni višini 1.882.707 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	87.002	91.179
ECE d. o. o.	726	0
HSE Invest d. o. o.	433.103	403.821
HTZ Velenje I. P. d. o. o.	83.483	111.671
RGP d. o. o.	1.258.728	1.608.486
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	19.665	19.616
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	0	164
Skupaj	1.882.707	2.234.937

Med [kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev](#) družba izkazuje obveznosti do domačih dobaviteljev v višini 1.961.963 EUR in obveznosti do tujih dobaviteljev v višini 88.613 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2021 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev 3.933.193 EUR nezapadlih obveznosti ter 90 EUR zapadlih obveznosti do 3 mesece.

Druge kratkoročne obveznosti (22)

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	13.483	9.933
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.204.382	1.201.045
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	2.006.510	2.523.364
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	3.322	49.757
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	7.036.456	181.309
Skupaj	10.264.153	3.965.408

[Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev](#) vsebujejo obveznosti za čiste plače, čista nadomestila, davke in prispevke iz kosmatih plač, ter druge obveznosti iz naslova plač v skupni višini 1.204.382 EUR.

[Obveznosti do državnih in drugih inštitucij](#) so obveznosti za plačilo DDV, koncesije ter davki in prispevki za plače v skupni višini 2.006.510 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi izkazuje tudi [kratkoročno prejete predujme](#) v višini 13.483 EUR ter obveznosti [do drugih](#) v višini 3.322 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih obveznosti izkazuje družba tudi kratkoročno vnaprej vračunane stroške koncesije, vodnih povračil, HRM in druge vnaprej vračunane stroške v skupni višini 7.036.456 EUR.

Družba nima kratkoročnih oziroma dolgoročnih dolgov do člana uprave.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva (23)**Pogojna sredstva**

Med pogojnimi sredstvi družba izkazuje prejete bančne garancije za dobro izvedbo del in za odpravo napak v garancijski dobi v višini 1.409.060 EUR, prejete izvršnice v višini 1.541.015 EUR ter druga pogojna sredstva v višini 58.277 EUR. Prejete izvršnice se v večini nanašajo na prejeto izvršnico iz naslova zavarovanja odprtih terjatev do družbe RGP d. o. o..

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Prejete bančne garancije za investicije	1.409.060	1.426.929
Prejete izvršnice	1.541.015	2.851
Drugo	58.277	10.365.550
Skupaj	3.008.352	11.795.331

Pogojne obveznosti

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Drugo	0	39.963
Skupaj	0	39.963

Na dan 31. 12. 2021 družba ne izkazuje pogojnih obveznosti.

Razkritja k izkazu poslovnega izida

Prihodki iz pogodb s kupci (24)

Postavka v EUR	2021	2020
Na domačem trgu	64.226.371	68.773.575
Električna energija	61.410.179	65.989.246
Ostalo trgovsko blago in material	974	582
Ostale storitve	2.815.218	2.783.747
Na tujem trgu	31.334	24.194
Ostale storitve	31.334	24.194
Skupaj	64.257.705	68.797.769

Družba je dosegla čiste prihodke od prodaje v višini 64.257.705 EUR, ki so v primerjavi s čistimi prihodki od prodaje predhodnega leta nižji za 6,6 %.

Čiste prihodke od prodaje sestavljajo prihodki od prodaje na domačem trgu v višini 64.226.371 EUR in prihodki od prodaje na tujem trgu v višini 31.334 EUR.

95,6 % prihodkov od prodaje na domačem trgu predstavljajo prihodki od prodaje električne energije (61.410.179 EUR), ustvarjeni s prodajo električne energije družbi Holding Slovenske elektrarne d. o. o. v višini 60.908.110 EUR in družbi Borzen d. o. o. v višini 502.069 EUR.

Prihodke od prodaje ostalih storitev na domačem trgu v višini 2.816.192 EUR in tujem trgu v višini 31.334 EUR predstavljajo prihodki iz naslova storitev (poslovne storitve, druge storitve za informatiko,...), najemnin in drugi prihodki od prodaje.

Prikaz prihodkov od prodaje glede na geografska območja in področja prodaje ter glede na trenutek priznanja prihodkov od prodaje (izpolnitev izvršitvenih obvez) je razviden iz spodnje tabele.

Postavka v EUR	2021	2020	Pripoznanje
Na domačem trgu	64.226.371	68.773.575	
Električna energija	61.410.179	65.989.246	ob dobavi
Ostalo trgovsko blago in material	974	582	ob dobavi
Ostale storitve	2.815.218	2.783.747	
<i>Najemnine</i>	<i>463.453</i>	<i>459.515</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>2.351.765</i>	<i>2.324.232</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
Na tujem trgu - EU	31.334	24.194	
Ostale storitve	31.334	24.194	v času opravljene storitve
Na tujem trgu - ne EU	0	0	
Skupaj	64.257.705	68.797.769	

Drugi poslovni prihodki (25)

Druge poslovne prihodke predstavljajo:

- dobički pri prodaji stalnih sredstev v višini 188.512 EUR (prodaja zemljišč, prodaja garažnih boksov in garaž, prodaja stanovanj, prodaja računalniške opreme, prodaja mobilne hišice z opremo in prodaja vozil),
- prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni v višini 1.139.979 EUR (največji del predstavlja povračilo škode za sanacijo poškodovane zapornice na HE Mariborski otok),
- zamudne obresti v višini 233 EUR ter
- drugi poslovni prihodki v višini 45.135 EUR, med katerimi največji del predstavljajo prihodki iz naslova sofinanciranja.

Postavka v EUR	2021	2020
Odprava slabitve terjatev	578	861
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	1.139.979	17.763
Zamudne obresti	233	5.482
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	188.512	96.911
Ostalo	45.135	410.440
Skupaj	1.374.437	531.457

Stroški blaga, materiala in storitev (26)

Postavka v EUR	2021	2020
Nabavna vrednost prodanega blaga	35	0
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	35	0
Stroški pomožnega materiala	53.366	57.178
Stroški energije	183.658	157.731
Stroški nadomestnih delov	240.389	251.191
Stroški drobnega inventarja	147.044	121.215
Pisarniški material	17.217	20.650
Strokovna literatura	16.351	19.229
Stroški za požarno preventivo	894	16.195
Ostalo	17.605	37.525
Skupaj stroški materiala	676.523	680.914
Stroški transportnih storitev	62.475	54.016
Storitve vzdrževanja	2.198.553	2.431.988
Stroški najemnin	743.002	83.910
Stroški povračil zaposlenecv v zvezi z delom	24.940	23.043
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	921.086	935.045
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	522.413	562.848
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	223.944	207.767
Stroški storitev fizičnih oseb	57.350	31.100
Komunalne storitve	193.038	198.778
Stroški varovanja in nadzora	183.278	185.016
Storitve čiščenja	223.345	200.755
Članarine	39.845	43.281
Upravljanje nepremičnin	32.630	33.467
Stroški urejanja deponij	1.530	1.620
Ostalo	441.520	482.856
Skupaj stroški storitev	5.868.949	5.475.490
Skupaj	6.545.507	6.156.404

Pretežni del stroškov materiala predstavljajo stroški energije, stroški nadomestnih delov, stroški drobnega inventarja ter stroški pomožnega materiala.

Stroški storitev zajemajo storitve vzdrževanja, stroške sejmov, reklame in reprezentance, stroške intelektualnih in osebnih storitev, stroške zavarovanja in bančnih storitev, stroške najemnin, stroške transportnih storitev ter ostale stroške storitev.

Med stroški materiala in storitev so zajeti tudi stroški, ki so nastali zaradi epidemije Covid-19 in zajemajo predvsem stroške zaščitnih sredstev (zaščitne maske, testi za samo testiranje, razkužila), storitve testiranja ter druge storitve.

Stroški storitev zajemajo tudi stroške revizorja, ki v letu 2021 znašajo 12.800 EUR.

Postavka v EUR	2021	2020
Revidiranje letnega poročila in poročila o razmerjih s povezanimi družbami	12.800	12.800
Skupaj	12.800	12.800

Poleg revidiranja letnega poročila je revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. revidirala tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2020 katerega strošek znaša 800 EUR. Drugih storitev revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. v letu 2021 ni opravljala.

Stroški dela (27)

Postavka v EUR	2021	2020
Plače	8.524.667	7.978.567
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.165.166	1.109.123
Stroški drugih zavarovanj	632.051	592.569
Drugi stroški dela	1.327.421	1.307.644
Skupaj	11.649.305	10.987.903

Stroški dela so obračunani v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, Kolektivno pogodbo elektrogospodarstva Slovenije oziroma v skladu z individualnimi pogodbami o zaposlitvi.

Med stroški plač so izkazane plače in nadomestila zaposlencem, med drugimi stroški dela pa regres, stroški oblikovanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, neobvezna osebna zavarovanja, prehrana, prevoz ter izplačan krizni dodatek zaradi epidemije Covid-19. Stroški socialnih zavarovanj vsebujejo prispevke delodajalca v višini 16,1 % in stroške dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

Izobrazbeni razred	1.1.2021	31.12.2021	Povprečno št. zaposlenih
1	1	1	1
2	2	2	2
3	30	29	30
4	7	7	7
5	74	76	75
6/1	40	41	41
6/2	24	25	25
7	51	55	53
8/1	5	6	6
8/2	4	4	4
Skupaj	238	246	242

Odpisi vrednosti (28)

Med odpisi vrednosti je izkazana:

- amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 307.591 EUR,
- amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 15.428.622 EUR,
- amortizacija naložbenih nepremičnin v višini 27.715 EUR,
- amortizacija najetih sredstev v višini 18.523 EUR,
- odhodki iz naslova prodaje in odpisov nepremičnin, naprav in opreme v višini 690.181 EUR, med katerimi glavnino predstavlja odpis investicij v teku, za katere se je v družbi sprejela odločitev, da določena pretekla sredstva niso več potrebna za nadaljnjo fazo izvedbe projekta in potrebnih dokumentacij.

Postavka v EUR	2021	2020
Amortizacija neopredmetenih sredstev	307.591	272.390
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	15.428.622	15.129.666
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.714
Amortizacija najetih sredstev	18.523	480.853
Oslabitev/odpisi terjatev	0	4.773
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	689.271	1.016.128
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi ter naložbenih nepremičninah	910	0
Skupaj	16.472.632	16.931.524

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve (29)

Usredstvene lastne proizvode in lastne storitve predstavlja lastno delo na investicijah v teku - zamenjava sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica in HE Mariborski otok, zamenjava 110 kV TR odklopnikov HE Vuzenica ter obnova jezov Markovci v skupni višini 29.475 EUR.

Drugi poslovni odhodki (30)

Postavka v EUR	2021	2020
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	1.995.381	1.872.473
Koncesije	19.088.524	13.796.049
Izdatki za varstvo okolja	7.695.241	7.716.961
Donacije	148.140	160.690
Drugi poslovni odhodki	75.154	54.029
Skupaj	29.002.440	23.600.202

Druge poslovne odhodke sestavljajo:

- nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v višini 1.995.381 EUR,
- koncesije v višini 19.088.524 EUR,
- izdatki za varstvo okolja (izdatki za vodna povračila, ekološko sanacijo in drugi izdatki za varstvo okolja) v skupni višini 7.695.241 EUR,
- donacije v višini 148.140 EUR,
- drugi odhodki (stroški v povezavi z zaposlenimi, nagrade, štipendije, trošarine in drugo) v skupni višini 75.154 EUR.

Finančni prihodki (31)

Postavka v EUR	2021	2020
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	0	44.780
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	36.279	16.750
Skupaj	36.279	61.530

Med finančnimi prihodki družba izkazuje obresti iz danih posojil (posojilo dano družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o. in družbi RGP d. o. o.) in depozitov.

Finančni odhodki (32)

Postavka v EUR	2021	2020
Drugi finančni odhodki	16.186	13.633
Finančni odhodki iz najemov	1.395	8.420
Skupaj	17.581	22.053

Med finančnimi odhodki družba izkazuje stroške obresti, izhajajoče iz aktuarskega izračuna odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad v višini 2.573 EUR, negativne obresti na depozite pri BKS banki v višini 7.721 EUR, negativne obresti zaradi presežnega stanja na transakcijskem računu pri BKS banki v višini 5.892 EUR ter obresti iz naslova finančnih obveznosti iz najemov v skupni višini 1.395 EUR.

Davki (33)

Postavka v EUR	2021	2020
Odmerjeni davek	196.226	1.726.319
Odloženi davki	(2.343)	(7.214)
Skupaj davek od dobička, priznan v IPI	193.883	1.719.105

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2021 plačuje po stopnji 19 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2021 znaša 196.226 EUR. Družba je v letu 2021 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2020 plačala 1.582.459 EUR akontacij davka od dohodkov in konec leta 2021 izkazuje terjatve za odmerjeni davek v višini 1.386.233 EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v okviru razkritja za odložene terjatve za davek (pojasnilo 8).

Izračun efektivne davčne stopnje

Postavka v EUR	2021	2020
Poslovni izid pred davki	2.010.431	11.766.119
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	381.982	2.235.562
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(110)	(4.254)
Davek od davčnih olajšav	(334.115)	(588.857)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(30.720)	(28.385)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	167.337	150.455
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	11.852	(38.202)
Obračunani davek	196.226	1.726.319
Odloženi davki	(2.343)	(7.214)
Skupaj davki	193.883	1.719.105
Efektivna davčna stopnja	9,64%	14,61%

Efektivna davčna stopnja za leto 2021 znaša 9,64 %.

Čisti poslovni izid (34)

Postavka v EUR	2021	2020
Kosmati donos iz poslovanja	65.661.617	69.402.675
Poslovni izid iz poslovanja	1.991.733	11.726.642
Finančni izid	18.698	39.477
Poslovni izid pred davki	2.010.431	11.766.119
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.816.548	10.047.014

Družba je leto 2021 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 1.816.548 EUR.

Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa

Celotni vseobsegajoči donos (35)

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa družba med postavkami, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid izkazuje aktuarske dobičke iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega celotni vseobsegajoči donos konec leta 2021 znaša 1.937.630 EUR.

Razkritja k izkazu denarnih tokov

Pri poslovanju smo ustvarili prebitek prejemkov pri poslovanju v višini 23.109.553 EUR. Denarni tokovi pri poslovanju so tako pozitivni.

Denarni tokovi pri naložbenju so negativni, prebitek izdatkov pri naložbenju znaša 13.141.072 EUR.

Denarni tokovi pri finančnih aktivnostih so prav tako negativni, prebitek izdatkov znaša 32.001 EUR.

Družba na koncu opazovanega obdobja izkazuje denarni izid v višini 9.936.480 EUR.

Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto. Družba sestavlja izkaz sprememb lastniškega kapitala v obliki sestavljene razpredelnice.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je spremenil za 1.937.630 EUR in sicer se je:

- povečal za čisti poslovni izid tekočega leta v višini 1.816.548 EUR in
- povečal za aktuarski dobiček iz naslova rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 121.082 EUR.

Druga razkritja

Povezane osebe

Družba kot povezane osebe opredeljuje obvladujočo družbo skupine HSE in vse odvisne družbe v skupini HSE.

Med povezane družbe spadajo tudi pridružene družbe in skupaj obvladovane družbe, prav tako pa tudi družbe v večinski državni lasti.

Družba je v letu 2021 poslovala z naslednjimi povezanimi osebami: Holding slovenske elektrarne d. o. o., ECE d. o. o., HSE Invest d. o. o., MHE Lobnica d. o. o., RGP d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. in Premogovnik Velenje d. o. o..

Družba je s povezanimi osebami (strankami) poslovala na osnovi sklenjenih pogodb, kjer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne in obligacijske zakonitosti.

Posamezni posli s povezanimi osebami (strankami) so razkriti v poročilu o poslih s povezanimi osebami, katero je dostopno na sedežu družbe.

Postavka v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	62.445.191	442.350	3.575
ECE d. o. o.	5.446	595	0
MHE Lobnica d. o. o.	4.080	0	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	239.834	96.513	0
Premogovnik Velenje d. o. o.	476.000	1.499	0
HTZ Velenje I.P. d. o. o.	0	1.984.362	0
HSE Invest d. o. o.	236.996	1.579.602	0
RGP d. o. o.	4.471	5.626.715	800.953
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	167.860	96	0
Skupaj	63.579.877	9.731.733	804.529

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2021.

Največjo prodajo predstavlja prodaja električne energije družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o., največje nakupe pa izvajanje investicijskega inženiringa s strani družbe HSE Invest d. o. o., izgradnja sončne elektrarne Zlatoličje – segment 5 s strani družbe HTZ Velenje I.P. d. o. o. ter izvajanje gradbenih in drugih storitev s strani družbe RGP d. o. o..

Prodajne in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine so določene na podlagi primerljivih prostih cen, prodajne cene električne energije pa na podlagi metode dodatka na stroške.

Družba je v poslovnem letu 2021 poslovala tudi z družbami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo).

V tabeli so prikazani posli s takšnimi pravnimi osebami, ki so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2021 presegajo 250 tisoč EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je Republika Slovenija večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

Poslovni partner	Odprte terjatve na dan 31.12.2021 v EUR	Odprte obveznosti na dan 31.12.2021 v EUR	Prihodki 1-12 2021 v EUR	Odhodki 1-12 2021 v EUR
Borzen d. o. o.	45.680	0	502.069	0
Energetska podjetja skupaj	45.680	0	502.069	0
Stelkom d. o. o.	2.509	145.359	13.695	695.465
Ostalo skupaj	2.509	145.359	13.695	695.465
Nova KBM d. d.	0	450	0	3.760
NLB d. d.	0	0	0	520
BKS bank	10.000.000	1.764	0	14.720
Banke skupaj	10.000.000	2.214	0	19.000
Skupaj	10.048.189	147.572	515.764	714.465

Odprte terjatve na dan 31. 12. 2021 pri BKS banki predstavljajo depoziti na odpoklic do 33 dni.

Prejemki

Prejemki posloводства in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),

- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov Nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v Nadzornem svetu in komisiji Nadzornega sveta.

Družba v letu 2021 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb. Družba konec leta 2021 nima terjatev do posloводства in članov Nadzornega sveta.

Postavka v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	107.390	6.190	6.634	1.745	0	121.959
Člani Nadzornega sveta in komisij Nadzornega sveta	0	0	282	292	26.582	27.156
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	411.391	20.930	15.422	6.728	0	454.471
Skupaj 2021	518.781	27.120	22.338	8.765	26.582	603.586
Člani uprave	110.495	4.717	6.726	1.948	0	123.886
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	303.166	14.387	9.698	5.279	0	332.530
Skupaj 2020	413.661	19.104	16.424	7.227	0	456.416

Prejemki posloводства

Postavka v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Andrej Tumpej	99.840	5.955	6.003	1.581	113.379
Aleksander Brunčko	7.550	235	631	164	8.580
Skupaj	107.390	6.190	6.634	1.745	121.959

Prejemki članov Nadzornega sveta

Postavka v EUR	Bruto sejnine	Boniteta	Skupaj
Viktor Vračar	7.257	93	7.350
Urška Gašperlin	5.599	93	5.692
Marjan Kribiš	5.280	96	5.376
Skupaj	18.136	282	18.418

Prejemki članov Revizijske komisije

Postavka v EUR	Bruto sejnine	Potni stroški	Skupaj
Viktor Vračar	104	0	104
Urška Gašperlin	2.086	164	2.250
Marjan Kribiš	1.576	0	1.576
Rado Sodin	4.680	128	4.808
Skupaj	8.446	292	8.738

Finančni inštrumenti in tveganja

Kreditno tveganje

Največji kupec družbe je obvladujoča družba Holding slovenske elektrarne d. o. o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo.

Kreditno tveganje, ki predstavlja nevarnost, da terjatve do kupcev in drugih pravnih oseb ne bodo plačane v celoti, ali pa sploh ne bodo plačane, v družbi minimiziramo tako, da imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.

Ocenjujemo torej, da so tveganja iz naslova terjatev do kupcev glede na navedene ukrepe obvladovana in, da je bila izpostavljenost kreditnim tveganjem v letu 2021 nizka.

Kratkoročne poslovne in finančne terjatve (neoslABLjene in oslABLjene) po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	800.000	0	0	0	800.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	4.528	0	0	0	4.528
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.826.398	0	0	0	8.826.398
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	129.317	31	0	326	129.674
Kratkoročno dani predujmi	17.123	0	0	0	17.123
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	241.465	0	0	0	241.465
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	103.826	0	0	0	103.826
Skupaj 31.12.2021	10.122.657	31	0	326	10.123.014

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	2.377	0	0	0	2.377
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	10.516.251	0	0	0	10.516.251
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.099.189	770	4.773	144.526	1.249.258
Kratkoročno dani predujmi	335	0	0	0	335
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	830.442	0	0	0	830.442
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	144.409	0	0	0	144.409
Skupaj 31.12.2020	12.593.003	770	4.773	144.526	12.743.072

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

Postavka v EUR	2021	2020
Stanje na dan 1.1.	149.299	144.526
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	0	4.773
Dokončen odpis terjatev	(4.774)	0
Stanje na dan 31.12.	144.525	149.299

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje zmanjšanja likvidnosti in spremembe cen vrednostnih papirjev.

Ker družba nima več naložb v vrednostne papirje, zaznavamo le tveganje zmanjšanja likvidnosti, ki ga ocenjujemo kot nizko, kajti plačila največjega kupca so predvidljiva in stabilna. Obveznosti do dobaviteljev in iz financiranja so znane vnaprej.

Likvidnostna tveganja smo v letu 2021 dobro obvladovali, saj smo dnevno, tedensko in mesečno spremljali denarne tokove, viške likvidnih sredstev smo deponirali pri priznanih bankah po načelu razpršitve tveganja in največjega donosa in oblikovali smo potrebno likvidnostno rezervo.

Dolgoročne obveznosti po zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	16.535	0	16.535
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	8.455	1.341	9.796
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	39.452	0	39.452
Skupaj 31.12.2021	64.442	1.341	65.783

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo	Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	32.632	32.632
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	33.019	33.019
Skupaj 31.12.2020	65.651	65.651

Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	16.097	0	16.097
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	4.055	0	4.055
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.882.707	0	1.882.707
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.050.486	90	2.050.576
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	13.483	0	13.483
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	857.254	0	857.254
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih inštitucij	2.006.510	0	2.006.510
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.322	0	3.322
Skupaj 31.12.2021	6.833.914	90	6.834.004

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo	Skupaj
	nezapadle	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	15.670	15.670
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.234.937	2.234.937
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.750.070	3.750.070
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	9.933	9.933
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	824.361	824.361
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih inštitucij	2.523.364	2.523.364
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	49.757	49.757
Skupaj 31.12.2020	9.408.092	9.408.092

Tečajno tveganje

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

Postavka v EUR	EUR	Skupaj
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	804.528	804.528
Kratkoročne poslovne terjatve	9.318.486	9.318.486
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(16.535)	(16.535)
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	(9.796)	(9.796)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(39.452)	(39.452)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(16.097)	(16.097)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	(4.055)	(4.055)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(6.813.852)	(6.813.852)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2021	3.223.227	3.223.227

Postavka v EUR	EUR	Skupaj
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	2.377	2.377
Kratkoročne poslovne terjatve	12.591.396	12.591.396
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(32.632)	(32.632)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(33.019)	(33.019)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(15.670)	(15.670)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(9.392.422)	(9.392.422)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2020	3.120.030	3.120.030

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju saj posluje le v valuti EUR.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje v DEM ocenjujemo kot nizko, zato v letu 2021 nismo imeli izdelane aktivne politike obvladovanja tovrstnih tveganj.

Za dana posojila v skupini so bile dogovorjene fiksne obrestne mere, zato analiza občutljivosti za ta del ni narejena.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in finančne obveznosti iz najemov, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom.

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	26.331	32.632
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	20.152	15.670
Skupaj finančne obveznosti	46.483	48.302
Kapital	451.793.347	449.855.717
Finančne obveznosti/Kapital	0,00	0,00
Denar in denarni ustrezniki	26.778.592	16.842.112
Neto finančna obveznost	(26.732.109)	(16.793.810)
Neto dolg/kapital	(0,06)	(0,04)

Poštene vrednosti

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

Postavka v EUR	31.12.2021		31.12.2020	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	5.191	5.191	5.191	5.191
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	5.191	5.191	5.191	5.191
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	36.901.606		29.435.885	
Finančne terjatve	804.528		2.377	
Poslovne in druge terjatve	9.318.486		12.591.396	
Denarna sredstva	26.778.592		16.842.112	
Skupaj	36.906.797	5.191	29.441.076	5.191
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	7.362.189		11.054.345	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	7.362.189		11.054.345	
Skupaj	7.362.189		11.054.345	

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost finančnih instrumentov dovolj natančen približek za njihove poštene vrednosti, zato se poštene vrednosti le-teh niso ločeno opredeljevale.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti glede na hierarhijo

Postavka v EUR	31.12.2021	31.12.2020
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

Dogodki po datumu poročanja

Vojna v Ukrajini

Začetek leta 2022 je zaznamovala tudi ukrajinska kriza oziroma vojna v Ukrajini. Eskalacija konflikta med Rusijo in Ukrajino je zamajala trge energentov in delnic ter povzročila še ekstremno rast cen energentov na globalni ravni. Velikost posledic vojne bo sicer odvisna predvsem od dolžine trajanja invazije in resnosti posledic.

Zaradi trenutnih geopolitičnih razmer so cene surovin pod močnim pritiskom, vendar pa kriza na same cene vhodnih surovin za proizvodnjo električne energije ne bo imela pomembnega vpliva, saj je primarni vir voda. Vpliv situacije Ukrajina/Rusija se zaenkrat še ne pozna pri ostalih dobavah, dejstvo pa je, da so se ostale surovine že podražile, predvsem kot odraz vpliva Covid-19. Vpliva na storitve vzdrževanja zaradi situacije Ukrajina/Rusija trenutno še nismo zaznali, ocenjujemo pa, da se bo vpliv, ob nadaljevanju omenjenega konflikta kmalu odrazil tudi na cenah storitev vzdrževanja.

V zvezi aktualnih dogodkov v povezavi z Ukrajino in Rusijo smo v družbi kakor tudi v skupini HSE zaznali povečano zavračanje dohodne e-pošte na sistemu zaščite elektronske pošte skupine HSE. V povezavi s povečano stopnjo nevarnosti kibernetičnih napadov smo posledično za zaščito ključnih informacijskih sistemov in obratovanja oziroma nemotenega delovanja proizvodnih objektov okrepili izvajanje aktivnosti na področju informacijske varnosti. Vzpostavili smo tudi dežurno ekipo 24/7 v okviru skupine HSE za nadzor IT omrežja z znanjem in pravicami za začasno deblokado prometa. Za primer kibernetičnega napada oziroma v primeru izpada in/ali namerne blokade telekomunikacijskih omrežij/storitev imamo že pripravljene scenarije ročnega upravljanja proizvodnih objektov, vključno z usposobljeno posadko, vzpostavljen način komunikacije med posadkami in/ali družbami preko radijskih zvez, satelitskih telefonov, pozivnikov (t. i. »pager«), analogne telefonije, ipd., vse skupaj s ključnim ciljem, da ohranimo neprekinjeno obratovanje in proizvodnjo električne energije. Za nemoteno delovanje imamo zagotovljeno tudi lastno napajanje iz neodvisnega električnega vira (npr. diesel agregat).

Drugih poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2021 in razkritja k le-tem v računovodskem poročilu po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo.

03 Priloge

3.1 Kontaktni podatki

*Največji proizvajalec električne energije
iz obnovljivih virov*

Skupina hse

Dravske elektrarne Maribor d. o. o.

Obrežna ulica 170

2000 Maribor

Telefon: +386 2 300 50 00

Fax: +386 2 300 56 55

Spletni naslov: <http://www.dem.si>

E-naslov: info@dem.si

3.2 Pomen kratic

AJPES	Agencija republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ARRS	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije
BDP	Bruto domači proizvod
CPVO	Celovita presoja vplivov na okolje
CSA	Cost Sharing Agreement
CV	Center vodenja
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d. o. o.
DGD	Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja
DIIP	Dokument identifikacije investicijskega projekta
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo
ECB	Evropska centralna banka
ENTSO-E	Evropsko združenje sistemskih operaterjev elektroenergetskega omrežja
EU	Evropska unija
EUR	Evro
HE	Hidroelektrarna
HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.
HSE	Holding Slovenske elektrarne d. o. o.
IKT	Informacijska komunikacijska infrastruktura
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
IZP	Idejna zasnova za pridobitev projektnih in drugih pogojev
MAN	Metropolitan Area Network – računalniško omrežje
MHE	Mala hidroelektrarna
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
MW	Megavat
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d. o. o.
NEPN 5.0	Nacionalni energetske in podnebni načrt
NKBM	Nova kreditna banka Maribor
NLB	Nova ljubljanska banka
NUV	Načrt upravljanja z vodami
NS	Nadzorni svet
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu
OMRS	Odbor za mednarodne računovodske standarde
PV	Premogovnik Velenje d. o. o.

PZI	Projekt za izvedbo
RECs	Renewable Energy Certificates - sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
RK	Revizijska komisija
RS	Republika Slovenija
RTP	Razdelilna transformatorska postaja
SDH	Slovenski državni holding d. d.
SE	Sončna elektrarna
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d. o. o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
ŠD	Športno društvo
TEB	Termoelektrarna Brestanica d. o. o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.
UL	Uradni list
UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
UOMRS	Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde
WFD	Water Framework Directive – vodna direktiva
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
ZJN-3	Zakon o javnem naročanju
ZPP	Združevanje poslovnih procesov
ZV-1	Zakon o vodah